

Vilniaus universitetas

TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR POLITIKOS MOKSLŲ
INSTITUTAS

POLITIKOS IR MEDIJŲ MAGISTRO PROGRAMA

DEIVIDAS ZAICEVAS

II kurso studentas

**„RUSOFBIJOS“ NARATYVAS KAIP PRIEŠO KONSTRAVIMO INSTRUMENTAS:
„RUSSIA TODAY“ PORTALO 2022 M. NAUJIENŲ ANALIZĖ**

MAGISTRO DARBAS

Darbo vadovas: dr. N. Maliukevičius

Vilnius, 2023

Magistro darbo vadovo/ės išvados dėl darbo gynimo:

.....
.....
.....
.....

(data)

(v., pavardė)

(parašas)

Magistro darbas įteiktas gynimo komisijai:

.....

(data)

(Gynimo komisijos sekretoriaus/ės parašas)

Magistro darbo recenzentas/ė: .

.....

(v., pavardė)

Magistro darbų gynimo komisijos įvertinimas:

.....

Komisijos pirmininkas/ė:

Komisijos nariai: Turinys

PATVIRTINIMAS APIE ATLIKTO DARBO SAVARANKIŠKUMĄ

Patvirtinu, kad įteikiamas magistro darbas „Rusofobijos“ naratyvas kaip priešų konstravimo instrumentas: „Russia Today“ portalo 2022 m. naujienų analizė“ yra:

1. Atliktas paties studento ir nėra pateiktas kitam kursui šiame ar ankstesniuose semestruose;
2. Nebuvo naudotas kitame Institute/Universitete Lietuvoje ir užsienyje;
3. Nenaudoja šaltinių, kurie nėra nurodyti darbe, ir pateikia visą panaudotos literatūros sąrašą.
4. Susipažino su rašto darbų metodiniais nurodymais ir žino, jog už rašto darbo plagijavimą baudžiama šalinimu iš universiteto.

Deividas Zaicevas

BIBLIOGRAFINIO APRAŠO LAPAS

Zaicevas D. „Rusofobijos“ naratyvas kaip priešo konstravimo instrumentas: „Russia Today“ portalo 2022 m. naujienų analizė: Politikos ir medijų magistro programos, magistro darbas / VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas; darbo vadovas doc. dr. N. Maliukevičius. – V., 2023. – 93 p., 100 156 spaudos ženklų su tarpais, neįskaitant išnašų.

Reikšminiai žodžiai: rusofobijos naratyvas, Russia Today, strateginis naratyvas, priešo konstravimas, Rusijos propaganda.

Šiame darbe nagrinėjama kaip Rusijos propaganda, skirta užsienio rusakalbiai auditorijai, vaizduoja priešiškas valstybės, instrumentalizuojant „rusofobijos“ naratyvą portalo „Russia Today“ naujienose nuo 2022 m. vasario mėn. 24 d. iki 2022 m. lapkričio 30 d. Šio darbo teorinis pagrindas Alexanderio Wendto socialinio konstruktyvizmo „Kito“ kaip priešo konstravimo koncepcija, kuri yra šio tyrimo teorinis pagrindas. Išsamiai išnagrinėjama, kas yra „rusofobijos“ naratyvas, kokios reikšmės siejasi su šia sąvoka, kaip keitėsi šio naratyvo vartojimas ir kokie pagrindiniai jo bruožai oficialiajame Kremliaus ir jo propagandos diskurse. Darbe pristatoma naratyvo samprata, daugiausiai dėmesio skiriama strateginio naratyvo sampratai, kuri šiam tyrimui svarbi kaip priešo įvaizdžio kūrimo įrankis, siekiant daryti įtaką tarptautinei politikai. Darbo branduolį sudaro „Russia Today“ portalo naujienų apie „rusofobiją“ analizė, įvykdyta pagal strateginio naratyvo analizės metodą, pateikiami šios analizės rezultatai.

Turinys

ĮVADAS	7
1. PRIEŠO KONSTRAVIMAS KURIANT PRIEŠPRIEŠĄ TARP “KITO” IR “AŠ”	15
1.1. Priešo konstravimas socialinėje realybėje	15
1.2. Alexanderio Wendto „Aš“ ir „Kito“ konstravimo prieigos	17
2. „RUSOFOBIJOS“ NARATYVAS KAIP PRIEŠO KONSTRAVIMO INSTRUMENTAS 21	
2.1. Kremliaus įtaka žiniasklaidai	21
2.2. „Rusofobijos“ naratyvas	23
3. NARATYVAI KAIP PROPOGANDOS INSTRUMENTAS.....	35
3.1. Naratyvo sąvoka.....	36
3.2. Strateginiai naratyvai	38
4. “RT” PORTALO NAUJIENŲ ANALIZĖ	41
4.1. „RT“ portalo naujienų pasirinkimas	41
4.2. Tyrimo modelis	44
4.3. Tyrimo rezultatai.....	46
IŠVADOS	57
LITERATŪROS SĄRAŠAS:.....	60

Santrumpų sąrašas

JAV – Jungtinės Amerikos Valstijos

ES – Europos Sąjunga

JK – Jungtinė Karalystė

NATO – Šiaurės Atlanto sutarties organizacija (North Atlantic Treaty Organization)

JTO – Jungtinių Tautų Organizacija

RT – Russia Today

IVADAS

Informacinių technologijų pasaulyje žiniasklaida daro vis didesnę įtaką tarptautiniams procesams. Šiandien internetas, žiniasklaida tapo tarptautinės politikos procesų lauku. Informacijos pagalba valstybės formuoja savo „medija realybę“ ne tik savo šalies, bet ir kitų valstybių informaciniame lauke. Vykdamas informacijos geopolitiką Rusija aktyviai kuria sau palankia „medija realybę“ ir teikia prioritetą postsovietiniai erdvėj, kontroliuojant jos informacijos srautus, įtakoja žmonių politiniam elgesiui, manipuliuojant viešąja nuomone¹. Vienas iš aktyviai naudojamų Rusijos propagandos naratyvų yra pasakojimas apie „rusofobiją“. Šio naratyvo pagalba yra pasakojama apie rusų teisių pažeidimą užsienyje, bepriekštinis neapykantos jausmas rusams, Rusijai ir viskam, kas rusiška. Pasak Viktoro Denisenkos, „rusofobijos“ naratyvą žiniasklaida plėtoja kaip pažeidžiamų rusakalbių mažumų teisių paaiškinimą. Per tokias kampanijas „žiniasklaidos priemonės ir politikai vidinėje Rusijos ir išorinėje kitų valstybių viešosios nuomonės erdvėse savo pareiškimais bando įtvirtinti mintį, „kad tose valstybėse auga neapykanta viskam, kas rusiška, ir kad jos yra rusofobiškos“². Šis naratyvas padeda Rusijos propagandai dalyti žmonės į du identitetus: „savo“ ir „rusofobus“, „draugus“ ir „priešus“, „mus“ ir „juos“. Šiam darbui svarbus „rusofobijos“ naratyvo kaip prieško konstravimo instrumentas.

Kaip teorinė priega tirti tokį identifikavimą, prieško konstravimą, mums padės konstruktyvistinis Alexanderio Wendto požiūris į tai, kaip socialinėje realybėje konstruojamas „Kito“ vaizdinys³. Šiame darbe Alexanderio Wendto teorijos „Kito“ vaizdinys yra „Priešo“ vaizdinys, kuris yra aktualesnis mūsų darbui, nes pabrėžia priešišumą. Apibūdinimas ne tik kaip priešiško Rusijai, bet ir kaip „rusofobiško“, kaip pažymi Valentina Fekiulina, „suponuoja aiškia šio veikėjo veiksmų interpretaciją, konkrečius lūkesčius iš jo būsimo elgesio ir ypatingą viziją, ką reikėtų daryti atsakant“⁴. „Rusofobijos“ naratyvas nėra tik pasakojimas apie diskriminaciją ar teisių pažeidimą, jis siekia konstruoti bendrą tarptautinės politikos prasmę ir formuoti išorinių

---

¹ Nerijus Maliukevičius, Rusijos informacijos geopolitikos potencialas ir sklaida Lietuvoje (Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2008), 12.

² Viktor Denisenko, „Rusijos periodinės spaudos požiūris į Baltijos šalis geopolitinių pokyčių kontekste (1991–2009)“ (Daktaro disertacija, Vilniaus universitetas, 2016), 81.

³ Alexander Wendt, Tarptautinės politikos socialinė teorija, (Vilnius: Eugrimas, 2005), 275.

⁴ Valentina Feklyunina, „Constructing Russophobia“, Russia's Identity in International Relations, Taras, Raymond (Oxon: Routledge, 2013), 91.

subjektų nuostatas, įsitikinimus ir elgesį, kas charakterizuoja šį naratyvą kaip strateginį⁵. Strateginio naratyvo teorija padės sufokusuoti tyrimą tarptautinės politikos lauke, kur šio lauko dalyviai konstruoja socialinę realybę kuriant priešų įvaizdį.

Temos aktualumas

“Rusofobijos” naratyvas naudojimas aktyvizuojasi Krekliui reaguojant į kritiką tarptautinės politikos informacinėje erdvėje⁶. Remiantis statistikos duomenimis, nuo tada, kai Rusija aneksavo Krymą, kaltinimų „rusofobija“ skaičius reikšmingai išaugo⁷ ir lieka aukštas iki šiol besitęsiant Kremliaus veiksmų kritikai. Rusijos prezidentas V. Putinas, prieš karą Ukrainoje dar 2021 m. savo straipsnyje paaiškino, kad „Vakarų šalys tiesiogiai kišosi į Ukrainos vidaus reikalus ir palaikė perversmą. [...] Jų šūkiei, ideologija, atvira agresyvi rusofobija daugeliu atžvilgių pradėjo lemti valstybės politiką Ukrainoje“⁸. 2022 m. vasario mėn. V. Putinas aiškindamas invazijos į Ukrainą tikslus, vardino rusų diskriminaciją Ukrainoje, ir kad ten “kuriamas priešiškas „antirusija“⁹. Pagal Rusijos dezinformacinių kampanijų tyrimo rezultatus, daugiausia “rusofobijos” naratyvo pranešimų (51 proc.) užfiksuota Baltijos šalyse žiniasklaidoje rusų kalba¹⁰. Tai parodo mums, kad 2022 m. karo Ukrainoje metu “rusofobijos” naratyvas aktyviai naudojamas Rusijos propagandai užsienio informaciniame lauke.

Tyrimo problema

Rusijos propagandos įtakos sfera apima ne tik Rusiją, bet ir tarptautinę informacinę erdvę. Skleisdama savo dezinformaciją išorėje, Rusijos propaganda siekia įtakuoti užsieniečių pažiūroms. Dažnai pagrindinis Rusijos propagandos taikiny yra rusakalbė auditorija, kuri dažnai yra informuojama apie vykdomą „rusofobiją“ jų šalyse. Bet tai ne tik informacinis pranešimas,

---

⁵Alister Miskimmon, Ben O'Loughlin, Laura Roselle, *Forging the World: Strategic Narratives and International Relations* (University of Michigan, 2017), 26.

⁶Feklyunina, 104-105.

⁷Neil Robinson, „Russophobia“ in *Official Russian Political Discourse*”, *De Europa* Vol. 2, No. 2 (2019), 64.

⁸“Статья Владимира Путина «Об историческом единстве русских и украинцев””, Oficialūs Rusijos prezidento interneto šaltiniai, žiūrėta 2022 m. gruodžio 29 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/66181>.

⁹“Обращение Президента Российской Федерации”, Oficialūs Rusijos prezidento interneto šaltiniai, žiūrėta 2022 m. gruodžio 29 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/67843>.

¹⁰Ира Рябоштан, et al., “Ukrainian Nazis for the Czech Republic, bio laboratories for North Macedonia, and Russophobia for Georgia. Analysis of Russian propaganda in 11 European countries”, *Detektor media*, žiūrėta 2022 m. gruodžio 29 d., https://detector.media/propahanda_vplyvy/article/202819/2022-09-14-ukrainian-nazis-for-the-czech-republic-bio-laboratories-for-north-macedonia-and-russophobia-for-georgia-analysis-of-russian-propaganda-in-11-european-countries/

Rusijos propaganda naudoja „rusofobijos“ naratyvą kaip įrankį priešojvaizdžiui kurti. Kalbėdama apie tam tikras problemas ir veiksmus, propaganda suteikia tam tikras charakteristikas aprašomo įvykio veikėjui. „Rusofobijos“ pasakojimuose veikėjai dažnai yra valstybės arba valstybių sąjungos. Todėl norint dekonstruoti šį priešojvaizdį ir suprasti, kokie šalių įvaizdžiai buvo kuriami pasakojimuose apie „rusofobiją“, kai prasidėjus karui suaktyvėjo Rusijos propaganda, reikia atsigręžti į „rusofobijos“ naratyvinę struktūrą.

Pagrindinis šio **darbo tikslas** – išanalizuoti, kokius priešojvaizdžius konstruoja Rusijos propaganda, skirta užsienio rusakalbiai auditorijai, naudojant „rusofobijos“ naratyvą portalo „Russia Today“ naujienose nuo 2022 m. vasario mėn. 24 d. iki 2022 m. lapkričio 30 d.

Atsižvelgiant į darbo problemą ir tikslą, keliami šie uždaviniai:

1. Pasitelkiant socialinio konstruktivizmo teorinę prieigą, kritiškai išanalizuoti, kaip Kremlius ir jam pavaldi žiniasklaida naudoja „rusofobijos“ naratyvą, konceptualizuojant jam būdingą strategiją;

2. Pristatyti „rusofobijos“ naratyvo naudojimo praktikas, nustatyti šio naratyvo evoliuciją;

3. Naudojant strateginio naratyvo analizės metodą, išanalizuoti pagrindinius naratyvus portalo „Russia Today“ naujienose apie „rusofobiją“, atskleisti, kaip reprezentuojamos kitos valstybės.

Tyrimo metodas

Šis tyrimas remiasi kokybinio tyrimo metodologija – strateginio naratyvo analizė¹¹. Šis metodas orientuojasi į naratyvinę struktūrą, leidžia identifikuoti dalyvius, problemą ar veiksmą, siūlomą problemos sprendimą. Strateginio naratyvo koncepcijos ir analizės metodo autoriai išskiria strateginio naratyvo tapatybės lygmenį, kuris apibrėžia politinių veikėjų vertybes ir charakteristikas, sukuria tam tikras idealoginės priešpriešas tarp „Aš“ ir „Kito“, kas yra aktualu šiam darbui.

Tyrimo objektas

Nagrinėjant išorinį propagandos lauką, pagrindiniu Rusijos propagandos resursų galima pavadinti „Russia Today“ mediaholdingą, kuri sudaro televizijos kanalai ir naujienų portalas. Ši

---

¹¹ Alister Miskimmon, Ben O'Loughlin, Laura Roselle, “Strategic narrative: A new means to understand soft power”, *Media, War & Conflict*, 2014, 7 (Leiden: SAGE, 2014), 70-84.

žiniasklaida glaudžiai susijusi su Rusijos vyriausybės tikslais¹². Jo kūrimas buvo vienas iš Kremliaus naudojamų įrankių skleisti dezinformaciją ir daryti įtaką žmonių pažiūroms¹³. Prasidėjus invazijai Ukrainoje, Europos šalys sparčiai sustabdė „Russia Today“ televizijos transliavimą¹⁴, bet „Russia Today“ portalas (toliau – “RT”) vis dar veikia ir lengvai pasiekiamas skirtingose valstybėse, taip pat ir Lietuvoje. Kadangi šiam tyrimui svarbus pasakojimas apie „rusofobiją“, kuris yra formuojamas dėl naujo Rusijos puolimo prieš Ukrainą 2022 m. vasario 24 d., šia data buvo pasirinkta analizuojamų naujienų laikotarpio pradžia, o pabaigos lapkričio 30 d. Analizei atrinktos naujienos, kurios tiesiogiai ar kontekste pasakojo apie „rusofobiją“. Naujienų atranka buvo atlikta naudojant grotažymę „rusofobija“, kuriai tinklalapyje sukurtas atskiras skyrius (<https://russian.rt.com/tag/rusofobiya>). Analizei pasirinkta portalo rusiška versija, nes 2022 m. karo Ukrainoje metu “rusofobijos” naratyvas aktyviai naudojamas Rusijos propagandai užsienio informaciniame lauke rusų kalba¹⁵.

Darbo struktūra

Pirmam skyriuje nagrinėjami skirtingi požiūriai į „Kito“ kaip priešo įvaizdžio konstravimo supratimą, daugiausia dėmesio skiriama Alexanderio Wendto socialinio konstruktyvizmo koncepcijai, kuri yra šio tyrimo teorinis pagrindas.

Antrame skyriuje išsamiai išnagrinėjama, kas yra „rusofobijos“ naratyvas, kokios reikšmės siejasi su šia sąvoka, kaip keitėsi šio naratyvo vartojimas ir kokie pagrindiniai jo bruožai oficialiajame Kremliaus ir jo propogandos diskurse.

---

¹² Alister Miskimmon, Ben O'Loughlin, Laura Roselle, *Strategic narratives: communication power and the new world order* (New York: Routledge, 2013), 3.

¹³ Anton Shekhovtsov, *RT in Europe and beyond. The Wannabe Elite of the Anti-Elites* (Vienna: Centre for Democratic Integrity, 2022), 5–6.

¹⁴ Forbes, “Лучшее оружие Путина. Как создавался телеканал RT и кто стал его мишенью после блокировок на Западе – расследование Bloomberg”, žiūrėta 2023 m. sausio 9 d., <https://forbes.ua/ru/war-in-ukraine/naykrashcha-zbroya-putina-yak-stvoryuvavsya-kanal-russia-today-i-khto-stav-yogo-mishennyu-pislya-blokuvan-na-zakhodi-rozsliduvannya-bloomberg-02092022-8067>.

¹⁵ Ira Рябоштан, et al., “Ukrainian Nazis for the Czech Republic, bio laboratories for North Macedonia, and Russophobia for Georgia. Analysis of Russian propaganda in 11 European countries”, *Detektor media*, žiūrėta 2022 m. gruodžio 29 d., https://detector.media/propahanda_vplyvy/article/202819/2022-09-14-ukrainian-nazis-for-the-czech-republic-bio-laboratories-for-north-macedonia-and-russophobia-for-georgia-analysis-of-russian-propaganda-in-11-european-countries/

Trečiame skyriuje pristatyta naratyvo samprata, taip pat strateginio naratyvo samprata, kuri šiam tyrimui svarbi kaip priešų įvaizdžio kūrimo įrankis, siekiant daryti įtaką tarptautinei politikai.

Ketvirtame skyriuje išsamiai pristatoma analizei pasirinkta portalo „RT“ žiniasklaida, pasirinkimo argumentavimas. Taip pat pateikiama analizė, įvykdyta pagal strateginio naratyvo analizės metodą, pateikiami šios analizės rezultatai.

Literatūros apžvalga ir problemos ištirtumas

Nors Rusijos propaganda yra populiarus tyrimų objektas, „rusofobijos“ naratyvas kaip šios propagandos instrumentas nėra išsamiai ištyrinėtas, ypač kaip instrumentas kuris naudojamas konstruojant kitų šalių įvaizdį kaip „kitą“, „priešą“. Lietuvos akademinėje erdvėje neaptinkama darbų, susijusių su konkrečia nagrinėjama tema. Bet artimi šiai temai yra keletas darbu, kurie tyrinėja ir aprašo Rusijos propagandos instrumentus, konstruojančius „priešą“ įvaizdį.^{16 17 18} Artimas šiam darbui yra Lietuvos mokslininko Giedrius Česnako tyrimas¹⁹ apie Rusijos strateginius naratyvus, konstruojančius „kitus“. Tyrimas parodė, kad strateginiai naratyvai yra svarbūs analizės objektai tiriant švelniosios galios įrankių efektyvumą, jie gali lemti „kitoniškumą“ ir „vienodumą“.

Sekantis analizuojamai temai aktualūs tyrimai priklauso įvairių užsienio valstybių mokslinei erdvei.

Yra keleta išsamiau tyrimų aprašančių „rusofobijos“ naratyvo naudojimo ypatumus. Vieno iš naujesnių tyrimų „Resilience to disinformation. Lublin triangle perspective“ (Atsparumas dezinformacijai. Liublino trikampio perspektyva)²⁰ autoriai tyrinėja naujas Rusijos propagandos formas, atsiradusias prasidėjus karinei invazijai 2022 m. Autoriai aprašo dažniausiai pasitaikančius propagandinius naratyvus, tarp kurių, nors ir trumpai, kalba apie „rusofobijos“ naratyvą.

---

¹⁶ Viktor Denisenko, „Rusijos periodinės spaudos požiūris į Baltijos šalis geopolitinių pokyčių kontekste (19910–2009)“ (Daktaro disertacija, Vilniaus universitetas, 2016).

¹⁷ Nerijus Maliukevičius, Rusijos informacijos geopolitikos potencialas ir sklaida Lietuvoje (Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2008).

¹⁸ Dovilė Jakniūnaitė, Kur prasideda ir baigiasi rusija: kaimynystė tarptautinėje politikoje (Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2007).

¹⁹ Giedrius Česnakas, You shall not pass: the strategic narratives defining Russia’s soft power in Lithuania” *Baltic Journal of law & politics*, volume 14, number 2 (2021).

²⁰ Detektor media, Resilience to disinformation. Lublin triangle perspective, 2022.

Jolanta Darczewska, Piotr Żochowski savo darbe “Russophobia in the Kremlin’s strategy a weapon of mass destruction” („Rusofobija Kremliaus strategijoje yra masinio naikinimo ginklas“) teigia, kad „rusofobija“ yra Rusijos komunikacijos karo prieš Kremliaus priešininkus – tiek užsienio, tiek vidaus – įrankis²¹. Oficialus diskursas, vis labiau plečiantis „rusofobijos“ geografiją, „rusofobą“ pavertė visuotiniu priešu. Taip pat išsamiai “rusofobijos” naratyvo naudojimo praktikas tyria Neil Robinson straipsnyje “Russophobia” in Official Russian Political Discourse” („Rusofobija“ oficialiame Rusijos politiniame diskurse“)²², kur prieina prie išvadų, kad Vakarų kritika Kremlui tapo „rusofobijos“ pasmerkimo priežastimi, kuri kursto „naujojo šaltojo karo“ idėją kaip kažką daugiau nei santykių atšalimą, o ideologinę sampratą, kurios neįmanoma įveikti. Valentina Feklyunina straipsnyje “Constructing Russophobia” (Rusofobijos konstravimas)²³ daro išvados, kad „Rusofobijos“ naratyvo pagalba Kremlius puoselėja sovietų propagandinę grėsmę, kad Rusija bus „apsupta“ priešų, keliančių grėsmę valstybei. Be kokybinių „rusofobijos“ naratyvo tyrimų, akademinėje aplinkoje yra ir kiekybinis Giorgio Comai tyrimas “Russophobia in Russian official statements and media. A word frequency analysis” (Rusofobija Rusijos oficialiuose pareiškimuose ir žiniasklaidoje. Žodžių dažnio analizė)²⁴, nagrinėjantys žodžio “naratyvas” vaertojimo dažnumą oficialioje Rusijos valdžios žiniasklaidoje ir propagandinėje žiniasklaidoje. Nors minėti tyrimai ir analizuoja „rusofobijos“ naratyvą, tačiau neskiria išsamaus dėmesio jam kaip „priešo“ įvaizdžio konstravimo įrankiu ir neapima naujų aspektų, susijusių su 2022 m. karu Ukrainoje. Nors šie tyrimai buvo taip pat susiję su Rusijos agresiją Ukrainoje, autoriai analizuoja laikotarpį nuo iki 2020 metų. “Rusofobijos” naratyvas naujos agresijos laikotarpio – 2022 m. – nebuvo analizuojamas akademinėje srityje.

Kiti šio tyrimo kontekstui aktualūs darbai yra tiesiogiai susiję su “RT” korporaciją kaip Rusijos propagandos skleidimo bazę. Tarp jų galima paminėti Anton Shekhovtsov veikalą “RT in Europe and beyond. The Wannabe Elite of the Anti-Elites” (RT Europoje ir už jos ribų. „Wannabe“ anti-elitų elitas)²⁵, kur apžvelgiami “Russia today” propagandos ypatumai skirtingose valstybese. Ilya Yablokov ir Precious N Chatterje-Doody knyga “Russia Today and Conspiracy Theories.

---

²¹ Jolanta Darczewska, Piotr Żochowski, “Russophobia in the Kremlin’s strategy a weapon of mass destruction” Point of view, number 56, Warsaw (2015).

²² Robinson, “Russophobia” in Official Russian, 61-77.

²³ Feklyunina, 104-105.

²⁴ Giorgio Comai, “Russophobia in Russian official statements and media. A word frequency analysis”, 2021.

²⁵ Anton Shekhovtsov, RT in Europe and beyond. The Wannabe Elite of the Anti-Elites (Vienna: Centre for Democratic Integrity, 2022).

People, Power and Politics on RT” („Russia Today“ ir sąmokslų teorijos. Žmonės, valdžia ir politika RT)²⁶ kur autoriai išsamiai analizuoja šią žiniasklaidą kaip kuriančią propagandinės sąmokslų teorijas, taip pat ir aprašo sąmokslą apie “Vakarų rusofobiją”. Mona Elswah ir Philip N. Howard savo straipsnyje “Anything that Causes Chaos”: The Organizational Behavior of Russia Today (RT)” („Viskas, kas sukelia chaosą“: Rusijos šiandienos organizacinė elgsena (RT))²⁷ parodo ir įrodo, kad “RT” yra žiniasklaida, kuri naudojama kaip valstybės gynybos politikos įrankis kištis į kitų valstybių politiką. Šie tyrimai, skirti “RT” propagandai, neanalizuoja “rusofobijos” naratyvo.

Taip pat svarbu skirti dėmesį strateginių naratyvų tyrimams, kurie yra aktualūs šio darbo temai. Vis dažniau tiriama strateginių naratyvų teorijos prieiga tyrimai apie vyriausybės, kurios skleidžia konkrečius naratyvus per žiniasklaidą, kad paveikti užsienio auditoriją: Oliviero Schmitto tyrimas “When are strategic narratives effective? The shaping of political discourse through the interaction between political myths and strategic narratives” („Kada strateginiai naratyvai yra veiksmingi? Politinio diskurso formavimas per politinių mitų ir strateginių naratyvų sąveiką“²⁸, Carolijn van Noort, Thomaso Colley “How do strategic narratives shape policy adoption? Responses to China's Belt and Road Initiative” (Kaip strateginiai naratyvai formuoja politikos priėmimą? Atsakymai į Kinijos juostos ir kelio iniciatyvą“²⁹, Natalijos Chaban, Alisterio Miskimmono, Beno O’Loughlino “Understanding EU crisis diplomacy in the European neighborhood: strategic narratives and perceptions of the EU in Ukraine, Israel and Palestine” („ES krizės diplomatijos supratimas Europos kaimynystėje: strateginiai naratyvai ir ES suvokimas Ukrainoje, Izraelyje ir Palestinoje“)³⁰, Ekatherinos Zhukovos, Malena Rosen Sundstriom, Ole Elgstriom “Feminist foreign policies (FFPs) as strategic narratives: Norm translation in Sweden, Canada, France, and Mexico” (Feministinė užsienio politika (FFP) kaip strateginiai naratyvai:

---

²⁶ Ilja Yablokov, Precious N Chatterje-Doody, *Russia Today and Conspiracy Theories. People, Power and Politics on RT* (Oxon: Routledge, 2022).

²⁷ Mona Elswah and Philip N. Howard, ““Anything that Causes Chaos’: The Organizational Behavior of Russia Today (RT),” *Journal of Communication* 70 (2020).

²⁸ Olivier Schmitt, “When are strategic narratives effective? The shaping of political discourse through the interaction between political myths and strategic narratives” *Contemporary Security Policy*, 39 (4), (2018), 487-511.

²⁹ Carolijn van Noort, Thomas Colley, “How do strategic narratives shape policy adoption? Responses to China's Belt and Road Initiative”, *Review of International Studies*, 47(1), (2021), 39-63.

³⁰ Natalia Chaban, Alister Miskimmon, Ben O’Loughlin, “Understanding EU crisis diplomacy in the European neighborhood: strategic narratives and perceptions of the EU in Ukraine, Israel and Palestine”, *European Security*, 28(3) (2019), 235-250.

normų vertimas Švedijoje, Kanadoje, Prancūzijoje ir Meksikoje”)³¹. Šie tyrimai leidžia geriau suprasti strateginio naratyvo, kaip tyrimo metodo, praktinį taikymą.

Dalis iš šių tyrimų yra skirta konkrečiai Rusijos propagandos skleidžiamiems strateginiams naratyvams: Alisterio Miskimmono ir Ben O’Loughlino tyrimas “Russia’s Narratives of Global Order: Great Power Legacies in a Polycentric World” („Rusijos pasakojimai apie pasaulinę tvarką: Didžiosios galios palikimas policentriniame pasaulyje“)³², Joannos Szostek “Nothing is true? The credibility of news and conflicting narratives during “Information War” in Ukraine” („Niekas nėra tiesa? Naujienų ir prieštaringų pasakojimų patikimumas „Informacinio karo“ Ukrainoje metu“)³³, Andreasaso Ventselio, Steno Hanssono ir Mari-Liis Madisson “Discourse of fear in strategic narratives: The case of Russia’s Zapad war games” („Baimės diskursas strateginiuose pasakojimuose: Rusijos „Zapad“ karo žaidimų atvejis“)³⁴, Natalie-Anne Hall tyrimas ““RT UK’s Facebook audiences’ interpretation of Russia’s strategic narrative of the Syrian conflict” („RT UK Facebook auditorijos interpretacija apie Rusijos strateginį naratyvą apie Sirijos konfliktą“)³⁵, Giedrio Česnako darbas “You shall not pass: the strategic narratives defining Russia’s soft power in Lithuania” (Nepraieisi: strateginiai naratyvai, apibrėžiantys Rusijos minkštąją galią Lietuvoje)³⁶, Tomaszo Gackowskio, Karolinos Brylskos darbas ““Machiavellian Russia’ in the Crimean conflict: Clarification of strategic narratives analysis method” (“„Makiavelinė Rusija“ Krymo konflikte: strateginių naratyvų analizės metodo paaiškinimas“)³⁷ Nors yra tyrimų, skirtu valstybių strateginiams naratyvams analizei, taip pat konkrečiai Rusijos propagandos strateginių naratyvų instrumentalizacijai, jie netyria “rusofobojis” strateginį naratyvą.

---

³¹ Ekatherina Zhukova, Malena Rosén Sundström, Ole Elgström, “Feminist foreign policies (FFPs) as strategic narratives: Norm translation in Sweden, Canada, France, and Mexico” *Review of International Studies*, Volume 48, Issue 1, (2022), 195-216.

³² Alister Miskimmon, Ben O’Loughlin, “Russia’s Narratives of Global Order: Great Power Legacies in a Polycentric World” *Politics and Governance*, Volume 5, Issue 3, (2017) 111–120.

³³ Joanna Szostek, “Nothing is true? The credibility of news and conflicting narratives during “Information War” in Ukraine” *The International Journal of Press/Politics*, 23(1), (2017) 116-135.

³⁴ Andreas Ventsel, Sten Hansson ir Mari-Liis Madisson, *Discourse of fear in strategic narratives: The case of Russia’s Zapad war games* (Latvia: NATO Strategic Communications Centre of Excellence, 2021).

³⁵ Natalie-Anne Hall, “RT UK’s Facebook audiences’ interpretation of Russia’s strategic narrative of the Syrian conflict”, *Digital War*, 3, (2021) 67–77.

³⁶ Giedrius Česnakas, “You shall not pass: the strategic narratives defining Russia’s soft power in Lithuania” *Baltic Journal of law & politics*, volume 14, number 2 (2021).

³⁷ Tomasz Gackowski, Karolina Brylska, “Machiavellian Russia’ in the Crimean conflict: Clarification of strategic narratives analysis method” *Journalism*, Vol. 23(4) (2022) 773–788.

Tyrimų apžvalga leidžia teigti, kad nagrinėjamos temos iširtumas šiandien vis dar yra menkas. Konkrečiai tyrimų, susijusių su „rusofobijos“ naratyvo instrumentalizacija akademiniam lauke nėra.

1. PRIEŠO KONSTRAVIMAS KURIANT PRIEŠPRIEŠĄ TARP „KITO“ IR „AŠ“

Šis darbas remiasi konstruktyvizmo teorija, kuria plačiai naudojama politikos ir komunikacijos srityse. Pagal konstruktyvistinę teoriją, daugelis pagrindinių tarptautinių santykių aspektų yra socialiai konstruojami. Konstruojama ir valstybės tapatybė, kuri toli gražu ne visuomet priklauso nuo jos pačios kuriamo įvaizdžio, bet yra konstruojama kitais tarptautinės sistemos veikėjais (aktoriais).

Šiuolaikinė Rusija tapo senojo sovietinio požiūrio į Europą ir JAV modelio, vadinamųjų „kolektyvinių Vakarų“, įpėdine. Rusijos oficialiajame diskurse ir Rusijos valstybinėje žiniasklaidoje nenustojami transliuoti naratyvai apie išorės priešus. Valstybės Dūma leidžia įstatymus dėl „užsienio agentų“, Užsienio reikalų ministerija pastoviai kritikuoja „kolektyvinių Vakarų“ „antirusišką politiką“, šalies prezidentas skelbia karą (šį karą vadindamas „specialiąja karine operacija“) Ukrainai, bet kartu sako, kad Ukrainoje kovojama ne su ukrainiečiais, o su Vakarais. Visa ši retorika atsispindi žiniasklaidoje, kuri konstruoja išorinio priešų įvaizdį. Vienas iš labiausiai paplitusių žiniasklaidos naratyvų – kai pasakojimas apie „rusofobiją“ yra instrumentas kuriant „Kito“ įvaizdį. Stebint tai, kyla poreikis rasti paaiškinimą tokiai Kremliaus ir jam pavaldžios žiniasklaidos strategijai. Šiame skyriuje bus nagrinėjami skirtingi požiūriai į „Kito“, priešų įvaizdžio konstravimo supratimą, tačiau daugiau dėmesio bus skiriama Alexanderio Wendto socialinio konstruktivizmo koncepcijai, kuri yra šio darbo teoriniu pagrindu.

1.1. Priešo konstravimas socialinėje realybėje

Tarptautinės politikos aktorių supratimas naratyvo kontekste ypatingą dėmesį atkreipia į tapatybės idėją, kuri yra pagrindinė sąvoka tiriant tarptautinius santykius pasitelkiant konstruktyvistinę teoriją. Tapatybė galima pavadinti subjekto egzistavimą apibrėžiančia charakteristika³⁸. Šiam darbui svarbi mintys, kad tapatybė yra diskursyvi, nes ji priklauso nuo

---

³⁸ Chris Brown, „Borders and Identity in International Political Theory“ Mathias Albert, David Jacobson, Yosef

diskursyvinių praktikų, kurios naudojamos viešo užsienio politikos legitimavimo procese³⁹. Pasak Bialli-Mattern, tapatybės nėra natūralūs faktai, o socialinės konstrukcijos, kurios nuolat kinta⁴⁰. P. Bergeris ir T. Luckmannas savo darbe „Socialinis tikrovės konstravimas“ teigia, kad „Eiliniai skirtingų visuomenių žmonės savaime suprantamomis laiko visiškai skirtingas „realybes“⁴¹. Pagrindine realybės konstravimo priemone tampa kalba, kuri „sudaiktina daugeliui pažįstamą patirtį ir paverčia ją prieinama visiems, susijusiems su šia kalbine bendruomene, ir tokiu būdu tampančia tiek kolektyvinio žinojimo išteklių pagrindu, tiek ir instrumentu“⁴².

Kaip mini Alexanderis Wendtas, „supratę, kaip įsivaizduojami Aš ir Kiti, mes galime paaiškinti (ir numatyti) daug iš to, kas vyksta socialinėje sistemoje“⁴³. Prie Alexanderio Wendto mes dar sugrįšime, o dabar pristatysime kaip „Kito“ konstravimą galima paaiškinti kitomis teorijomis.

Konstruktivistai skiria dėmesį į tai, kaip tapatybė veikia interesų formavimą, kas gali turėti įtakos elgesiui. Rousseau ir Garcia-Retamero teigia, kad „galia daro įtaką žmonių grėsmės suvokimui tik tada, kai nustatoma tapatybė tarp savęs ir kito“⁴⁴. Tokia tapatybę nustatyti padėda žiniasklaidos propaganda transliuojamų naratyvų dėka, kurie siekia formuoti ne tik savo identitetą, bet ir politinių priešų įvaizdį, tiek savo piliečių, tiek ir užsieniečių akyse.

Giedrius Česnakas teigia, kad strateginiai naratyvai tampa svarbiais pasaulio suvokimo filtrais, kurdami priešpriešą tarp „Kito“ ir „Aš“: „Kurdamos strateginius naratyvus užsienio politinės institucijos signalizuoja apie abipusiškumą arba priešpriešą kitoms valstybėms ir savo valstybės visuomenei“⁴⁵. Naratyvai yra „vienodumo“ arba „kitoniškumo“ komunikacijos elementai – suteikiantys „Kito“ savybių, alternatyvūs „Aš“ savybėms.

„Rusofobiškos“ etiketės klijavimą galima vertinti ir iš propagandos kuriamo mito perspektyvos. Strateginis naratyvas yra vienas iš politinio mito aktualizavimo būdų. Olivier

---

Lapid (sud.), *Identities, Borders, Orders. Rethinking International Relations Theory* (London: University of Minnesota Press, 2001), 128.

³⁹ Lene Hansen, *Security as Practice. Discourse Analysis and the Bosnian War* (New York: Routledge, 2006), 5-16.

⁴⁰ Janice Bialli Mattern, *Ordering International Politics. Identity, Crisis and Representational Force* (Oxon: Routledge, 2005), 9.

⁴¹ Peter L. Berger, Thomas Luckmann, *The Social Construction of Reality* (England: Penguin books, 1991), 14

⁴² *Ibid*, 85-86

⁴³ Wendt, *Tarptautinės politikos socialinė teorija*, 278.

⁴⁴ Miskimmon, O'Loughlin, Roselle, *Strategic narratives: communication power*, 31.

⁴⁵ Giedrius Česnakas, *You shall not pass: the strategic narratives defining Russia's soft power in Lithuania*” *Baltic Journal of law & politics*, volume 14, number 2 (2021) 2-3.

Schmitt nustato ryšį tarp strateginių naratyvų ir politinių mitų ir parodo, „kad išorinis strateginis naratyvas, norėdamas būti efektyvus, turi sugebėti rezonuoti su vietiniais politiniais mitais“⁴⁶. Mitologizuotoje sąmonėje pasaulis iškyla kaip tamsių ir šviesių jėgų kovos arena, pasaulio paveikslas maksimaliai supaprastintas, jį sudaro binarinės opozicijos, įskaitant tokias kaip „gėris-blogis“, „savas-svetimas“, „draugas-priešas“⁴⁷. Taip užsienio politika gali būti vertinama kaip performatyvi praktika, kuri kuria „Aš“ ir „Kitą“.

Užsienio politika yra valstybių galimybė aiškinti ir artikuliuoti pavojų ir taip atskirti „Save“ nuo „Kito“, sukuriant baimės ir pavojaus diskursus, bet tas pavojus nėra objektyvus ir kartais net nereikia įvykio, kuris suteiktų tam pagrindą⁴⁸. Kad problemos taptų sekiurizacijos praktikomis, jos turi būti konstruojamos politiniame diskurse⁴⁹, kaip tai daroma su pasakojimais apie „rusofobijos“ grėsmės.

1.2. Alexanderio Wendto „Aš“ ir „Kito“ konstravimo priegios

Šiame darbe socialinis „rusofobijos“ konstruktas, per kurį Kremlius kuria priešą, nagrinėjamas tarptautinių santykių kontekste. Todėl šiam darbui itin aktuali konstruktyvistinė Alexanderio Wendto tarptautinių santykių teorija. Wendtas suvokė pasaulį ne kaip materialijų galios faktorių struktūrą, o kaip „bendrijų pažiūrų“ struktūrą. Būtent bendrosios pažiūros sudaro tarptautinės sąveikos kultūros, kurios nulemia materialijų galios faktorių naudojimo tikslus⁵⁰.

Wendtas laikėsi pozicijos, kad anarchija yra neatsiejama tarptautinės sistemos dalis, savotiška valstybių konstrukcija pasaulio sistemoje⁵¹. Pasak Wendtą šiuolaikinė pasaulio bendruomenė yra užrakinta savipagalbos pasaulyje, kas ir charakterizuoja anarchijos struktūrą⁵². Visose anarchijos struktūrose veikia skirtingi kolektyviniai „Aš“, kurie konstruojami remiantis

---

⁴⁶ Olivier Schmitt, „When are strategic narratives effective? The shaping of political discourse through the interaction between political myths and strategic narratives“ *Contemporary Security Policy*, 39 (4), (2018), 3-4

⁴⁷ Клод Леви-Стросс, „Структура мифов“ *Вопросы философии*, No 7 (1970) 152-164.

⁴⁸ David Campbell, *Writing security: United States foreign policy and the politics of identity* (Minneapolis: University of Minnesota Press, 1992), 2-3.

⁴⁹ Lene Hansen, *Security as Practice. Discourse Analysis and the Bosnian War* (New York: Routledge, 2006), 33-34.

⁵⁰ Alexander Wendt, „Anarchy is what states make of it: the social construction of power politics“ *International Organization*, Volume 46, Issue 02 (1992), 391-425.

⁵¹ *Ibid*, 391-425.

⁵² *Ibid*, 391-425.

kolektyvinių „Kitų“ elgesiu. Skirtingi „Aš“ materialiosioms struktūroms suteikia skirtingų reikšmių ir tai atsispindi tarptautinės anarchijos pobūdyje”⁵³.

Wendtas išskiria tris skirtingas tarptautinės sisteminės anarchijos kultūras: Thomo Hobbeso, kur dominuoja priešiškas, priešų įvaizdžiai; Johno Locke'o, kur dominuoja varžymosi kultūra; ir Immanuelio Kanto, kur dominuoja draugystės principai⁵⁴. Pačios šios santykių kultūros iš esmės yra tuščios, nes pasižymi vidine logika, o tik tose kultūrose dalyvaujančios pusės suteikia jai prasmes. Todėl tokią tarptautinę sistemą galima pavadinti socialine kategorija.

Nagrinėjant „rusofobijos“ naratyvą, t. y. Rusijos ir Ukrainos/Europos/Vakarų santykius, šiam darbui aktuali Hobbeso anarchijos ir priešiško suvokimo kultūra. Hobbeso anarchijos samprata pabrėžia, kad tarptautinėje arenoje neveikia centralizuota valdžios sistema, vadinasi, šalis siekia savo tikslų visais įmanomais būdais⁵⁵. Remiantis tokiu Hobbeso anarchijos supratimu, santykiai tarp „Aš“ ir „Kito“ tampa priešiški. Tokioje „hobsiškosios anarchijos kultūroje“ šalis laiko viena kitą agresoriais ir vadovaujasi principu „žudyk arba būsi nužudytas“.

Alexanderio Wendto manymu, anarchiškumas pirmiausia apibūdinamas ne per materialiąją supančio pasaulio būseną, o per bendras idėjas⁵⁶: kultūra, nacionalinė tapatybė, ideologija ir pan. Kalbant ne apie materialumą, o apie bendras idėjas, ideologiją, diskursivumą, valstybės stengiasi pagrindinį dėmesį skirti informaciniam laukui.

Kaip pastebi Nerijus Maliukevičius, „autoritariniai režimai imasi manipuliuoti išorinėmis grėsmėmis ir stereotipinėmis visuomenės baimėmis dažniausiai tada, kai siekia konsoliduoti valdžią savo valstybėje. Be to, agresyvia informacine politika kokiame nors regione (pvz., Baltijos valstybių atžvilgiu) gali būti siekiama tam tikrų ilgalaikių globalių ar regioninių užsienio politikos tikslų“⁵⁷. Remdamiesi „rusofobijos“ pavyzdžiu, matome, kaip jis ilgą laiką platintas Ukrainoje siekiant sukonstruoti Ukrainos politinio elito, kaip diskriminuojančio rusakalbius gyventojus, įvaizdį.

---

⁵³ Wendt, Tarptautinės politikos socialinė teorija, 263-265.

⁵⁴ Ibid, 275.

⁵⁵ Ibid, 275.

⁵⁶ Alexander Wendt, „Anarchy is what states make of it: the social construction of power politics“ International Organization, Volume 46, Issue 02 (1992).

⁵⁷ Maliukevičius, 51.

Remiantis Wendtu, priešai susideda iš konstrukty „Kito“ kaip subjekto, kuris: 1) „nepripažįsta Aš teisės egzistuoti kaip nepriklausomam vienetui“⁵⁸; 2) „nesieks apriboti savo prievartos Aš atžvilgiu“⁵⁹. Pagal Wendtą, „Kitas“ konstruojamas kaip norintis sunaikinti ar pavergti „Aš“, kažką pavogti iš jo⁶⁰. Taip pat pagal šią teoriją, „Kitas“ nevisiškai pripažįsta „Aš“ ir „siekia „revizionuoti“ pastarojo gyvenimą bei laisvę“⁶¹. Atsigręžę į istoriją randame daugybę tai pagrindžiančių atvejų. Pavyzdžiui, kaip Sovietų Sąjunga demonizavo Vakarų, ypač JAV, pasakojo apie nuolatinį jų keliamą pavojų. Wendtas pastebi, kad priešų įvaizdis yra pagrįstas, ar jis yra pamanytas at tikras, neturi reikšmės⁶².

„Kito“ kaip priešų konstravimas daro įtaką valstybės užsienio politikos pozicijai ir elgesiui, formuoja tam tikrą sąveikos logiką: „Valstybės bus linkusios atsakyti priešams pačios veikdamos kaip esminiai revizoriai, tai yra sieks kitus sunaikinti arba užkariauti. [...] Priešų keliami grėsmė verčia ją elgtis taip, kaip ji veiktų, jei būtų esminis revizorius, pagal principą „sunaikink arba būk sunaikintas“⁶³. Toks grupinės diferenciacijos būdas veda prie priešiškos grupės įvaizdžio sukūrimo. Taigi ir šio proceso valdymas kartu reiškia ir „Kito“ įvaizdžio formavimo valdymą. Tai įgyvendinama į diskursą įvedant kriterijus, kuriais remiantis vyksta kategorizavimas, bei bendrojoje sąmonėje formuojant apibrėžtas „kitų“, „priešų“, „rusofobų“, „nacistų“ kategorijas. Tokiu būdu pasaulis skeliamas į dvi dalis: tuos, kurie priklauso „mano“ grupei, ir tuos, kurie priklauso „svetimiems“.

Priešišku gali tapti tiesiog sistemos dalys, kaip tą aprašo Wendtas: „Didėjant sistemos narių, priešiškažiūrinčių vieni į kitus, skaičiui, laipsniškai yra pasiekiamas taškas, kuriame tokie įsivaizdavimai nugalė sistemos logiką. Šiame taške subjektai pradeda galvoti apie priešišumą kaip sistemos, o ne individualių subjektų savybę ir taip jaučiasi priverstas laikyti visus Kitus priešais tiesiog dėl to, kad pastarieji yra sistemos dalys“⁶⁴. Tokia sistema gali būti valstybė, regionas, sąjunga. Pavyzdžiui, priešų gali būti ES gyventojas, arba valstybė kuri yra NATO narė.

---

⁵⁸ Wendt, Tarptautinės politikos socialinė teorija, 278.

⁵⁹ Ibid, 278.

⁶⁰ Ibid, 278.

⁶¹ Ibid, 278.

⁶² Ibid, 279.

⁶³ Ibid, 282.

⁶⁴ Ibid, 282.

Levados centro 2022 m. atlikta apklausa apie Rusijos požiūrį į kitas šalis ir jų gyventojus parodė, kad į JAV neigiamai žiūri 71 proc., o į Ukrainą – 66 proc. apklaustųjų⁶⁵. Tai rodo rusiškos propagandos, demonizuojančios šias šalis, pasiektus rezultatus. Nagrinėdami šiuolaikinės Rusijos pavyzdį matome, kaip valstybinė propaganda pasitelkusi tam tikrus naratyvus konstruoja „savų“ (patriotų) ir „svetimų“ (rusofobų, nacistų) vaizdinį.

Apibendrinant šį skyrių, galima išskirti tokias pagrindines mintis. Rusijos veiksmai tarptautinėje arenoje oponentų karo Ukrainoje atžvilgiu leidžia teigti, kad šiuo atveju dominuoja Hobbeso anarchijos kultūra. Šiai kultūrai būdingas priešiškus ir ryškūs priešininkų įvaizdžiai. Rusija per tokią tarptautinę politiką siekia demonizuoti Ukrainą ir Vakarų. Ši strategija įgyvendinama per propagandą, kuri pateikia „Kitą“ kaip priešą, norintį pakenkti Rusijai. Tokios propagandos įrankiu pasirinktas „rusofobijos“ naratyvas, per kurį Rusija kai kurias šalis įvardija kaip norinčias kaip nors pakenkti, o kartu ir pateisina savo agresiją kitų šalių atžvilgiu.

---

⁶⁵ Левада-Центр, “Конфликт с Украиной: оценки декабря 2022 года”, žiūrėta 2022 m. sausio 3 d., <https://www.levada.ru/2022/12/23/konflikt-s-ukrainoj-otsenki-dekabrya-2022-goda/>

2. „RUSOFBIJOS“ NARATYVAS KAIP PRIEŠO KONSTRAVIMO INSTRUMENTAS

Kremliaus propaganda jau seniai pasitelkė „rusofobijos“ naratyvą, konstruodama sau pageidaujama socialinę realybę. Bet termino „rusofobija“ ištakos siekia kur kas giliau nei dabartinė Rusijos valdžia. Šioje dalyje apžvelgsime „rusofobijos“ naratyvą, jo prasmes, Kremliaus ir jam pavaldžios žiniasklaidos naudojimo praktikas. Nagrinėjant „rusofobijos“ naratyvą, padedantį per žiniasklaidą kurti priešų įvaizdį, pirmiausiai būtina trumpai apžvelgti pačią Rusijos žiniasklaidos ekosistemą.

2.1. Kremliaus įtaka žiniasklaidai

Šiam darbui aktualus žiniasklaidos supratimas kaip socialinio konstravimo instrumentas. Pagal Nerijų Maliukevičių, „valstybės informacijos prisotintoje aplinkoje formuoja sau palankias „medija realybes“, konkuruoja dėl visuomenės dėmesio joms, o kai kurios net griebiasi informacinės agresijos kaimyninėse informacinėse erdvėse”⁶⁶, o tokia „medija realybė“ daro įtaką žmonių politiniam elgesiui, tarptautiniams santykiams ir saugumui⁶⁷. Tai daroma vykdant propagandą. G. Jowett ir V. O’Donnell propagandos sąvoka aiškina kaip tyčinį, sistemišką pažiūrų formavimą, manipuliavimą informacija, įtakojimą elgesiui padedant propagandininko siekiamiems tikslams⁶⁸. Kalbant apie Rusijos propagandos pagrindinius tikslus užsienio politikoje, galima pabrėžti jos siekį „eksportuoti“ į užsienį „rusų pasaulėžiūrą į kuo gausesnės užsienio valstybių auditorijos sąmonę, legitimuojant šį pasaulio suvokimą ir taip leidžiant lengviau įgyvendinti užsienio politikos tikslus”⁶⁹. Pavyzdžiui, kaip tokią „rusų pasaulėžiūrą“ galima pavadinti primetamą požiūrį į Kremliaus politikos kritiką kaip „rusofobijos“ pasireiškimą.

Apžvelgiant Rusijos įtaką žiniasklaidai, galima pabrėžti keleta svarbių faktų. Pirmajame XXI a. dešimtmetyje aktyviai imta atkurti anksčiau sovietinei valstybei pavaldžios žiniasklaidos

---

⁶⁶ Maliukevičius, 12.

⁶⁷ Pers Robinson, CNN Effect: Myth of News Media, Foreign Policy and Intervention (London: Routledge, 2002) 117-133.

⁶⁸ Garth S. Jowett, Victoria J. O’Donnell, Propaganda & Persuasion (Leiden: Sage Publications, 2014) 313.

⁶⁹ Laurynas Kasčiūnas, Andrius Vaišnys, Monika Garbačiauskaitė-Budrienė, et al., „Rusijos propaganda Lietuvoje: situacijos ir proceso analizė”, Rytų Europos studijų centras (Vilnius: Rytų Europos studijų centras, 2017) 48.

kontrolę, įvairiais būdais buvo privatizuotos periodinė spauda, radijo stotys ir, žinoma, televizijos kanalai⁷⁰. Didelę dalį svarbiausios šalies žiniasklaidos perėmė valstybinė kompanija „Gazprom-media“ – didžiausia Rusijos žiniasklaidos korporacija⁷¹. Toks padėtis daro neigiamą įtaką žodžio laisvei ir informacijos objektyvumui. Tai parodo pasaulinis spaudos laisvės indeksas, kurio duomenimis Rusija užėmė 155-tą vietą iš 180 šalių⁷². Nors šiandieninėje Rusijoje tradicinės žiniasklaidos kontrolė tapo pagrindine informacijos monopolio priemone, tačiau valstybės struktūros ėmė skirti tikslingesnę dėmesį siekdamas reguliuoti informaciją internete⁷³.

Kremlius ypatingą dėmesį skiria ir Rusijos propagandos transliavimui kitų šalių informacinėje erdvėje. Užsienio informacijos lauke pagrindiniai Kremliaus mediumai yra “RT” ir “Sputnik”⁷⁴, kurie veikia keliomis kalbomis ir stengiasi tarptautinėje žiniasklaidos arenoje įsitvirtinti kaip didelės ir nepriklausomos žiniasklaidos priemonės. Pozicionuodami save kaip nepriklausomą užsienio žiniasklaidą,⁷⁵

Kremlius didelę reikšmę teikia informacinių technologijų, padedančių įgyvendinti tiek vidinius, tiek išorinius Rusijos tikslus, plėtrai. Kremliaus strategija nuo gynybinės perėjo į puolimą: Rusijos ir kitų šalių įvaizdį vaizduojančių naratyvų modifikavimą Kremlius laiko kaip veiksmingu požiūriui formuojančiu būdu⁷⁶. Rusijos propaganda tapo „tam tikra suplanuota, ilgalaikė specialia operacija, naudojant manipuliavimo informacija metodus ir socialinės kontrolės elementus, deterministinės konkurencijos su Vakarų pasauliu kontekste“⁷⁷.

Dar visai neseniai šalies prezidentas Vladimiras Putinas, žurnalisto paklaustas apie Rusijos žiniasklaidą, pabrėžė, kad valstybinė informacijos srauto kontrolė neįmanoma, nes žiniasklaida persikėlė į interneto erdvę⁷⁸. Taip pat jis pavadino žiniasklaidą „ketvirtąja valdžia“ šalyje ir

---

⁷⁰ Мануэль Кастельс, Власть коммуникации (Moscow: HSE, 2017), 327-336.

⁷¹ Ibid, 327-336.

⁷² RSF, “RSF’s 2022 World Press Freedom Index : a new era of polarisation”, žiūrėta 2022 m. lapkričio 15 d., <https://rsf.org/en/rsf-s-2022-world-press-freedom-index-new-era-polarisation#:~:text=The%202022%20edition%20of%20the,encourages%20fake%20news%20and%20propaganda>.

⁷³ Мануэль Кастельс, Власть коммуникации (Moscow: HSE, 2017), 327-336.

⁷⁴ U.S. department of state Global Engagement Center, Kremlin-Funded Media: RT and Sputnik's Role in Russia's Disinformation and Propaganda Ecosystem (2022).

⁷⁵ K.U.S. department of state Global Engagement Center, Kremlin-Funded Media: RT and Sputnik's Role in Russia's Disinformation and Propaganda Ecosystem (2022).

⁷⁶ Darczewska, Żochowski, 13.

⁷⁷ Ibid, 13.

⁷⁸ “Путин: СМИ должны быть ответственными, а не молоть все, что вздумается”, ТАСС, žiūrėta 2022 m. gruodžio 13 d., <https://tass.ru/obschestvo/9648363>.

pabrėžė, kad „tai valdžia, o valdžia turi būti atsakinga, kitaip ji tampa gauja, kuri dažnai užsiima savo pačių bendrųjų arba asmeninių klausimų sprendimu“⁷⁹. Laikui bėgant Kremlius susirūpinimas nepriklausoma žiniasklaida tik augo. Kremlius siekis – transliuoti savo propagandą, darant įtaka tarptautiniam informaciniam laukui.

2.2. „Rusofobijos“ naratyvas

Šiame skyriuje bus pristatyta, kaip Kremlius ir jam pavaldi žiniasklaida naudoja „rusofobijos“ naratyvą, bus išreikštos šios naratyvo prasmės, naudojimo praktikos ir tendencijos.

Ilgus metus Rusijos Federacijos propagandos institucijos kūrė ir globalioje informacinėje erdvėje platino melagingų naratyvų klasterį, kuris padeda įgyvendinti valstybės vidaus ir užsienio politikos tikslus. Tai, kas vadinama valstybine propaganda, iš tikrųjų yra tam tikra sisteminga strategija, kuri transliuoja propagandinius naratyvus. Kremlius propagandinė mašina ilgus metus skleidė rusų tautos išskirtinumo ideologiją, o Vladimiro Putino kalbose dažnai skambėjo „istorinės atminties“ naratyvas: „Rusijos piliečiams svarbu išsaugoti Didžiojo tėvynės karo įvykių istorinę atmintį, kad tokie įvykiai daugiau jau nebesikartotų“⁸⁰. Taip pat buvo girdėti pasakojimai ir apie išskirtinį rusų kultūros kodą: „Jaunuoliams reikia perduoti moralinį, kultūrinį mūsų tautos kodą, užkardyti bet kokius bandymus mūsų vaikams įpiršti svetimas vertybes, iškreiptą istorijos aiškinimą“⁸¹. Neilas Robinsonas pastebi, kad toks Rusijos vertinimas ir rusų tautos išskirtinumas, akcentuojamas Putino kalbose, atvėrė daugiau galimybių plačiau skelbti kaltinimus „rusofobija“: „Jis stengėsi neužleisti pozicijų nei kairiesiems, nei dešiniams nacionalistams ir konceptualizavo „rusiškumą“ kaip vidinę esmę, o ne kaip etninę priklausomybę. Būti rusų jau nebereiškė nei etninės, nei teisinės, pagrįstos pilietybės kriterijų laikymuisi, kuris tradiciškai brėžė skirtį tarp ruso ir Rusijos piliečio, kategorijos. Būti rusu reišė priklausyti vertybių sistemai, kurti prieštaravimų kitų vertybėms, ypač unifikuoto vakarietiškojo „Kito“, turinčio globalųjį projektą ir išreiškiamą spalvotomis revoliucijomis“⁸². Tas vakarietiškas „Kitas“,

---

⁷⁹ “Путин: СМИ должны быть ответственными, а не молоть все, что вздумается”, ТАСС, žiūrėta 2022 m. gruodžio 13 d., <https://tass.ru/obschestvo/9648363>.

⁸⁰ “Путин призвал хранить память о Великой Отечественной войне”, РИА новости, žiūrėta 2022 m. gruodžio 13 d., <https://ria.ru/20220325/pamyat-1780095858.html>.

⁸¹ “Встреча с лауреатами и финалистами конкурса «Учитель года»”, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. gruodžio 13 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/69519>.

⁸² Robinson, 69.

apie kurį rašo N. Robinsonas, yra konstruojamas ir „rusofobijos“ naratyvo pagalba. Tokiais pasakojimais propaganda konstruoja kitų šalių įvaizdžius kaip priešiškus. Rusijos politikai ir žiniasklaida melagingai reprezentuoja Rusiją kaip nuolatinę auką, o savo agresyvius veiksmus aiškina kaip išprovokuotą atsaką į antirusišką politiką.

G. Amnelis teigia, kad „santykiuose su posovietinėmis valstybėmis Maskva naudoja vadinamąją „antirusišką“ kortą, kuria plėtoja pažeidžiamų rusakalbių mažumų teisių skirtingose šalyse temą⁸³. Per tokias kampanijas žiniasklaidos priemonės ir politikai vidinėje Rusijos ir išorinėje kitų valstybių viešosios nuomonės erdvėse savo pareiškimais bando įtvirtinti mintį, kad tose valstybėse auga neapykanta viskam, kas rusiška, ir kad jos yra rusofobiškos“⁸⁴. Taigi, pabandykim plačiau pristatyti „rusofobijos“ kaip sąvokos ir naratyvo prasmes.

Remiantis aiškinamuoju žodynu, „rusofobija“ pristatoma kaip „priešiškas požiūris į viską, kas rusiška, o pačius rusus kaip į svetimą ir pavojingą kitos nacijos atstovams tautą“⁸⁵. „Rusofobiją“ Andrei P. Tsygankovas aprašo kaip „Rusijos politinės sistemos baimė, kuri laikoma nesuderinama su Vakarų apskritai ir konkrečiai su JAV interesais ir vertybėmis. Ši baimė pasireiškia įvairiomis Rusijos kritikos formomis, kurios yra nesubalansuotos ir iškreiptos“⁸⁶. Taigi, „rusofobija“ siejama su naratyvu apie tai, kad Rusijos priešininkų politika ir veiksmai motyvuoti nepateisinamu nusiteikimu prieš Rusiją.

Svarbu paminėti, kad terminą „rusofobija“ vienas pirmųjų pavartojo rusų poetas Fiodoras Tiutčevas, kuris savo laiške dukrai rašo: „Būtų galima pateikti šiuolaikinio reiškinių, įgyjančio vis labiau patologinį charakterį, analizę. Tai kai kurių rusų, beje, labai garbingų, rusofobija“.⁸⁷ Tokia jo suformuluota koncepcija po šimtmečio pasirodė tikrai paklausi. Žodis „rusofobija“ susiformuoja kaip sąvoka ir patenka į žodynus tik Josifo Stalino laikais ir yra įtrauktas į Dmitrijaus Ušakovo (1935–1941), paskui Sergejaus Ožegovo (1949) ir vadinamąjį „Mokslinį“ (1950–1965)

---

⁸³ Grigorii Amnel, *Humanitarian Issue in the Post-Soviet Space: Origins and Solutions. Projects and Prospects for Cooperation in Eurasia. Collection of Articles.* (Vilnius: Geopolitinių studijų centras, 2012), 63.

⁸⁴ Ibid, 63.

⁸⁵ Татьяна Ефремова, „Новый словарь русского языка. Толково-словообразовательный“, žiūrėta 2022 m. gruodžio 15 d., <https://www.efremova.info>.

⁸⁶ Andrei P. Tsygankov, *Russophobia, anti-Russian lobby and American foreign policy* (New York: Palgrave macmillan). 14.

⁸⁷ Фёдор Тютчев, „Письмо к дочери Анне от 20 сентября 1867 г.“ (Литературное наследство. 1988). 306.

žodynus⁸⁸. 1982 m. išleidžiama profesoriaus Igorio Šafarevičiaus knyga pavadinta „Rusofobija“, kur autorius peikia konkrečius žmones, išvykusius iš SSRS ir ją kritikuojančius⁸⁹. Sovietų Sąjungoje „rusofobijos“ naratyvas pirmiausia buvo išreiškiamas per Vakarų demonizavimą. V. Šliapentochas pastebi, kad idėjų apie užsienio grėsmes režimui rinkinys vaidino lemiamą vaidmenį Sovietų Sąjungos politikoje trečiajame XX a. dešimtmetyje, bet po Antrojo pasaulinio karo buvo daugiau mažiau pamirštas⁹⁰. Galima teigti, kad iki XXI a. „rusofobijos“ naratyvas neturėjo sisteminio naudojimo. Šis naratyvas buvo naudojamas pasakojant apie pačius rusus.

Jau XXI a. „Rusofobijos“ naratyvas sulaukia iškilimo ir šlovės valdant Vladimirui Putinui. Valentina Feklyunina pastebi, kad „rusofobijos“ tema Rusijos Federacijos vadovo politiniame diskurse tapo kur kas aktualesnė per antrąją V. Putino prezidento kadenciją, t. y. 2004 m., vėliau šią temą taip pat drąsiai perima jo įpėdinis Dmitrijus Medvedevas, o šio kadencijai pasibaigus manipuluoti „rusofobijos“ korta vėl ėmėsi V. Putinas⁹¹.

Galima pastebėti, kad kuo labiau vakarietiškos žiniasklaidos atstovai kritikavo Vladimiro Putino politiką, tuo dažniau oficialusis Kremlius diskursas didesnę dėmesį skyrė politinėms tos kritikos priežastims ir aiškino jas tam tikru iracionaliu išankstiniu nusiteikimu, vadinant kitų šalies atstovus „risifobais“, o šalys „rusofobiškomis“. Pavyzdžiui, dėl baudžiamosios „Jukos“ bylos, susijusios su jos vadovo Michailo Chodorkovskio areštu, ir dėl bendrųjų antidemokratiškos tendencijų Rusijos vidaus politikoje Putiną užlieja svarbiausių vakarietiškos žiniasklaidos priemonių kritikos lavina⁹². Atsakydamas į ją Putinas 2004 m. kreipiasi į Rusijos pasiuntinius ir nuolatinius atstovus ie pareiškia, kad „neretai pasitaiko ir suplanuotų mūsų šalies diskreditavimo kampanijų, kurių žala akivaizdi ir valstybei, ir tėvynės verslui. [...] Ambasados ir kitos užsienio atstovybės turi aktyviai dalyvauti formuojant palankų ir neišankstinį nusiteikimą apie vidinę ir išorinę Rusijos Federacijos politiką, istoriją, kultūrą ir dabartinę raidą“⁹³. Valentinos Feklyuninos

---

⁸⁸ Константин Душенко, „Понятие «русифобия» у русских авторов XIX–XX вв.“ *Философия. Журнал Высшей школы экономики* Т. 6, No 3 (2022), 239.

⁸⁹ *Ibid*, 244-245

⁹⁰ Vladimir Shlapentokh „Perceptions of foreign threats to the regime: from Lenin to Putin“ *Communist and Post-Communist Studies*, 42 (2009), 309.

⁹¹ Feklyunina, 91.

⁹² *Ibid*, 94.

⁹³ “Выступление на пленарном заседании совещания послов и постоянных представителей России”, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. lapkričio 10 d., <http://www.kremlin.ru/events/president/transcripts/22545>.

pastebėjimu, nuo tada tam tikro antirusiško slapto susitarimo idėja tapo svarbiu oficialiojo Kremliaus diskurso elementu⁹⁴. Tai galima iliustruoti toliau pateikiamu Vladimiro Putino pareiškimu. 2006 m., komentuodamas žinomos Rusijos žurnalistės Anos Politkovskajos, kritikavusios Putiną, nužudymą, jis pranešė, kad „turime informacijos, o ji patikima, kad daug žmonių, kurie slepiasi nuo Rusijos teisėsaugos, seniai plėtoja idėją ką nors paaukoti, kad būtų suskurta antirusiškų nuotaikų banga pasaulyje“⁹⁵. Remdamiesi šiais pavyzdžiais matome, kaip stiprėjant Rusijos kritikai tarptautinėje erdvėje kaip atsakymą Kremlius ima piešti vakarietiško „rusofobo“, kurio kritika neracionali, portretą. Sergejus Lavrovas, Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministras, 2007 m. interviu pareiškia apie tikslingas pastangas suskurti vieningą negatyvią Europos Sąjungos politiką Rusijos atžvilgiu: „Vystoma informacinė-propagandinė kampanija, kurios tikslas – sukurti negatyvų Maskvos įvaizdį ir kartu pasipriešinti mūsų žemyno susivienijimui remiantis blokui nepriklausančiomis šalimis. Visa tai nukreipta į naują žemyno pasiskirstymą, pirmiausia politiškai ir psichologiškai“.⁹⁶ Galima pastebėti, kad šiose kalbose ir apylamai tų metų oficialiajame diskurse buvo vengta naudoti „rusofobijos“ sąvoka. Galima daryti išvadą, kad apžvelgtas oficialusis diskursas nenaudojo termino „rusofobija“, ar naudojo jį labai mažai, bet tai nuosekliai buvo justi kalbant apie Vakarų kritiką kaip apie išankstinę nuostatą Rusijos ir visko, kas rusiška, atžvilgiu. Vis dėlto tai buvo perteikiama per „nusiteikimo“, o ne „fobijos“ terminą.

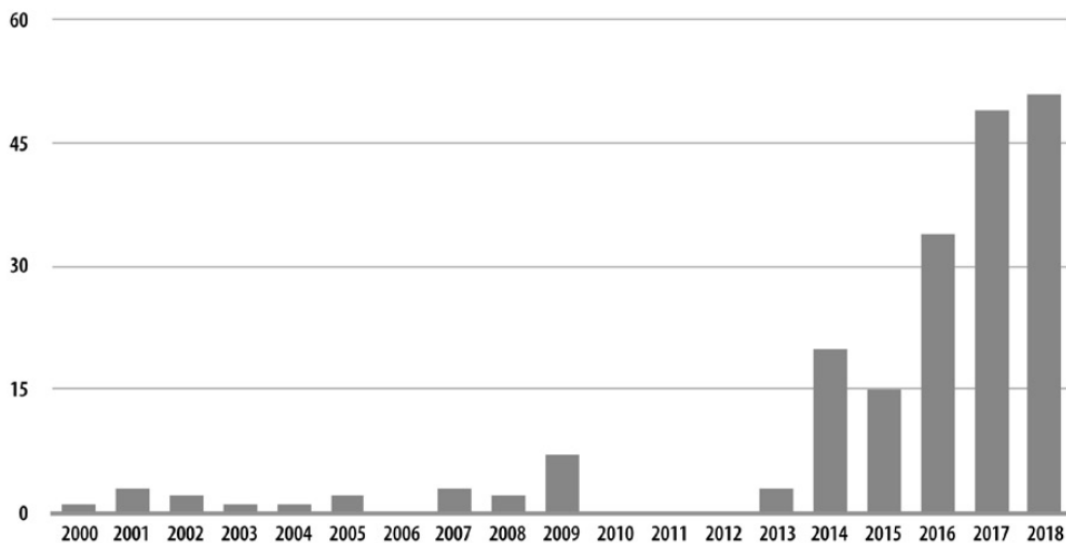
1 paveikslas. Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijos kaltinimai „rusofobija“ oficialiame tinklalapyje nuo 2000 m. iki 2018 m. rugsėjo mėn.

---

⁹⁴ Feklyunina, 91.

⁹⁵ “Путин заявил, что убийство Политковской нанесло власти больший урон, чем ее публикации”, news.ru.com, žiūrėta 2022 m. lapkričio 12 d., <https://www.newsru.com/russia/10oct2006/pp.html>.

⁹⁶ “Настоящее и будущее европейской политики”, Известия, žiūrėta 2022 m. lapkričio 12 d., <https://iz.ru/news/326213>.

Šaltinis: Neil Robinson, „Russophobia“ in Official Russian Political Discourse, p. 64.

1 paveiksle galima pastebėti, kiek kartų Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijos oficialiame tinklalapyje pasirodė kaltinimų „rusofobija“ nuo 2000 m. iki 2018 m. rugsėjo mėn. Vis dėlto po Rusijos ir Sakartvelo karo naratyvą apie „rusofobiją“ Vakaruose ima naudoti įvairios propagandinės žiniasklaidos priemonės, ką galima pamatyti 1 paveiksle, kur 2009 m. pastebėtas „rusofobijos“ kaltinimų šuolis iškart po karo, įvykusio 2008 m. Informacinis portalas „Izvestija“, išanalizavęs naujausius įvykius ir Europos lyderių pasisakymus, paskelbė „rusofobijos ir rusofilijos reitingą“⁹⁷. Baltijos šalys ir Lenkija atsidūrė pirmosiose vietose pagrindinių rusofobų sąrašė, nes šių šalių lyderiai atskrido į Tbilisį per patį konflikto su Rusija įkarštį ir dalyvavo Michailą Saakašvilį palaikančiame mitinge. Be to, šios valstybės aktyviausiai reikalavo įvesti sankcijas Rusijai.

Kalbant apie suaktyvėjusią „rusofobijos“ naudojimą informaciniame lauke, aktyviai naudoti „rusofobijos“ naratyvą ėmė televizijos laida „Vesti+“, kurią vedė žinomas žurnalistas Dmitrijus Kiseliovas. Viena šios programos 2008 m. laida buvo skirta aptarti „rusofobiją“, ir tai tapo tarsi programiniu būsimosios Rusijos strategijos pranešimu. Laidoje galima išskirti du principinius dalykus, kuriais aiškinama „rusofobija“. Remiantis Dmitrijumi Kiseliovu, rusofobija

⁹⁷ Ru.delfi, “„Известия“: Литва - среди ярых критиков России”, Delfi.lt, žiūrėta 2022 m. lapkričio 25 d., <https://www.delfi.lt/ru/news/politics/izvestiya-litva-sredi-yaryh-kritikov-rossii.d?id=18400101>.

pristatoma kaip reiškiny, Vakaruose turinti ilgą istoriją: „Rusofobijai ne vienas šimtas metų. Rusofobija turi turtingas tradicijas, bet palyginti standartinius loginius sprendimus“⁹⁸. Be to, Kremliaus propaganda, kaip ir anksčiau minėtuose pavyzdžiuose Putinas, „rusofobiją“ aiškina kaip priešiško jėgų atsaką į tiesą, nacionalinių Rusijos interesų ir šalies sėkmę: „Nepalankumo laipsnis nepriklauso nuo mūsų politinės sanklodos ir padidėja tik tada, kai Rusija sustiprėja“⁹⁹.

Kaip matyti 1 paveiksle, iki 2012 m. imtinai terminas „rusofobija“ Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministerijos vartojamas retai. Ten, kur keliami kaltinimai „rusofobija“, formuluota labai konkrečiai. Dažniausiai „rusofobija“ kaltintos Baltijos šalys, kalbant apie vadinamųjų „tėvynainių“ teisių pažeidimus ir Baltijos šalių politikų požiūrį į Rusijos politinį elitą¹⁰⁰. Pasak V. Denisenko, „Tėvynainių palaikymo strategija turi aiškius politizuotus bruožus. Ji leidžia Rusijai peržengti savo tarptautinės kompetencijas ribas bei verčia kištis į kitų valstybių vidinius reikalus, kas negali neturėti atitinkamų – konfliktinio pobūdžio – pasekmių“¹⁰¹. Toks požiūris į gyvenančius užsienyje rusus, rusiakalbius žmones, atveria daugiau galimybių „rusofobijos“ kaltinimams.

2013 m. matyti, kad dažnėja šio termino vartojimas, tai susiję su oficialiojo Kremliaus diskurso „kultūros posūkiu“. Neilas Robinsonas pastebi, kad Putino grįžimas į prezidento postą 2012 m. rėmėsi tuo, ką Richardas Sakwa pavadino „kultūros posūkiu“¹⁰², arba galimybe pasitelkti kultūrą kaip režimo, ideologijos ir propagandos palaikymo įrankį, kaip skilimą į dvi ideologines stovyklas: režimo kritikus ir režimo šalininkus.¹⁰³ Šalininkai privalėjo puoselėti tradicines vertybes, pavyzdžiui, priklausyti Rusios Ortodoksų Bažnyčiai ir laikytis nuomonės, kad Vakarų kritika yra reakcija į Rusijos stiprėjimą. O Vakarai yra tie, kurie šių vertybių nesilaiko ir išsako kritiką, nors ši ir būtų konstruktyvi. Galima pastebėti, kaip įvairios grupės, kurios pagal savo puoselėjamas vertybes (politines pažiūras, etninę priklausomybę, seksualinę orientaciją), rodos, savo prigimtimi visiškai neatitinka politinės valstybės ideologijos, sujungiamos į vieną „tautos

---

⁹⁸ Дмитрий Кисилёв, „Русофобия: история и современность“, Вести.ru, žiūrėta 2022 m. lapkričio 30 d., <https://www.vesti.ru/article/2228671>.

⁹⁹ Ibid.

¹⁰⁰ Robinson, 64.

¹⁰¹ Denisenko, 57.

¹⁰² Richard Sakwa, „Can Putinism solve its contradictions?“, Open Democracy, žiūrėta 2022 m. lapkričio 30 d., <https://www.opendemocracy.net/en/odr/can-putinism-solve-its-contradictions/>.

¹⁰³ Robinson, 66.

priešų“ arba „rusofobų“ grupę.¹⁰⁴ Toks „kultūrinis posūkis“ leido „rusofobija“ apkaltinti visus režimo priešininkus. Tai tam tikra prasme paaiškina platesnį „rusofobijos“ vartojimą socialiniuose tinkluose ir žiniasklaidoje, taip pat ir tai, kad šį terminą plačiau vartoja režimui lojalūs politikai¹⁰⁵.

Ukrainoje pradėjus kilti protesto nuotaikoms ir šaliai imant sukti Vakarų demokratijos link, oficialiojo Kremliaus diskurso radikalizmas kilo atvirksčiai proporcingai to posūčio intensyvumui. Propagandinė Rusijos žiniasklaida ėmė konstruoti Ukrainos, kaip valstybės, kuri kelia pavojų visam pasauliui, nes ten plėtojamas neofašizmas ir nacionalizmas, įvaizdį¹⁰⁶. Taip II pasaulinio karo istorinis diskursas naudojamas naujausiomis laikais.

Jau po Krymo aneksijos 2014 m. Vladimiras Putinas nepamiršta paminėti „rusofobiją“ sakydamas oficialias kalbas įvairiuose renginiuose. Tipiška, kaip jis remia „rusofobijos“ diskursą per renginius, skirtus Tarptautinei holokausto aukų minėjimo dienai¹⁰⁷ ir Armėnų genocido 100-mečiui¹⁰⁸. „Rusofobiją“ gretindamas su genocidu ir holokaustu, Putinas mėgina suteikti šiai sąvokai naujų, ryškių konotacijų ir sukurti sau pagrindą, kad galėtų kaltinti naują Ukrainos valdžią „baisiais nusikaltimais“.

Tai, kaip Putinas mėgina sužaišti savo paties sukurtą „rusofobijos“ korta, galima matyti jo interviu vokiečių žurnalistui: „Bus katastrofa, jei kas nors slapčia palaikys rusofobiją Ukrainoje. Tai tiesiog katastrofa! O gal ieškokime bendro sprendimo? Tokiu atveju imkime derinti šalių pozicijas. Siekime [...] sukurti šiose teritorijose bendrą politinę erdvę. Mes pasirenkę judėti šia kryptimi, tačiau ne vieni.“¹⁰⁹ Bet ši korta nebuvo sėkminga Kremliaus politikoje. Kaip pastebi užsienio reikalų ministras Sergejus Lavrovas interviu „Bloomberg“, Vakarai vis dėlto „susitakė

---

¹⁰⁴ Людмила Кравцова, „К вопросу о речевой агрессии и инвективах в современных антилиберальных новых медиа“, Каунасский технологический университет, žiūrėta 2022 m. lapkričio 30 d., <https://www.zurnalai.vu.lt/verbum/article/download/16484/15668/27127>.

¹⁰⁵ Neil Robinson, „Russophobia“ in Official Russian Political Discourse”, De Europa Vol. 2, No. 2 (2019), 66-67.

¹⁰⁶ Darczewska, Żochowski, 16.

¹⁰⁷ „Международный день памяти жертв Холокоста“, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. lapkričio 10 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/47529>

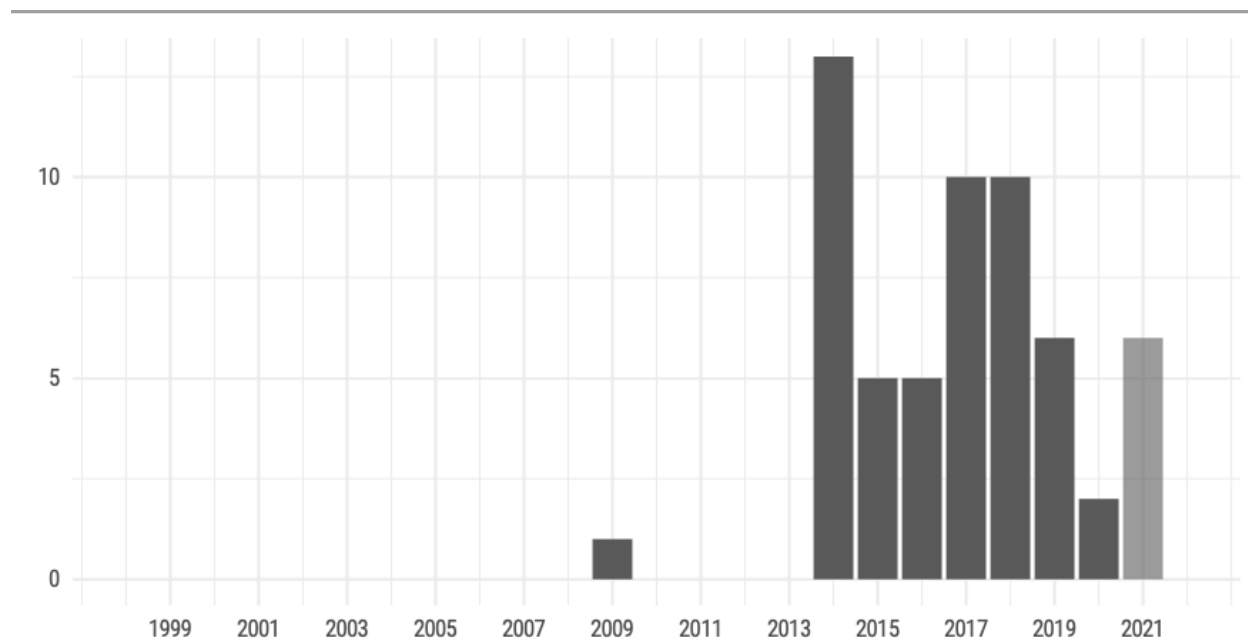
¹⁰⁸ „Президент принял участие в памятных мероприятиях, посвящённых 100-летию геноцида армян“, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. lapkričio 10 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/49332>.

¹⁰⁹ „Путин: поддержка исподтишка русофобии на Украине приведет к катастрофе“, ТАСС, žiūrėta 2022 m. lapkričio 13 d., <https://tass.ru/politika/1576273>.

su neonacizmo augimu labai svarbioje Europos šalyje“. ¹¹⁰ Fabrice‘as Deprezas pastebi, kad po 2014 m. kaltinimai „rusofobija“ tapo kasdienybe: kasmet šio termino vartojimas Rusijos žiniasklaidoje išaugo tris kartus 2014 ir 2015 m., jei lyginsime su periodu nuo 2011 iki 2013 m. ¹¹¹ Tai galima pastebėti 2 paveiksle, kuris pristato naujienų skaičių, kur buvo pavartotas žodis „rusofobija“ Rusijos prezidento oficialiame tinklalapyje 1999–2021 m.

2 paveikslas. Naujienų skaičius, kur buvo pavartotas žodis „rusofobija“

Rusijos prezidento oficialiame tinklalapyje Kremlin.ru, 1999–2021 m.

Šaltinis: Giorgio Comai, Russophobia in Russian official statements and media. A word frequency analysis, 2021, p. 5

„Rusofobijos“ naratyvo populiarumas taip išaugo, kad su juo pradėjo dirbti ne tik atsakingieji už tarptautinę politiką, bet ir kitos struktūros. Pavyzdžiui, Rusijos kultūros ministerija 2016 m. paskelbė konkursą ištirti „derusifikacijos (rusijafobijos) technologijas“ (rus. –

¹¹⁰ “Интервью С.В.Лаврова телеканалу «Блумберг»”, Постоянное представительство Российской Федерации при Европейском союзе, žiūrėta 2022 m. lapkričio 13 d., <https://russiaeu.ru/index.php/ru/novosti/intervu-svlavrova-telekanalu-blumberg>.

¹¹¹ Fabrice Deprez, “The Rise of Russophobia (In Russian Media)”, Medium, žiūrėta 2022 m. lapkričio 14 d., https://medium.com/@fabrice_deprez/the-rise-of-russophobia-in-russian-media-546df507682c.

технологий дерусификации (россиефобии)) ir pasiūlyti būdų, kaip priešintis „sustiprėjusiam rusijafobiniam diskursui“.¹¹² Paraiškoje nurodoma, kad „rusijafobijos“ iššūkis susijęs su nacionalinių interesų ir nacionalinio Rusijos federacijos saugumo sferomis; be to, „rusijafobijos diskurso stiprėjimas“ Rusijoje ir už jos ribų „yra reakcija į objektyviai kylantį istorinį Rusijos nacionalinio atgimimo etapą“.¹¹³ Galima pastebėti, kaip Rusijos kritika siejama su Vakarų pavydu Rusijai. Tik šiuo atveju vietoje įprasto žodžio „rusofobija“ matome pastangą sukurti kažką naujo, kur viena iš darinio šaknų siejasi su valstybės pavadinimu – „rusijafobija“.

Vėlesniais metais matome, kaip tarptautiniuose santykiuose vėl pasitelkiama „rusofobijos“ korta – ir oficialiajame, ir propagandinių Rusijos žiniasklaidos šaltinių diskursuose. Dažniausiai toks naratyvas nukreiptas į Ukrainą, kuri nuo 2014 m. tampa pagrindine visų prokremlišku žiniasklaidos kanalų tema. Kartu buvo padarytas tam tikras poslinkis smerkiant šią problemą nacionaliniu mastu, kuris buvo pažymėtas 2015 metų rugsėjį surengta didele konferencija „Rusofobija ir informacinis karas prieš Rusiją“, kur susirinko Rusijos politinio elito didelė dalis.¹¹⁴ Nors Ukraina tapo pagrindine priežastimi pasitelkti „rusofobijos“ argumentą, Rusijos propaganda pasirodė esanti pasirengusi juo pasinaudoti bet kokia proga. Tai tapo ypač ryšku 2016 m., kai Rusija buvo apkaltinta nesąžiningu elgesiu užsienyje. Kaip pastebi Ilja Jablokovas, tiriantis konspirologinių teorijų prigimtį, pagrindinės priežastys Rusijos propagandos aparatui sužaisti „rusofobijos“ korta buvo susijusios su kaltinimu kišimuisi į 2016 m. JAV vykusius rinkimus.¹¹⁵ Jis pateikia pagrindinius argumentus, kaip Rusijos propagandinis kanalas „RT“ aiškina „rusofobijos“ priežastis: kad būtų galima plėsti karinės pramonės biudžetą; kad būtų neutralizuotas Rusijos konkurencingumas skaitmeninės saugos industrijoje; kad „RT“ būtų išstumta iš tarptautinės žiniasklaidos erdvės; kad nukreiptų dėmesį nuo politikų nesėkmių arba vidinių šalies problemų.¹¹⁶ Iljos Jablokovo nuomone, vėlesnis įvykis, įžiebęs naują kaltinimų „rusofobija“ pliūpsnį, buvo susijęs su Skripalių nuodijimu ir tęsėsi visą bylos tyrimo laiką.¹¹⁷ Tokie

---

¹¹² “Минкульт России объявил конкурс на исследование "россиефобии", BBC news, русская служба, žiūrėta 2022 m. lapkričio 14 d., ”<https://www.bbc.com/russian/news-36676191>.

¹¹³ Ibid.

¹¹⁴ Владислав Мальцев, “По русофобии ударят государственным ресурсом”, Независимая газета, žiūrėta 2022 m. lapkričio 14 d., https://www.ng.ru/politics/2015-09-22/1_rusufobia.html.

¹¹⁵ Yablokov, Chatterje-Doody, 57.

¹¹⁶ Ibid, 57.

¹¹⁷ Ibid, 76.

pavyzdžiai leidžia suvokti, kad bet kokie Vakarų kaltinimai Rusijai aiškinami „rusofobija“. Tokiu būdu Kremlius apsaugo nuo pareigos atsakyti į Vakarų šalių kritiką ir pasiteisinti neracionaliomis jų nuotaikomis bei išankstiniais nusistatymais, dėl kurių racionalus dialogas neįmanomas. Vis dėlto reikia pastebėti, kad kaltinant Vakarų šalis „rusofobija“ reikia kokio nors preteksto, o štai Ukrainos atveju Putinui ir jo propagandai jokio preteksto neprireikė. Iš Rusijos regioninės ir federacinės žiniasklaidos temų analizės nuo 2014 iki 2016 m. matyti, kad Ukraina buvo viena iš pagrindinių temų.¹¹⁸ Tokį nuolatinį žiniasklaidos dėmesį Ukrainai galima paaiškinti propagandine būtinybe palaikyti Ukrainos kaip priešų įvaizdį, išryškinti priešiško ženklo, kurie laikomi pagrindiniais Hobbeso anarchijos komponentais.

Kelerius pastaruosius metus Putinas per visus svarbius viešus pasisakymus nepamiršdavo paminėti „rusofobijos“ Ukrainoje, tai gerai matyti grafike nr. 2. Vladimiro Putino žodžiais tariant, „rusofobija“ yra viena pagrindinių grėsmių Rusijai ir laikytina „pirmu žingsniu genocido link“¹¹⁹. Gana dažnai Putino kalbose apie „rusofobiją“ greta Ukrainos minimos ir Baltijos šalys: „Pasitelkiama ir rusofobija, de ja, ir kitos kraštutinio, agresyviojo nacionalizmo formos. Ukrainoje, ką čia slėpti, Baltijos šalyse, kai kuriose kitose šalyse perrašoma istorija, kovojama su paminklais, su rusų kalba“¹²⁰. Tokią loginę seką tarp Ukrainos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos galima paaiškinti tuo, kad šios šalys buvo Sovietų Sąjungos narės ir jos užima provokacine pozicija, vadinas, pagal Kremliaus logiką, yra „rusofobiškos“. Galima daryti prielaidą, kad, kuo labiau šių šalių politika nukreipta į santykių su Vakarais stiprinimą, tuo dažniau jų įvaizdis bus konstruojamas remiantis „rusofobijos“ naratyvais. Analizuodamas Rusijos periodinės spaudos požiūrį į Baltijos šalis, Viktor Denisenko pastebi, kad Lietuvą, Latviją ir Estiją Rusijos propaganda vaizduoja kaip nedraugiškos: „Dažniausiai pasitaiko kaltinimų rusofobija, bandymu perrašyti istoriją (pastarasis kaltinimas yra susijęs su Antrojo pasaulinio karo istorijos ir sovietinio laikotarpio įvykių vertinimu)“¹²¹. Istorijos diskursą pasakojimuose apie kitas šalis yra aktualus ne tik žiniasklaidai, bet ir Vladimirui Putinui. Kalbant apie priešų paveikslo konstravimą per „rusofobijos“ naratyvą,

---

¹¹⁸ Anastasia Kazun, *Agenda-setting in Russian media* (Moscow: HSE, 2017), 8.

¹¹⁹ „Заседание Совета по развитию гражданского общества и правам человека“, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. lapkričio 29 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/67331>.

¹²⁰ „Всемирный конгресс соотечественников, проживающих за рубежом“, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. lapkričio 29 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/59003>.

¹²¹ Viktor Denisenko, „Rusijos periodinės spaudos požiūris į Baltijos šalis geopolitinių pokyčių kontekste (1991–2009)“ (Daktaro disertacija, Vilniaus universitetas, 2016), 20.

nevalia pamiršti revizionistinio Vladimiro Putino straipsnio „Apie istorinę rusų ir ukrainiečių vienybę“, kuriame per šį naratyvą aiškinama, kodėl išorinis pasaulis klaidingai laiko rusus ir ukrainiečius skirtingomis tautomis: „Vakarų šalys tiesiogiai kišasi į Ukrainos vidaus reikalus, parėmė perversmą. Jo taranu tapo radikalios nacionalistinės grupuotės. Jų lozungai, ideologija, atvira agresyvi rusofobija didžiaja dalimi ir ėmė lemti valstybinę Ukrainos politiką.“¹²² Naujas kiekybinis šio naratyvo naudojimo šuolis sutapo su naujo agresyvios politikos, nukreiptos prieš Ukrainą, etapo pradžia, kai „rusofobija“ buvo pavadinta karo pradėjimo, arba „specialiosios karinės operacijos“, kaip ją vadina Kremlius ir jai pavaldžios struktūros, priežastimi. Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas pavadino rusakalbį žmonių gynimo „klausimą“ priežastimi, kuri „privertė“ jį pradėti „specialiąją operaciją“ Ukrainoje. Pats didžiausias dezinformacinių pranešimų, susijusių su šiuo naratyvu, skaičius (51 proc. visų atvejų) rusakalbėje erdvėje nukreiptas į Baltijos šalis, o Rusijos propaganda dažniausiai kaltina kitas šalis „rusofobija“ ir didžioji dalis šių kaltinimų tenka Baltijos šalims¹²³. Be to, naujojoje retorikoje Ukrainos tema naratyvai apie rusų diskriminaciją ir „nacizmą“ imami vartoti greta¹²⁴. Tai ypač ryšku Vladimiro Putino pareiškimuose. Pagrindinis propagandos atstovas Vladimiras Solovjovas visą laidą skiria šioms dviem sąvokoms, ją pavadinęs „Nacizmas ir rusofobija – skiriamoji „aukštosios“ Europos kultūros ypatybė“¹²⁵.

Šiame skyriuje remiantis kokybiniais ir kiekybiniais moksliniais tyrimais, atvejais buvo pristatytos pagrindinės naratyvo „rusofobija“ naudojimo tendencijos, per kurias Kremlius konstruoja priešų įvaizdį. Apibendrinant pateiktą apžvalgą apie tai, kaip naratyvas tapo Kremliaus instrumentu, galima pateikti kelias išvadas. Pats „rusofobijos“ terminas nėra Kremliaus išradimas, tačiau šiuolaikinė Rusijos valdžia įtraukė šį terminą į diskursą, kuriuo konstruoja užsienio priešų

---

¹²² „Статья Владимира Путина «Об историческом единстве русских и украинцев»”, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. lapkričio 29 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/66181>.

¹²³ Ира Рябоштан, et al., „Ukrainian Nazis for the Czech Republic, bio laboratories for North Macedonia, and Russophobia for Georgia. Analysis of Russian propaganda in 11 European countries”, Detektor media, žiūrėta 2022 m. gruodžio 29 d., https://detector.media/propahanda_vplyvy/article/202819/2022-09-14-ukrainian-nazis-for-the-czech-republic-bio-laboratories-for-north-macedonia-and-russophobia-for-georgia-analysis-of-russian-propaganda-in-11-european-countries/

¹²⁴ „Обращение Президента Российской Федерации”, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. lapkričio 29 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/67843>.

¹²⁵ Владимир Соловьёв, Полный контакт, „Нацизм и русофобия – отличительная черта "высокой" европейской культуры”, žiūrėta 2022 m. lapkričio 30 d., <https://smotrim.ru/audio/2635812>.

įvaizdį. Šis naratyvas tapo atsakymo į visus Vakarų keliamus kaltinimus Rusijai šablonu. Naudojant jį buvo konstruojami priešišku šalių įvaizdžiai. Kuo labiau vakarietiškos žiniasklaidos atstovai kritikavo Vladimiro Putino sprendimus ir veiksmus, tuo dažniau oficialusis Kremliaus diskursas didesnę dėmesį skyrė politinėms tos kritikos priežastims ir aiškino jas tam tikru iracionaliu išankstiniu nusiteikimu. Atitinkamai Kremliaus diskurse ėmė dominuoti priešiško vaizdiniai, kurie tapo pagrindiniu Hobbeso anarchijos komponentu. Universaliu tokio priešiško vaizdinio konstravimo instrumentu tapo „rusofobijos“ naratyvas. Veržlus šio instrumento naudojimo dažnumo augimas sutapo su Krymo aneksija ir nesitraukia iš pagrindinių Rusijos žiniasklaidos temų.

3. NARATYVAI KAIP PROPOGANDOS INSTRUMENTAS

Šiame skyriuje bus pateikta naratyvo sąvoka, taip pat aprašytas strateginis naratyvas, kuris bus tiriamas kaip priešo įvaizdžio konstravimo instrumentas, pasitelkiamas paveikti tarptautinei politikai.

Remiantis komunikacijos teoretiku Manueliu Castellsu, pagrindinis valdžios bruožas yra jos gebėjimas formuoti žmogaus protą, veikti kito socialinio aktoriaus sprendimus taip, kad galėtų valdyti jo valią, interesus ir vertybes, konstruoti jo prasmes, remiantis diskursais, kuriais jis vadovaujasi¹²⁶. Tokia mintis puikiai dera su propagandinės Rusijos žiniasklaidos strategija, kuri mėgina sukonstruoti savą pasaulio, tarptautinės politikos ir jos veikėjų realybę. Šioje strategijoje realizuojamas priešų įvaizdžių kūrimas pasakojimose, kur veikėjai yra šalys, oponuojančios Rusijos vykdomai oficialiai politikai .

Taip pat, Kremlius naudodamas “šleniąją galią”, įgyvendina savo priešų kūrimo strategiją per tokias institucijas kaip „Ruskij mir“, „Rossotrudnečestvo“, „Koordinacinės tarybos užsienyje gyvenančių tėvynainių“ ir kt. Per jas Kremlius skleidžia savo įtaką posovietinės erdvės šalyse, o savo ideologiją – tarp šių šalių piliečių¹²⁷. Dovilė Jakniūnaitė pastebi, kad „Rusijos skiriamas dėmesys šiai žmonių grupei leidžia atskleisti svarbiausią kaimynystės sampratos aspektą – Rusijos teritorijos, sienų ir su ja tapatinamų (ir besitapatinančių) žmonių ryšį bei požiūrį į gyvenančio šalia teritorijas ir tų teritorijų gyventojų dalį“¹²⁸. Ši strategija panaši į J. Nye aprašyta “šleniąją galią”. Atskiro subjekto „švelnioji galia“, J. Nye nuomone, susideda iš politinių vertybių, išorinės politikos ir kultūros¹²⁹, kurios transliuojamos valstybei-recipientei per įvairius kanalus, o jų tikslas – sukurti palankų įvaizdį per patrauklumą, o ne per prievartą.¹³⁰ Iš trijų „švelniosios galios“ šaltinių Nye išskiria komunikaciją su visuomene, siekiant išaiškinti išorinę valstybės politiką, bendrų projektų siekiant lygiateisės šalių tarpusavio sąveikos realizavimą ir, žinoma, valstybės prekės ženklo pasaulio arenoje kūrimo kampaniją¹³¹. Bet, remiantis Nerijumi Maliukevičiumi, Rusijos

¹²⁶ Мануэль Кастельс, Власть коммуникации (Moscow: HSE, 2017), 55.

¹²⁷ Yulia Kiseleva, “Russia’s Soft Power Discourse: Identity, Status and the Attraction of Power” POLITICS: VOL 35 (3-4) (2015), 320.

¹²⁸ Jakniūnaitė, 106.

¹²⁹ Joseph S Nye Jr, Bound to lead: the changing nature of American power (N.Y.: Basic Books, 1990), 239.

¹³⁰ Joseph S Nye Jr, Soft Power: The Means to Success in World Politics (New York: Public Affairs, 2004), 12.

¹³¹ Joseph S Nye Jr, “Public Diplomacy and Soft Power” The Annals of the American Academy of Political and Social Science, Vol. 616, Public Diplomacy in a Changing World (2008), 94.

žiniasklaidos strategijos negalima vadinti švelniąja galia: „Rusijos informacijos geopolitikos strategija grindžiama aktyviųjų priemonių, strateginės maskuotės, informacinio karo principų sinteze. Ši strategija kardinaliai skiriasi nuo švelniosios galios principais pagrįstos viešosios diplomatijos. Manipuliavimo viešąja nuomone metodai gali būti nukreipti į bet kurį visuomenės sprendimų grandies etapą nepriklausomai nuo to, ar tai yra politiniai, ar ekonominiai, ar socialiniai sprendimai“¹³². Be kultūrinių ryšių yra dar vienas svarbus tikslas – tėvynainių teisių gynimas, ypač daug dėmesio skiriant postsovietiniai erdvėi¹³³. Taip transliodamas „Rusų pasaulio“ ideologiją, „kovodamas“ už užsienyje gyvenančių tėvynainių teises Kremlius įgijo daugybę priežasčių imti aktyviai naudoti naratyvą apie rusų varžymą, t. y. „rusofobiją“, kurio dėka konstruoja priešojvaizdį. Tai daroma, pavyzdžiui, naudojant skirtingas propagandos principus, tokius kaip „Etikečių klijavimas“, kai oponentai yra pašiepiami, „Faktų parinkimas“, kai specialiai nutylima apie kažkokius faktus, „Ekspertų rekomendacijos“, kai sustiprinti melagingai informacijai naudojami autoritetinga nuomone ir kits¹³⁴.

3.1. Naratyvo sąvoka

Naratyvas yra geras instrumentas norint aprašyti ir apibūdinti subjektą per istorijų pasakojimą. Kad galėtume analizuoti naujienas, kuriose matomas „rusofobijos“ naratyvas, būtina išsiaiškinti, kaip suvokiamas naratyvas. Naratyvai yra žmogaus patirties, socialinės realybės, kurią konstruoja patys žmonės, organizavimo mechanizmai. Pasakotojas, kurdamas naratyvus, per savo prizmę kuria santykį su tuo, kas vyksta. Per naratyvo analizę tyrėjas gali išskirti tam tikrus individo gebėjimus ir gal net intencijas, kurios formuojamos kalbinėmis priemonėmis – žodžiais, laisvais ir sustabarėjusiais posakiais, sakiniais, tekstais ir asociacijų laukais. Būtent nuo pasakotojo priklauso, kas ir kaip bus pasakyta ir sukurta jo naratyve. Todėl galima sakyti, kad naratyvas yra vienas svarbiausių būdų atspindėti socialinius konstruktus, tam tikrą pėdsaką, pasakotojo ženklą, per kurį galima susidaryti įspūdį apie jo pasaulio suvokimą.

---

¹³² Maliukevičius, 81.

¹³³ Jakniūnaitė, 107.

¹³⁴ Maliukevičius, 83-84.

Aristotelis savo „Poetikoje“ pastebėjo, kad kiekviena istorija turi pradžią, vidurį ir pabaigą¹³⁵. Šiuolaikiniai naratyvo apibrėžimai gali būti įvairūs, bet išsamiausiai šią sąvoką galima apibūdinti kaip istoriją, susidedančią iš virtinės realių ar išgalvotų įvykių, susijusių tarpusavyje; istorija turi pradžią, vidurį ir pabaigą. Taip pat ir kai kuriuos pasakojimo elementus: siužetą, personažus, vietas ir laiko aplinkybes, pasakotoją.

Rolandas Barthesas atkreipia dėmesį į begalybę naratyvų pasaulyje: „Visų pirma, stebina pati pasakojimo žanrų įvairovė, kuri, savo ruožtu, geba įkūnyti pačiose įvairiausiose substancijose, tarsi žmogui tinka bet kokia medžiaga ir jis pasirengęs jai patikėti savo istorijas: galite pasakoti natūralia kalba, tiek raštu, tiek žodžiu, galite pasakoti naudodami judančius ar nejudančius vaizdus, galite tam pasitelkti gestų kalbą arba visas šias medžiagas susintetinti; pasakoja mitą, legendą, pasakėčią, pasaką, apysaką, epą, istoriją, tragediją, dramą, komediją, pantomimą, tapybą, vitražus, kinematografiją, komiksus, laikraščio kroniką, kasdienį pokalbį“¹³⁶. Toks platus Bartheso supratimas nurodo plačią pasakojimo, kaip istorijos, kurios mediumu, transliatoriumi gali būti bet kas.

Kurį laiką naratyvo sąvoką nagrinėjo tik literatūrologai, sukurti pagrindiniai sąvoką pagrindžiantys darbai, kuriuos atliko V. Šklovskis¹³⁷, V. Proppas¹³⁸, M. Bachtinas¹³⁹. Remdamasis V. Proppo teroija savo naratyvo įprasminimo koncepciją kuria lietuvių kilmės lingvistas A. Ž. Greimas¹⁴⁰. J. F. Lyotard'as ir F. Jamiesonas, savo darbuose analizuojantys naratyvo sąvoką, mano, kad žmogus pažįsta pasaulį per istorijas, rašytinius arba žodinius pasakojimus apie šį pasaulį. Remiantis N. White'u, naratyvas ne atkuria pasakojamus įvykius, bet nurodo, kaip reikia tuos įvykius, supantį pasaulį suvokti, suteikti jiems vieną ar kitą emocinį atspalvį.

---

¹³⁵ Аристотель, „Поэтика“ Аристотеля. Аристотель и античная литература (Moscow: Nauka, 1978), 123-124.

¹³⁶ Ролан Барт, Введение в структурный анализ повествовательных текстов, (Moscow: IG Progress, 2000), 196.

¹³⁷ Виктор Шкловский, О теории прозы. (Moscow: Federacija, 1929).

¹³⁸ Владимир Пропп, Морфология волшебной сказки. Исторические корни волшебной сказки. (Moscow: KoLibri, 2022).

¹³⁹ Михаил Бахтин, Вопросы литературы и эстетики. Исследования разных лет (Moscow: Hudozhestvennaja literatura, 1975).

¹⁴⁰ Альгирдас-Жюльен Греймас, Размышления об актантных моделях. Французская семиотика: От структурализма к постструктурализму ((Moscow: IG Progress, 2000).

Reismann¹⁴¹ manymu, naratyvai kuriami konkrečiai auditorijai, konkrečiu istorijos momentu ir remiasi mums savaime suprantamais diskursais ir vertybėmis, funkcionuojančiomis konkrečioje kultūroje. Todėl patys naratyvai nieko neperteikia ir tyrimo tikslais jie reikalauja interpretacijos, arba naratyvo analizės. Riesmann dar pastebi, kad naratyvai gali klaidinti auditoriją¹⁴². Su savo įtaigos galia naratyvus kuria politikai, tikslingai skatindami klaidingas mintis.

Kalbant apie naratyvų analizės srytį, S. Titscheris, R. Wodak ir kiti teigia, kad “Naratyvinę semiotiką tikslinga naudoti visur, kur tyrinėjamos istorijos – tai leis nustatyti jų struktūras ir vertybes. Naratyvinės semiotikos naudojimo būtina sąlyga yra pasakojimo komponentų buvimas tekstuose. Taigi, jį galima pritaikyti tipinėms istorijoms”¹⁴³. Šiam darbui kaip tik yra aktualios tipinės istorijos, nes visos jos kalba apie vykstantą „rusofobiją“.

Barbara Czarniawska, kalbėdama apie naratyvo analizę kaip tekstualinio analizės tipą, siūlo tris versijas, ko tyrinėtojas gali ieškoti tekstuose¹⁴⁴. Pirma, tekstai yra tikrovės atspindys, todėl reikia įveikti tekstą, kad suprastum, kas už jo slypi, kokia yra tikroji įvykių istorija. Antra, "tekstas yra viskas, kas yra. Tekstas yra pasaulis [...] Žemiškesniu lygmeniu etnometodologija teigia, kad visas bendruomenei būdingas taisyklės galima rasti bet kuriame kompetentingų tos bendruomenės narių pokalbyje”¹⁴⁵. Skaityti tekstą leidžia skaitymo taisyklės, kurias jis pats nustato. Trečia, tekstą galima laikyti priklausančiu kitiems tekstams. Pati Barbara Czarniawska pripažįsta, kad organizuojant tekstinius pasakojimus sunku pasirinkti vieną iš trijų variantų. Visi trys variantai yra artimi mūsų tyrimui, tačiau trečiasis yra ypač aktualus. Analizuojami “RT” portalo tekstai, kuriuose pasakojama apie „rusofobiją“, yra savotiška ekosistema, susijusi tiek su pačiu portalu, tiek su Kremliaus politika, kuri kuria „rusofobijos“ diskursą.

3.2. Strateginiai naratyvai

Apibrėžę pagrindinius naratyvo bruožus, tinkančius mūsų darbui, pereisime prie siauresnės naratologijos krypties – strateginio naratyvo, kuris ir taps prieiga analizuoti naujių pranešimų, turinčių „rusofobijos“ naratyvą.

---

¹⁴¹ Catherine Kohler Riessman, *Narrative methods for the human sciences* (California: Sage, 2008), 13.

¹⁴² Catherine Kohler Riessman, *Narrative methods for the human sciences* (California: Sage, 2008) 21.

¹⁴³ Stefan Titscheris, Ruth Wodak, Michael Meyer, et al. *Методы анализа текста и дискурса* (Харьков: Гуманитарный центр, 2017), 183.

¹⁴⁴ Barbara Czarniawska, *The Uses Of Narrative In Organization Research* (Göteborg University, 2000), 30-31.

¹⁴⁵ *Ibid*, 30-31.

Šiame tyrime laikomasi konstruktyvistinės teorijos, kuri remiasi intersubjektyvumo idėja, kai valstybių tapatybę ir interesus lemia ne materialūs faktoriai, o socialinės struktūros, kurios formuojasi idėjomis. Kaip tik strateginiai naratyvai akcentuoja idėjų ir kalbos vaidmenį politikoje, bei atkreipia dėmesį į žiniasklaidos priemonių svarbą. Tarptautinėje politinėje arenoje dalyviai įprasmina save ir kitus per strateginius naratyvus¹⁴⁶.

Strateginiai naratyvai – komunikacijos priemonė, per kurią politiniai subjektai konstruoja bendrą tarptautinės politikos prasmę ir formuoja vidinių ir išorinių subjektų nuostatas, įsitikinimus ir elgesį.¹⁴⁷ Strateginio naratyvo teoretikų A. Miskimmono, B. O'Loughlino ir L. Roselle'ės¹⁴⁸ manymu, naratyvai – tai istorijos, pasakojimai, įvykių dėstymas, kurį atlieka aktoriai tam tikro diskurso kontekste siekdami, kad pakreiptų visuomeninę nuomonę savo naudai. Politiniai aktoriai stengiasi formuoti palankų požiūrį į savo politinius sprendimus ir veiksmus: „Aktorių, formuojančių išorinę politiką [...] tikslas – išorinę politiką pristatyti auditorijai taip, kad ji atrodytų būtina ir teisėta.¹⁴⁹“

Strateginiai naratyvai yra „įvykių sekos ir identitetų reprezentacija, komunikacijos instrumentas, per kurį politiniai aktoriai mėgina suteikti tam tikrą reikšmę praeičiai, dabarčiai ir ateičiai, kad pasiektų savo politinių tikslų“¹⁵⁰. A. Miskimmonas, B. O'Loughlinas ir L. Roselle išskiria tris strateginių naratyvų lygmenis¹⁵¹: 1) sisteminis naratyvas, skirtas pasakojimai apie tarptautinę sistemą, supratimui apie tarptautinę tvarką; 2) tapatybės naratyvas pasakoja apie aktoriaus, tautos, valstybės vertybes, tapatybę; 3) problemos naratyvas praneša, kokia problema, politika ir kodėl būtent ji svarbi, kaip ji įgyvendinama.

Nors „rusofobijos“ strateginis naratyvas yra artimas visiems trimis lygmenims (nes pasakoja apie tarptautinio pasaulio tvarką (mūsų atvejų apie netvarką) pasakoja apie „diskriminacijos“ problemą), tačiau mūsų tyrimui svarbiausias yra tapatybės lygmuo. Tapatybės lygmuo apibrėžia politinių veikėjų vertybes ir charakteristikas, sukuria tam tikras idealogines priešpriešas tarp „Aš“ ir „Kito“.¹⁵² Rusijos propaganda sistemingai kuria saves ir priešą įvazdžius,

---

¹⁴⁶ Miskimmon, O'Loughlin, Roselle, *Strategic narratives: communication power*, 30.

¹⁴⁷ Miskimmon, O'Loughlin, Roselle, *Forging the World*, 26.

¹⁴⁸ *Ibid*, 66-67.

¹⁴⁹ *Ibid*, 28.

¹⁵⁰ *Ibid*, 2.

¹⁵¹ *Ibid*, 21.

¹⁵² Miskimmon, O'Loughlin, Roselle, *Strategic narratives: communication power*, 32-35.

pavyzdžiui, priskirianti savo šalies “išskirtinio kelio” identitetą. Kaip pastebi D. Jakniūnaitė, Rusija kuria savo išskirtinumo ir ypatingumo įvaizdį per religiją, mesianistinę valstybės misiją, Maskvos kaip Trečiosios Romos koncepciją¹⁵³. Tai lemia kad “iš to dažnai kyla ypatingo Rusijos vaidmens globaliame pasaulyje suvokimas, kur ji, pavyzdžiui, turinti atlikti balansuotojo tarp Rytų ir Vakarų vaidmenį”¹⁵⁴. Vakarams priskiriama Rusijai priešingą ideologiją, pasakojant apie Vakarų menkiškumą.

Svarbus naratyvo bruožas tas, kad jis yra kognityvinis produktas, sukurtas norint pasiekti strateginių tikslų. Be to, strateginis naratyvas kreipiasi ne tik ir ne tiek į logiką, kiek į emocijas¹⁵⁵. Todėl neatsiejama strateginio naratyvo dalis yra istorijos pasakojimas, kuris yra tikresnė ir efektyvesnė komunikacijos forma nei sausi, loginiai išvedžiojimai ir faktais pagrįstos konstrukcijos.

A. Miskimmonas, B. O'Loughlinas ir L. Roselle teigia, kad strateginio naratyvo samprata šiandien ypač aktuali tarptautiniuose santykiuose¹⁵⁶, kas yra svarbu ir mūsų tyrimui. Pagal strateginio naratyvo sąvoką „rusofobijos“ naratyvą kaip tik galima pavadinti strateginiu naratyvu. Šis siauresnis ir labiau koncentruotas požiūris į pasakojimo supratimą padės mums analizuoti naujienas ir jose pastebimą „rusofobijos“ naratyvą, kurio dėka yra konstruojamas priešo įvaizdis.

---

¹⁵³ Jakniūnaitė, 90.

¹⁵⁴ Jakniūnaitė, 90.

¹⁵⁵ Miskimmon, O'Loughlin, Roselle, Forging the World, 112.

¹⁵⁶ Ibid, 10-15

4. „RT” PORTALO NAUJIENŲ ANALIZĖ

Šioje dalyje bus nuodugnai aprašyta žiniasklaidos priemonė „RT“, kuri pasirinkta „rusofobijos“ naratyvui analizuoti. Taip pat bus paaiškinti tokio pasirinkimo motyvai. Be to, bus pristatytas analizės metodas, besiremiantis strateginių naratyvų analize. Pagrindinis ir išsamiausias šios dalies skyrius apima minimos analizės rezultatus.

4.1. „RT” portalo naujienų pasirinkimas

Portalas „RT” buvo pasirinktas strateginių naratyvų, kurie „rusofobijos“ naratyvo pagalba konstruoja priešų įvaizdį, tyrimo objektu. Šis pasirinkimas bus pagrįstas šiame skyriuje. Nuo pat Vladimiro Putino prezidento kadencijos pradžios jo aplinka ėmėsi Rusijos įvaizdžio Vakaruose klausimo. Tai lėmė Vakarų žiniasklaidoje didėjanti Rusijos kritika. 2005 m. buvo paskelbtas didelio masto projektas sukurti žiniasklaidą, kuri būtų transliuojama užsienyje¹⁵⁷. „RT” įkūrė „TV-Novosti“, kuri priklauso Rusijos valstybinei vidaus naujienų agentūrai „RIA Novosti“¹⁵⁸. Tai yra, ši žiniasklaida netiesiogiai, bet priklauso valstybei, yra jos kontroliuojama ir finansuojama iš valstybės biudžeto. Šis projektas turi savo konkretų tikslą – tapti įtakingu tarptautinės informacinės aplinkos dalyviu, propaguojančiu savo idėjas. Tai patvirtina pats Vladimiras Putinas, 2013 m. susitikęs su „RT” vadovybe: „Sugalvodami šią įmonę 2005 m., rėmėmės tuo, kad pasaulinėje informacinėje arenoje turėtų atsirasti dar vienas stiprus žaidėjas, kuris ne tik objektyviai kalbės apie tai, kas vyksta mūsų šalyje, Rusijoje, bet ir bandys – noriu pabrėžti – palaužti anglosaksų žiniasklaidos monopolį pasaulio informacijos srantuose. Ir manau, kad jums tai pavyks“¹⁵⁹.

Iš pradžių ši žiniasklaida buvo sumanyta kaip priemonė teigiamam Rusijos įvaizdžiui pristatyti pasauliui. Tačiau naujienų gamybos strategija pasikeitė per Rusijos ir Sakartvelo karą 2008 m. Nuo tada „RT” stengėsi demonizuoti Vakarus¹⁶⁰. Nuo pat V. Putino režimo pradžios

---

¹⁵⁷ Shekhovtsov, 5–6.

¹⁵⁸ Ibid, 8.

¹⁵⁹ “Посещение телеканала Russia Today”, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. gruodžio 3 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/18319>.

¹⁶⁰ Mona Elswah and Philip N. Howard, “‘Anything that Causes Chaos’: The Organizational Behavior of Russia Today (RT),” *Journal of Communication* 70 (2020), 623–645.

Rusija buvo panirusi į daugybę krizių, susijusių su apgaulingais rinkimais, opozicijos slopinimu, žurnalistų persekiojimu, karų sukėlimu. Tarptautinio tokio pablogėjimo viršūnė pasiekta dėl Krymo aneksijos. Kaip pažymi Ilja Jablokovas, Kremliai tai buvo gera priežastis apkaltinti Vakarus „rusofobija“, o „RT“ ėmė transliuoti šį naratyvą savo žiniasklaidoje¹⁶¹.

Pagrindinė Rusijos žiniasklaidos holdingo kryptis – televizijos kanalų darbas įvairiose pasaulio šalyse. Tačiau 2022 metų vasarį pradėjus naują puolimą prieš Ukrainą, Rusijos televizijos kanalai Europoje ir JAV buvo užblokuoti. Analizės objektas buvo naujienų portalas, kuris yra antra pagal svarbą organizacijos „RT“ kryptis. Portalų versijos, išskyrus rusiškąją, pateikiamos anglų, vokiečių, prancūzų, arabų, ispanų, serbų kalbomis. Pagal savo veiklą ir medžiagos kiekį svetainės versija rusų kalba yra pagrindinė. Priešingai nei televizijos kanalą, užblokuoti naujienų portalą yra daug sunkiau. Įdomu pastebėti, kad, analizuojant šio darbo medžiagą, minimas naujienų portalas buvo laisvai prieinamas Lietuvos teritorijoje, nenaudojant papildomos programinės įrangos.

Analizei pasirinkta portalo versija rusų kalba. Be to, kad ši versija yra didžiausia tarp visų kitų, yra daugybė kitų priežasčių. Remiantis agentūros „Detector Media“ pranešimu, daugiausia „rusofobijos“ naratyvo dezinformacinių pranešimų užfiksuota rusų kalba.¹⁶² Tai galima paaiškinti tuo, kad šis pasakojimas daugiausia transliuojamas vadinamųjų posovietinės erdvės „tėvynainių“ auditorijai, kurie pagal pačios „rusofobijos“ sampratos logiką yra jos „aukos“. Tokios šio naratyvo įtakos zonos yra Lietuva, Latvija, Estija ir Ukraina. Kaip pažymi Natalija Karpčiuk ir Bohdanas Juskiwas, dėl daugelio priežasčių „Rusijos žiniasklaida, įskaitant „RT“, vis dar užima didelę Ukrainos žiniasklaidos erdvės dalį“¹⁶³. Svarbu pažymėti, kad norint, kad strateginis naratyvas būtų efektyvus ir įtikinamas, jame „turi būti informacinio turinio, kuris patrauktų auditorijos dėmesį“¹⁶⁴, „jie turi rezonuoti su numatomos auditorijos vertybėmis, interesais ir isankstiniais

---

¹⁶¹ Yablokov, Chatterje-Doody, 28-29.

¹⁶² Ира Рябоштан, et al., “Ukrainian Nazis for the Czech Republic, bio laboratories for North Macedonia, and Russophobia for Georgia. Analysis of Russian propaganda in 11 European countries”, Detektor media, žiūrėta 2022 m. gruodžio 29 d., https://detector.media/propahanda_vplyvy/article/202819/2022-09-14-ukrainian-nazis-for-the-czech-republic-bio-laboratories-for-north-macedonia-and-russophobia-for-georgia-analysis-of-russian-propaganda-in-11-european-countries/

¹⁶³ Nataliia Karpchuk, Bohdan Yuskiv, “Dominating Concepts of Russian Federation Propaganda Against Ukraine (Content and Collocation Analyses of Russia Today)”, Politologija, 2021/2, vol. 102, pp. (2021), 120.

¹⁶⁴ Miskimmon, O'Loughlin, Roselle, Strategic narratives: communication power, 110.

nusistatymais”¹⁶⁵. Galima daryti prielaidą, kad postsovietinėje erdvėje strateginiai naratyvai gali būti efektyvesni nei kur kitur.

Analizei atrinktos naujienos, kurios tiesiogiai ar kontekste pasakojo apie „rusofobiją“. Naujienų atranka buvo atlikta naudojant grotažymę „rusofobija“, kuriai tinklalapyje sukurtas atskiras skyrius (<https://russian.rt.com/tag/rusofobiya>). Analizei pasirinkta portalo rusiška versija, nes 2022 m. karo Ukrainoje metu „rusofobijos“ naratyvas aktyviai naudojamas Rusijos propagandai užsienio informaciniame lauke rusų kalba¹⁶⁶.

Kadangi šiam tyrimui svarbus pasakojimas apie „rusofobiją“, kuris yra formuojamas dėl naujo Rusijos puolimo prieš Ukrainą 2022 m. vasario 24 d., šia data buvo pasirinkta analizuojamų naujienų laikotarpio pradžia, o pabaigos lapkričio 30 d. Pagal šiuos kriterijus buvo atrinkta ir išanalizuota 219 tekstų.

3 paveiksle galima pamatyti naujienų apie „rusofobiją“ skaičių, pasirodžiusių kiekvieną mėnesį. Kovo mėnesį galite pastebėti ypač staigų šuolį. Sausio mėnuo neįeina į naujienų analizės laikotarpį, bet pavaizduotas kad pastebėti dinamiką. Ši naujienų, pasakojančių apie „rusofobiją“ šuolį, galima paaiškinti pradėta Rusijos agresiją Ukrainoje ir jos pasekmių tarptautinės politikos erdvėje.

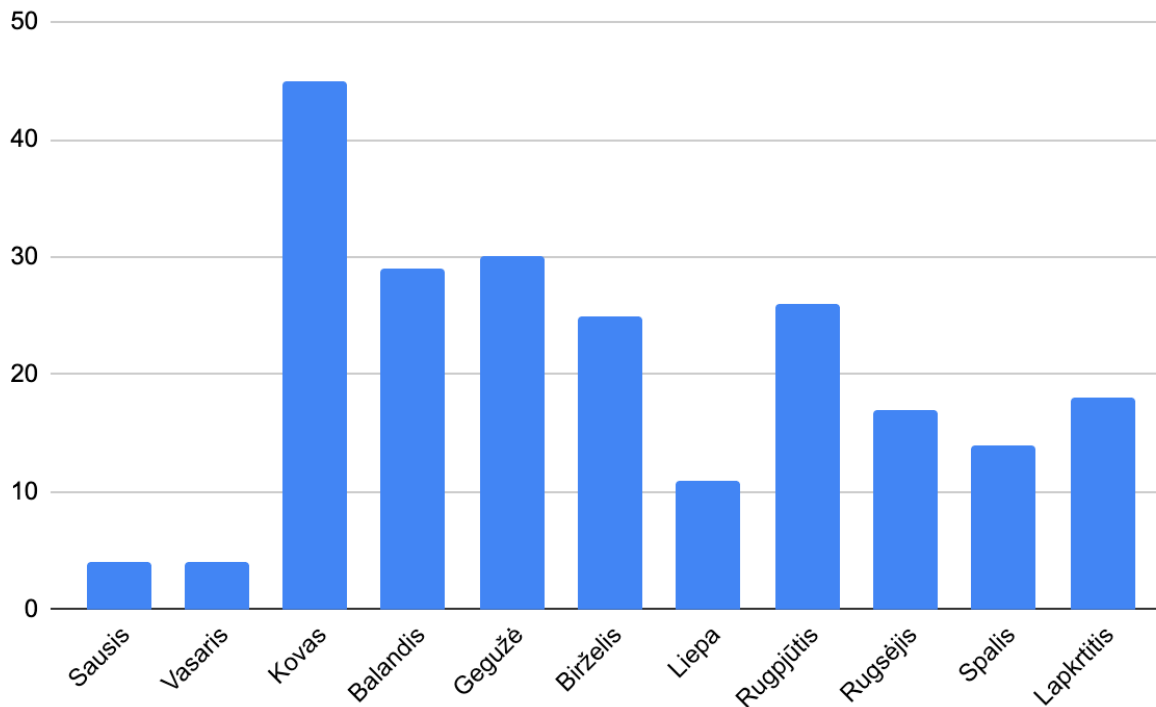
Apibendrinant šį skyrių, svarbu atkreipti dėmesį į kelis dalykus. Portalas „RT“ buvo pasirinktas „rusofobijos“ naratyvo tyrimo objektu, nes analizės metu jis yra pagrindinis Kremliaus ideologijos propagavimo užsienyje ruporas. Analizei pasirinkta rusiška svetainės versija, nes tiriamas „rusofobijos“ naratyvas yra plačiausiai paplitęs rusakalbėje aplinkoje.

---

¹⁶⁵ Irina Khaldarova Grigor, *Strategic narratives of the Ukraine conflict projected for domestic and international audiences by Russian TV channels* (2016), 125.

¹⁶⁶ Ира Рябоштан, et al., „Ukrainian Nazis for the Czech Republic, bio laboratories for North Macedonia, and Russophobia for Georgia. Analysis of Russian propaganda in 11 European countries“, *Detektor media*, žiūrėta 2022 m. gruodžio 29 d., https://detector.media/propahanda_vplyvy/article/202819/2022-09-14-ukrainian-nazis-for-the-czech-republic-bio-laboratories-for-north-macedonia-and-russophobia-for-georgia-analysis-of-russian-propaganda-in-11-european-countries/

3 paveikslas. Naujienų apie „rusofobiją“ skaičius naujienų portale „RT“ (russian.rt.com) nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2022 m. lapkričio 30 d.

Šaltinis: sudaryta autoriaus

4.2. Tyrimo modelis

Šiame tyrime naudojama kokybinio tyrimo metodologija – naratyvo analizė, tiksliau strateginio naratyvo analizė, aprašyta Lauros Roselle'ės, Alisterio Miskimmono ir Beno O'Loughlio¹⁶⁷.

Šiame tyrime analizuojamos naujienos, pateikiamos portale „RT“ ir surastos pagal grotažymę „rusofobija“ nuo 2022 m. vasario 24 d. Per strateginių naratyvų analizę bus išskirtos analizuojamų naujienų, pasakojančių apie „rusofobiją“, konstruojamojo priešo bruožai, charakteristikos. Naujienos, pasakojančios apie „rusofobiją“ tai pranešimai apie rusų teisių

¹⁶⁷ Miskimmon, O'Loughlin, Roselle, Strategic narrative, 76.

pažeidimą, rusų kultūros, mokslo, sporto draudimą, politiką, nukreiptą prieš Kremlių politiką ir kita.

Analizuojant strateginius naratyvus Laura Roselle, Alisteris Miskimmonas ir Benas O'Loughlis siūlo išskirti tokius elementus¹⁶⁸ (4 paveikslas):

1. Veikėjai (aktoriai), kurie turi veiksmų laisvę ir rodomi kaip svarbūs šiam pasakojimui;
2. Aplinka, terpė arba erdvė, kur vyksta veiksmas;
3. Problema, veiksmas, konfliktas tarp veikėjų;
4. Sprendimas arba siūlomas problemos sprendimas.

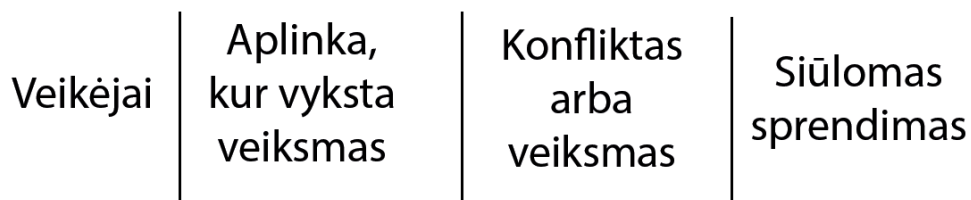
Pasak metodo autorius, naratyvai yra patrauklūs žmonėms iš dalies ir dėl to, kad pateikia konflikto sprendimo priemones¹⁶⁹. Analizuojamose strateginiuose naratyvuose siūlomi problemų sprendimai apriboja minčių ir veiksmo galimybes. Kaip apibendrina patys šio metodo kūrėjai¹⁷⁰, panašios struktūros naratyvai paaiškina pasaulį ir nustato apribojimus vaizduotei ir realybei, taip pat formuoja suvokiamus interesus. Naratyvai gali būti galingas išteklius, lemiantis, kas apibūdina bet kokią būseną arba kaip sutvertas pasaulis.

4 paveikslas. Strateginių naratyvų analizės elementai

Strateginių naratyvų analizės elementai

---

¹⁶⁸ Miskimmon, O'Loughlin, Roselle, Strategic narrative, 76.

¹⁶⁹ Ibid, 76.

¹⁷⁰ Ibid, 76.

Šaltinis: sudaryta autoriaus

4.3. Tyrimo rezultatai

Šiame skyriuje pateikiami naujienų portalo „RT“ informacinių pranešimų, paskelbtų rubrikoje „rusofobija“ nuo 2022 m. vasario 24 d. iki 2022 m. lapkričio 30 d., analizės duomenys. Šio tyrimo analizė apima tik tekstinius pranešimus ir neanalizuoja vizualinį pranešimų dalį. Analizuota naudojantis strateginių naratyvų analizės metodika, kurią pasiūlė Laura Roselle, Alisteris Miskimmonas ir Benas O'Loughlin¹⁷¹. Pagal šią metodiką analizuojant 219 straipsnius (žr. 1 priedą) buvo išskirtos tokios sudėtinės dalys: 1) dalyviai; 2) veiksmo erdvė; 3) aprašomi veiksmai arba problemos; 4) siūlomos problemos sprendimai. Buvo iširtas tik tekstų turinys, tuo metu vaizdiniai elementai, portalo „RT“ iliustracijos ir vaizdo įrašai nebuvo analizuoti. Toliau tekste pateikiami ir aprašomi strateginių naratyvų analizės rezultatai remiantis šiomis keturiomis išskirtomis sudėtinėmis dalimis.

Svarbu pažymėti, kad naudojant šį metodą yra analizuojamas strateginis „rusofobijos“ naratyvas, kuris yra „RT“ portalo straipsniuose (tekstuose), kuriuose kalbama apie „rusofobiją“. Šis metodas leidžia struktūriškai išryškinti visus strateginio „rusofobijos“ naratyvo struktūros formalius, elementus kiekvienoje naujienoje. Gautų duomenų pagalba bus aprašyta, kurie veikėjai konstruojami kaip priešai ir kokius prišiškus įvaizdžius jie kuria.

Dalyviai

Nors pagrindinė priežastis, kodėl publikuota tiek daug straipsnių, buvo Ukrainoje pradėtas karas, tačiau Ukraina ne taip dažnai pateikiama kaip aprašomų įvykių dalyvė. Didžiosios straipsnių daugumos personažai yra beasmeniai Vakarai, JAV, Europa, Baltijos šalys, vadinamieji „anglosaksai“ ir „kolektyviniai Vakarai“, NATO, JTO. Rečiau, bet vis tiek dažnai minimos konkrečios šalys, daugiausia Lenkija, Vokietija ir Ukraina. Dar rečiau atskirai minimi konkretūs asmenys, pavyzdžiui, šalių prezidentai ar atskiri politikai.

---

¹⁷¹ Miskimmon, O'Loughlin, Roselle, Strategic narrative, 76.

Erdvė

Vertinant erdves, kur vystosi įvykiai, neišvengiamai juntama stipri sąsaja su ankstesniu istorijos dalyvių / personažų skyreliu, nes dauguma šių dalyvių / personažų yra šalys ar šalių sandraugos, kurių teritorijoje ir plėtojami įvykiai. Dažniausiai įvykių arena įvardijama kaip „Vakarai“ arba „Europa“.

Veiksmai arba problema

Ši dalis atliekant analizę labiausiai išplėtotą, nes joje pabrėžiama pati straipsnių esmė. Dalis straipsnių buvo informacinio pobūdžio ir juose aprašyti konkretūs įvykiai, kiti buvo analitiniai ir juose pateikiami įvykiai sudarė prielaidas aprašyti ir paanalizuoti tam tikras tendencijas. Nors visi straipsniai priskirti portalo „rusofobijos“ rubrikai ir pasakojo apie tai, kaip užsienyje pažeidžiamos „tėvynainių“, rusų, Rusijos piliečių teisės, visuose juose Vakarai, Europa, JAV aprašomi kaip Rusijos priešai. Kadangi ši dalis pati turiningiausia, norint susisteminti medžiagą, dažniausiai išskiriamos problemos ir veiksmai sujungti į grupes. 1 lentelėje pateiktos straipsniuose dažniausiai aprašomų problemų ir veiksmų grupės. Toliau tekste kiekviena iš jų bus aptarta plačiau.

1 lentelė. Išreikšos problemų, veiksmų grupės, atitinkančiu jiems straipsnių skaičius

Problemų, veiksmų grupės	Skaičius straipsniuose
Žmonės užsienyje priešinasi „rusofobijai“, bando papasakoti tiesą apie karą, palaiko Rusiją	34
Europoje siaučia nacizmas / fašizmas / šovinizmas	33
Draudžiama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipuluojama istorija	31
Europos šalys manipuluojamos JAV	30
Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė	28
Rusija kariauja ne su Ukraina, o su Vakarais	17
NATO artėja prie Rusijos sienų	13

Politizuojamas sportas, diskriminuojami Rusijos sportininkai	12
„Rusofobija“ tapo Vakarų nacionaline idėja, valstybine ideologija	10
Europos gyventojai pavargo nuo pabėgėlių, antirusiškos politikos ir ekonominės krizės	8
Baltijos šalys yra Vakarų interesų tarnaitės	7
Lenkija nori atimti dalį Ukrainos teritorijų	7
Baltijos šalys ir Lenkija yra mažos valstybės, kurių balsas neturi reikšmės	6
Lenkija savo antirusiška politika pretenuoja į Europos lyderius	6

Šaltinis: sudaryta autoriaus

Žmonės užsentyje priešinasi „rusofobijai“

Matome, kad analizuojamuose straipsniuose dažniausiai minimas pasipriešinimo „rusofobijai“ veiksmas. Ši problema įvardijama 34 straipsniuose. Juose kalbama apie protestus, mitingus tuose miestuose, kurių vietiniai gyventojai (vokiečiai, prancūzai, italai ir kiti) reikalavo liautis diskriminavus rusus ar tiekti ginklus į Ukrainą, sustabdyti antirusišką politiką dėl to, kad artėja krizė: „Praėjusią savaitę vyko gana gausūs pacifistiniai mitingai. Juose dalyvavo įvairios jėgos, bet vienas iš lozungų buvo reikalavimas sustabdyti ginklų tiekimą Ukrainai. Italijos žmonės leidžia suprasti, kad nebenori kariniu būdu palaikyti Kyjivo“,¹⁷² – teigiama viename iš portalo „RT“ straipsnių.

Šiai grupei priskirti ir tie straipsniai, kuriuose pasakojama apie užsienio politikus, kurie išreiškė palaikymą Rusijai kare su Ukraina, blokavo sprendimus dėl prieš Rusiją nukreiptų sankcijų, taip pat – apie žurnalistus, pasakojančius „tiesą“ apie karą, palaikančius Rusiją. Pavyzdžiui, viename tekste pasakojama apie JAV armijos atsargos pulkininką Douglasą

¹⁷² Алексей Заквасин, Владимир Дуюн, “«Нарастает усталость»: почему Италия не торопится с утверждением нового пакета помощи ВСУ”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/world/article/1072271-italiya-postavki-oruzhie-ukraina>.

Macgregorą, kuris parašė straipsnį apie tai, kad „Rusija turi visišką teisę ginti Donbaso Respubliką ir kad JAV ir NATO sąmoningai demonizuoja Vladimirą Putiną“¹⁷³.

Šitaip pasakodama apie Vakarų žurnalistus, kurie remia Rusiją, apie žmones, kurie renkasi į mitingus įvairiuose Europos miestuose, Rusijos propaganda kuria tokį Vakarų įvaizdį, pagal kurį tik politinis elitas nusiteikęs prieš Rusiją, o tauta ir žurnalistai jiems priešinasi ir reiškia savo palaikymą Putinui. Be to, portalo skaitytojams, vadinamiesiems Rusijos „tėvynainiams“, gyvenantiems užsienyje, leidžiama suprasti, kad jie ne vieni ir aplinkui yra daugybė žmonių, kurie irgi priešinasi antirusiškajai pozicijai, kurios laikosi jų šalis.

Tokiose straipsniuose palyginti retai pasakojama apie politikus, palaikančius Rusiją. Pavyzdžiui, vienoje iš naujienų žinučių pranešama, kad per JTO Tarybos posėdį dėl žmogaus teisių „Baltarusijos, Kinijos, Irano, Šiaurės Korėjos, Sirijos, Venesuelos, Bolivijos, Etiopijos, Mianmaro ir Nikaragvos atstovai pasmerkė diskriminacinį kai kurių valstybių požiūrį į Rusijos piliečius.“¹⁷⁴ Žinoma, straipsnyje nekalbama, kad Taryboje iš viso 194 nariai. Tokių pranešimų tikslas – tam tikras elito skirstymas į tuos, kurie palaiko Rusiją, ir tuos, kurie pasisako prieš ją.

Europoje siaučia nacizmas / fašizmas / šovinizmas

Dažnumo požiūriu antrąją grupę sudaro nacizmo, fašizmo arba šovinizmo problema Europoje. Ji pristatoma 33 straipsniuose. Tokiais straipsniais konstruojamas neigiamas prieš, šiuo atveju – Europos, įvaizdis. Oficialiojoje Kremliaus ir prokremliška nusiteikusiose masinio informavimo priemonėse nepastebima skirtumo tarp sąvokų „rusofobija“ ir „nacizmas“. Tai įrodė ir Ukrainos pavyzdys. 2022 m. vasario 24 d. Vladimiro Putino pasakytoje kalboje „denacifikacija“ pavadinta Ukrainoje pradėto karo tikslu. Ištisus dešimtmečius pergalė prieš nacizmą Antrajame pasauliniame kare Rusijos propagandos buvo pateikiama su išskirtine pagarba. Todėl melas apie tai, kad Europoje atgimė nacizmo pavojus, sukelia skaitytojams galingą psichoemocinį poveikį.

Dažniausiai nacistinėmis arba fašistinėmis vadinamos Lietuva, Latvija ir Estija. Ypač tais atvejais, kai kalbama apie sovietinių paminklų nukėlimą, Pergalės dienos šventės ir jos atributikos

---

¹⁷³ Кирилл Бенедиктов, „Одинокий голос разума“, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1063609-benediktov-ssha-smi-konflikt-ukraina>.

¹⁷⁴ Фарзона Ширинбек, „«Систематическая дискриминация»: на заседании Совета ООН по правам человека 11 стран выступили против русофобии“, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/nopolitics/article/1056787-rusofobiya-oon-spch-diskriminaciya>.

draudimą. Tokie veiksmai visuomet aiškinami polinkiu į nacizmą arba fašizmą: „Reikia suvokti ir tai, kad Rygos paminklas – kliūtis, trukdanti dabartinei Latvijos nacistinės krypties mitologijai“¹⁷⁵.

Straipsniuose dažnai žongliuojama faktais, stengiantis demonizuoti vieną ar kitą šalį. Kalbant apie Latviją prisimenama „apie kolaborantus ir tuos latvius, kurie per Antrąjį pasaulinį karą kovėsi nacistinės Vokietijos SS daliniuose“. Kalbant apie Lenkiją prisimenama, kad „Raudonosios armijos įžengimas išvadavo Lenkiją nuo fašizmo. Na, o lenkų fašistams, stambiajam lenkų kapitalui, reaktyviosioms lenkų jėgoms, žinoma, tai buvo ne išvadavimas, o visai priešingai“¹⁷⁶. Kalbant apie šiuolaikinę Vokietiją, dažnai prisimenama nacistinė Vokietija ir brėžiama analogija. Tokiomis priemonėmis, žongliuodama istoriniais faktais, propaganda skaitytojų akyse demonizuoja šiuolaikinės Europos valstybes.

Vakaruose draudžiama rusų kultūra, griunami paminklai, manipuluojama istorija

Dar viena dažnai (31 straipsnyje) keliama Vakarams būdinga problema – draudimas visko, kas rusiška / sovietiška: literatūros, muzikos, teatro draudimai, Sovietų Sąjungos kariams skirtų paminklų griovimas, „klaidingas“ istorijos aiškinimas. Visa tai nutarta sujungti į vieną grupę, nes tai siejama su kultūriniu ir istoriniu palikimu, o straipsniuose dažnai pateikiama greta. Dažniausiai pasitaiko straipsnių, kurių problema – paminklų sovietiniams kariams demontavimas; dažniausiai kritikos šiuo klausimu susilaukia Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Lenkijos valdžia. Šios šalys pateikiamos kaip kovotojos su kažkuo, kas sakralu, šventa, su istorine atmintimi ir praeitimi: „Valstybės sieną peržengti baisu, todėl nutarta peržengti istorinę ribą ir sumindyti atmintį, paminklus ir kapus“¹⁷⁷. Šitaip žaisdami skaitytojų emocijomis ir jausmais autoriai demonizuoja šių šalių politikus. Kalbant apie literatūrą, pasakojama apie totalų rusų literatūros draudimą Europoje: „Draudžiami klasikai: Čaikovskis, Dostojevskis, Tolstojus, Puškinas. Persekiojami ir tėvynės kultūros ir meno veikėjai, kurie šiandien atstovauja mūsų kultūrai“¹⁷⁸. Pasakodami apie

---

¹⁷⁵ Андрей Рудалёв, “Вурдалаки на марше”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1002491-rudalev-latviya-monument-osvoboditeli-riga>.

¹⁷⁶ Вадим Левенталь, “Не зайчики, а волки”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1067528-levental-polsha-rusofobiya-sssr>.

¹⁷⁷ Андрей Рудалёв, |Паны мстят памятникам”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/991234-rudalev-polsha-rusofobiya-pamyatniki>.

¹⁷⁸ “Лавров: Запад объявил всему русскому миру тотальную войну”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/world/news/1008272-lavrov-zapad-mir>.

tam tikrą „totalų visko, kas rusiška, draudimą“, autoriai konstruoja Europos, nekenčiančios Rusijos ir rusų, įvaizdį.

Europos šalys manipuluojamos JAV

Kita problema yra vienalytė ir negali būti sudaryta iš kelių, nes gerokai skiriasi nuo visų kitų. Ji keliama 30 straipsnių ir pristato Europos valstybes, kurios neturi savo politinės valios, tačiau už jas sprendžia jomis manipuluojančios JAV. Ši problema dažnai keliama tais atvejais, kai kalbama apie sprendimą taikyti sankcijas Rusijai, Europos šalių sprendimą teikti Ukrainai ginkluotę: „Juk Vokietija – jau seniai priklausoma, turinti teisę gyventi ir veikti tik pagal iš anksto su Vašingtonu suderintą planą“¹⁷⁹. Tokiu būdu propagandinių tekstų autoriai konstruoja bevalės Europos vaizdinį, o pagrindinėmis vadinamųjų „kolektyvinių Vakarų“ lyderėmis įvardija JAV.

Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė

Pasakojant apie Europos valstybes ir JAV 28 straipsniuose kalbama apie ekonomikos krizę, aukštas kainas ir artėjančią šaltą žiemą. Tokios krizės priežastimi tiesiogiai arba užuominomis naujienose pristatoma antirusiška politika, sankcijų, nukreiptų prieš Rusiją arba Rusijos nukreiptų prieš Vakarus, pasekmė. Sukūrę tokią problemą straipsnių autoriai kuria Vakarų, kaip silpno tarptautinės politikos žaidėjo, įvaizdį, rodo, kad jų Ukrainos rėmimo politika ir santykių su Rusija nutraukimas sukėlė siaubingas pasekmes, dėl kurių kenčia žmonės. Dažniausiai šią problemą iliustruoja be rusiškų dujų sušalusios Europos vaizdinys: „Bet iš esmės, atsiribojus nuo kalambūrų ir ironijos, Europai sunku suvokti tai, kas vyksta. Jų vietoje aš jau kurčiau prognozes ilgesniam laikui ir ieškočiau būdų kurti butuose laužus ar kitais būdais išgauti ugnį“¹⁸⁰. Taip autoriai kuria Vakarų, negalinčių apsieiti be Rusijos, jos energetinių išteklių, įvaizdį ir numato visišką Vakarų pralaimėjimą akistatoje su Rusija.

Rusija kariauja ne su Ukraina, o su Vakarais

---

¹⁷⁹ Юлия Витязева, “Казус Штайнмайера”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1066296-vityazeva-germaniya-shtainmaier-ukraina-vizit>.

¹⁸⁰ Леся Рябцева, “Зашкаливающий al dente”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1045998-ryabceva-italiya-pasta-nobelevskii-laureat>.

17 straipsnių tiesiogiai arba netiesiogiai teigiama, kad Rusija kariauja ne su Ukraina, o su vadinamaisiais „kolektyviniais Vakarais“. Propagandos autorių teigimu, Vakarai tiesiog naudojami Ukraina, kad per ukrainiečių tautą susilpnintų Rusiją. Kartais tai įvardijama kaip tam tikra sąmokslų teorija, „kolektyvinis antirusiškas projektas“, hibridinis karas prieš Rusiją: „Ukrainiečių kova „iki paskutinio ukrainiečio“ Vakarų palaikoma ir Vakarų finansuojama tik dėl vieno tikslo – susilpninti Rusiją, pertvarkyti Rusijos resursus, o esant galimybei – pasiekti Rusijos sunaikinimą. Niekam nerūpi Ukrainos gyventojų kančios. Ir savaime suprantama, kad Vakarams ukrainiečiai yra tokie pat antrarūšiai žmonės kaip ir rusai“¹⁸¹. Tokiomis priemonėmis Vakarai pristatomi kaip tikras Rusijos priešas. Karas Ukrainoje teisinamas kaip tam tikra „gynyba“, atsakas į „provokaciją“, o pačius Europos politikus pateikia kaip melagius, kurie prisidengia vienais tikslais, o iš tikro siekia tik vieno – pagal kolektyvinį sąmokslą sunaikinti Rusiją.

NATO artėja prie Rusijos sienų

Anksčiau aptartą problemą tęsia kita – NATO plėtra arčiau Rusijos sienų. 13 straipsnių rašoma apie NATO keliamą grėsmę, apie arčiau Rusijos sienų dislokuojamą ginkluotę, ginklų tiekimą kitoms valstybėms: „Kuo gailiau Estija, Latvija ir Lietuva inkščia, kviesdamos naujus NATO kontingentus pas save, tuo aktyviau anksčiau buvusios neutralios Švedija ir Suomija skuba į aljansą.“¹⁸² Ši problema iš dalies dera su anksčiau aptartąja, nes pateikia Vakarus, o šiuo atveju – NATO, kaip priešą, kuris rengiasi pulti Rusiją – tai „Hobbeso sąstū“ pavyzdys, kai puolimas pateikiamas kaip neišvengiamos atakos prevencija. Būtent kaip prevencinį smūgį Rusijos propaganda ir aiškino Ukrainos puolimą. Šiuo atveju kuriamas tokio prieš, kuris jau pasirengęs užpulti Rusiją, realizuoti seniai sumanytą jos „sunaikinimo“ planą, įvaizdis.

Politizuojamas sportas, diskriminuojami Rusijos sportininkai

12 straipsnių aptariama Rusijos sportininkų diskvalifikacijos, draudimo jiems dalyvauti rungtynėse problema, kuri grindžiama „rusofobija“, diskriminacija ir Vakarų taikomu sporto ir politikos tapatinimu: „Kiekvienas turi užsiimti savo darbu. Jei sportininkas treniruosis ir varžysis,

---

¹⁸¹ Анна Шафран, “Запад был, есть и будет расистским”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1056538-shafran-zapad-rasizm-rusofobiya>.

¹⁸² Анна Шафран, “Прибалты мечтают о реванше”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1004561-shafran-gosudarstva-baltiiskoe-more-sovet-rossiya-vygod>.

politikas užsiims tik politika, o kokios nors detalės ištraukimo meistras rūpinsis tik ta detale – visur pasaulyje tvyros tvarka.“¹⁸³ Tokiuose straipsniuose draudimas Rusijos sportininkams dalyvauti varžybose paaiškinamas Vakarų polinkiu visais įmanomais būdais kenkti Rusijai, net pasitelkiant „tokius nesąžiningus metodus“.

„Rusofobija“ – Vakarų nacionalinė idėja, valstybinė ideologija

10 straipsnių keliama problema, kad „rusofobija“ tapo pagrindine vakarietiška idėja, jų valstybinės ideologijos pagrindu. Tokiuose straipsniuose priešas kuriamas lyg apsėstas maniakinės idėjos pakenkti Rusijai ir rusams, taip pat ir tiems, kurie gyvena Europos šalyse ir JAV: „Rusofobija įgijo precedento neturinčių bruožų ir jau tampa kai kurių valstybių politine ideologija.“¹⁸⁴ Šitaip manipuluojama skaitytojų baimėmis ir emocijomis, kuriamas tokių Vakarų, kurie iš anksto nusiteikę prieš rusus, įvaizdis: „Dabar jau ne Ukraina pasitelkiama tam, kad būtų kuo labiau varžoma, žeminama ir naikinama viskas, kas rusiška. Jau visas pasaulis gavo komandą „fas“, visi Vakarai informuoti atakuoti tave tik dėl to, kad turi rusišką pasą.“¹⁸⁵

Europos gyventojai pavargo nuo pabėgėlių, antirusiškos politikos ir ekonominės krizės

8 straipsniuose keliama europiečių nuovargio dėl autorių aprašomų pasekmių, kilusių dėl pagalbos Ukrainai, problema: nuovargis dėl ekonominės krizės, nuovargis dėl pabėgėlių: „Kalbu apie tai, kas vyksta lenkų visuomenės gilumoje. Dažnėja skandalų, kuriuose dalyvauja ar kurie susiję su pabėgėliais iš Ukrainos, – tai rodo, kaip kinta eilinių europiečių santykis su tuo, kas vyksta“, – rašoma viename straipsnyje.¹⁸⁶ Taip kuriamas prieštaros tarp politinio elito ir Europos šalių piliečių, kurie privalo „kęsti“ politinius sprendimus, paveikslas.

Baltijos šalys yra Vakarų interesų tarnaitės

---

¹⁸³ Анна Шафран, „Прибалты мечтают о реванше“, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1004561-shafran-gosudarstva-baltiiskoe-more-sovet-rossiya-vyход>.

¹⁸⁴ „Сенатор Косачёв прокомментировал ситуацию с русофобией в странах Запада“, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/russia/news/993858-senator-kosachyov-ruso-fobiya>.

¹⁸⁵ „Лавров назвал русофобию на Западе «приговором западной цивилизации»“, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/world/news/979936-lavrov-ruso-fobiya-zapad>.

¹⁸⁶ Игорь Мальцев, „Почти любому желающему“, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1075423-malcev-polsha-stiralnaya-mashina-skandal>.

Kita problema aktuali mūsų regionui ir atskleidžiama 7 straipsniuose. Šiuo atveju Lietuva, Latvija ir Estija parodomas kaip šalys, tarnaujančios Vakarų interesams: „Pabaltijo šalys taip elgiasi tik norėdamos parodyti savo lojalumą JAV. Jo manymu, dauguma politikų pataikauja amerikiečiams, kad išsaugotų savo užimamas pareigas.“ Taigi, pasitelkę tokią problematiką panašiai, kaip ir anksčiau aprašytu JAV vadovavimo Europos šalims atveju, autoriai siekia sukurti Baltijos šalių, kaip absoliučiai nesavarankiškai priimančių politinius sprendimus, įvaizdį, parodyti, kad politikai pritaria Vakarams, siekdami savo kėslių.

Lenkija nori atimti dalį Ukrainos teritorijų

Atlikus analizę, išskirta gana netikėta problema: teigiama, kad Lenkija siekia padalyti Ukrainą, užimti dalį jos teritorijų arba imti jas kontroliuoti. Taip teigiama 7 tekstuose: „Būtent Lenkija su naujosiomis savo ambicijomis Ukrainoje, su savo ketinimais vakariniuose Ukrainos regionuose šaukdama apie „Rusijos grėsmę“, tikisi tapti pagrindiniu naudos gavėju šiuo metu besivystančiame Vakarų ir Rytų konflikte“¹⁸⁷. Dažniausiai ši problema keliamą straipsniuose, rašančiuose apie Lenkijos tiekiamą karinę pagalbą Ukrainai ir humanitarinę pagalbą ukrainiečiams: „Beveik 30 metų Lenkija investavo milijonus dolerių į „pilietinę ukrainiečių visuomenę“. Mokė, papirkinėjo, kūrė elitą, kuris tapo laidininku, perduodančiu lenkiškus interesus į teritorijas, kurias Varšuva laikė išskirtinai savo įtakos zona. Lenkijos valdžia tikėjosi, kad tokios investicijos į Ukrainą (taip pat ir į Baltarusiją ir Baltijos šalis) leis sukurti Tarpjūrį – erdvę tarp Baltijos ir Juodosios jūros, kontroliuojamą Lenkijos“¹⁸⁸. Tokiomis propagandinėmis pastangomis straipsnių autoriai kuria Lenkijos, kuri ne nori padėti besikaunančiai su Rusijos agresija Ukrainai, bet labiau siekia savo tikslų, plėtoja savo planus prisijungti dalį Ukrainos teritorijų, įvaizdį.

Baltijos šalys ir Lenkija yra mažos valstybės, kurių balsas neturi reikšmės

Mūsų regionui aktuali ir dar viena problema. Ji pateikiama 6 straipsniuose, kuriuose aprašoma Lietuva, Latvija, Estija arba Lenkija (visos bendrai arba po vieną) kaip šalys, kurios negali turėti savo nuomonės tarptautinėje politinėje arenoje: „Bet štai kur matau pagrindinę

---

¹⁸⁷ Сергей Строкань, “От можа до можа и обратно”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 8 d., <https://russian.rt.com/opinion/1029597-strokan-polsha-politika-militarizm>.

¹⁸⁸ Геворг Мирзаян, “Польская месть, страшная и недальновидная”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 8 d., <https://russian.rt.com/opinion/989330-mirzayan-polsha-rusofobiya-dipsobstvennost>.

Lietuvos problema: amžini paaugliai – ak, dovanokite, Vilniaus politikai – nesuvokia, kad jie jau seniai nebe mokykloje, ir kišasi į suaugusių dėdžių žaidimus. Paprastai tai neatneša nieko gero¹⁸⁹, – taip komentuojamas Lietuvos blokuotas geležinkelių tranzitas į Kaliningrado sritį. Ši problema dera ir su kai kuriomis kitomis, aprašytomis anksčiau ir akcentuojančiomis Europos šalių nesavarankiškumą priimant sprendimus, taip pat ir tai, kad jų politika neturi jokio poveikio tarptautinės politikos mastu.

Lenkija savo antirusiška politika pretenduoja į Europos lyderius

Problemų sąrašą užbaigia dar viena su Lenkija susijusi problema. 6 straipsniuose rašoma, kad Lenkija per savo antirusišką politiką siekia tapti Europos lydere. Iš dalies ši problema dera su anksčiau aprašytąja, kurioje aiškinama, kad Lenkija tokia nėra ir neturi savo balso tarptautinėje politikos arenoje. Skirtingai nuo jos, čia aptariamoji problema leidžia logiškai paaiškinti aktyvią Rusijos kritiką ir pagalbą Ukrainai per siekį tapti Europos politikos lydere: „Varšuva skatina įtampą ne tik dėl rusofobijos – lenkų elito atstovai mato šioje krizėje galimybę ryškiai sustiprinti savo pozicijas. Tiek Rytų Europoje, tiek ir visoje ES“¹⁹⁰. Šiuo atveju kuriamas Lenkijos, kaip šalies, kuri aktyviai dalyvauja kuriant prieš Rusiją nukreiptas sankcijas tik dėl to, kad Europos Sąjungos arenoje įgytų naujų politinių galimybių, tuo pat metu sustiprintų Lenkijos, kuri dabar nėra šios tarptautinės politinės arenos narė, įvaizdis.

Apibendrinant dažniausiai „RT“ portalo straipsniuose apie „rusofobiją“ pasitelkiamas problemas, galima pasakyti, kad visos jos kyla iš vienos didelės problemos, iš vieno masyvaus naratyvo apie „rusofobiją“, kuris pastebimas visuose šiuose tekstuose. Visos anksčiau išskirtos ir aprašytos problemos dera tarpusavyje, susikerta ir kyla viena iš kitos, taip sukurdamos vieną didelį susipynusių siūlų kamuolį, kurį pamėginome šiame skyriuje išpauoti.

Siūlomas problemos sprendimas

---

¹⁸⁹ Михаил Ростовский, “Игры, в которые играет Вильнюс”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 8 d., <https://russian.rt.com/opinion/1033700-rostovskii-litva-blokada-kaliningrad>.

¹⁹⁰ Георг Мирзаян, “Дать Украине ядерную гранату”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 8 d., <https://russian.rt.com/opinion/1014703-mirzayan-polsha-ukraina-yadernoe-oruzhie>.

Dar vienas strateginio naratyvo analizės elementas – siūlomų aprašomos problemos sprendimų išskyrimas. Reikia pabrėžti, kad sprendimai naujienose pateikiami ne visuomet. Iš tų siūlomų sprendimų, kurie buvo arba tiesiogiai pateikti naujienų tekste, arba galėjome juos perskaityti iš konteksto, galima daryti kelias išvadas, kurias pavyko suformuluoti sugrupavus dažniausiai siūlomus sprendimus. Straipsnio autoriai dažnai pateikia tokius aprašomos problemos sprendimus: siūlo atkreipti Vakarų politinių elitų dėmesį į „rusofobijos“ problemas; padėti Rusijos „tėvynainiams“, gyvenantiems užsienyje, suteikti jiems paramą, ginti jų teises; evakuoti rusus iš užsienio atgal į Rusiją, sukurti jiems palankias sąlygas grįžti; sustabdyti Europos ir JAV teikiamą paramą Ukrainai; įvesti ekonomines sankcijas Europos šalims ir JAV; nepolitizuoti sporto.

Apibendrinant šią dalį galima išryškinti toliau pateikiamus aspektus. Analizuojant portalo „RT“ naujienas, pasakojančias apie „rusofobiją“, pagal strateginių naratyvų analizės metodą buvo išskirti ir išanalizuoti veikėjai, problemos, erdvė ir siūlomi problemos sprendimai. Kaip veikėjai absoliučioje daugumoje atvejų įvardijamos valstybės arba sąjungos: Europa, JAV, Vakarai, NATO, Ukraina, Baltijos šalys, Lenkija. Be to, veikėjai yra ir erdvės, kuriose vyksta „rusofobijos“ įvykiai. Pagrindine analizės dalimi tapo problemų, suformuluotų portalo naujienose, aprašymas, nes visos jos per „rusofobijos“ naratyvą kuria priešų įvaizdį. Pagal dažniausiai įvardijamas problemas JAV, Europos ir Ukrainos įvaizdžiai konstruojami per tokias problemas: „rusofobiški“ yra politiniai elitai, o tauta mėgina pasipriešinti rusų diskriminavimui, pareikšti savo nepritariamą antirusiškoms nuostatoms, priešintis ekonominei krizei, ginklų tiekimui Ukrainai. Šiose šalyse klesti ir remiami nacizmas, šovinizmas ir fašizmas. Politiniai šalių-priešių elitai visai mėgina uždrausti viską, kas rusiška, politizuoja sportą, mėgina iškreipti istoriją, pasakojančią apie ryšius su Rusija, plėtoja purviną ir nesąžiningą politiką, diskriminuojančią rusus. Europa aprašoma kaip regionas be savos politinės valios ir paklūstantis JAV. Baltijos šalys taip pat be savo valios, balso teisės ir veikia pagal Europos interesus, Lenkija per antirusišką politiką siekia tapti Europos lydere ir užimti Ukrainos teritorijų. JAV ir Europa kariauja su Rusija ir tam naudoja Ukraina. Kaip problemos sprendimas dažniausiai išsakomas kvietimas suteikti užsienio rusams pagalbą, atkreipti vietos valdžios dėmesį į rusų diskriminaciją.

IŠVADOS

Kremliaus propaganda siekia formuoti savo socialinę realybę ne tik savo šalies, bet ir kitų valstybių informaciniame lauke, teikiant prioritetą postsovietiniai erdvėj, siekia įtakoti žmonių politiniam elgesiui, manipuluoti viešąja nuomone. Vienas iš aktyviai naudojamų Rusijos propagandos instrumentų – „rusofobijos“ naratyvas: šio naratyvo pagalba yra pasakojama apie rusų teisių pažeidimą užsienyje, bepriekštinį neapykantos jausmą rusams, Rusijai ir viskam, kas rusiška. Taip Kremliaus propaganda, pasakojant apie „rusofobijos“ problemas kitose valstybėse šios valstybės priešišką įvaizdį.

Pats pasakojimas apie vykstančią „rusofobiją“ užsienyje nėra naujas, bet Kremlius ir propagandinės medijos pradėjo aktyviai naudoti šį naratyvą, pasakojant apie savo priešus. Šis naratyvas reprezentuoja aiškia veikėjo veiksmų interpretaciją, todėl yra efektyvus instrumentas priešiško įvaizdžio kūrimui. Aktyviai šį pasakojimą Rusijos medijos pradeda naudoti, kai jų šalis yra kritikuojama tarptautinės politikos informaciniame lauke, ką galima užfiksuoti po 2022 m. vasario 24 d. karo pradžios.

Pagal Hobbeso anarchijos kultūrą, kur dominuoja priešiškus, priešo įvaizdžiai, mes matom, kad daugiausiai Rusijos propaganda naudoja „rusofobijos“ naratyvą, bendrai kalbant apie Vakarų, ypatingą dėmesį skiria Baltijos šalims ir Lenkijai. Pasakojimų veikėjai taip pat tampa ir pasakojimo erdvėmis, kuriose vyksta „rusofobijos“ įvykiai. Šių šalių įvaizdžiai konstruojami pasakojant apie vykstančią šalyje „rusofobiją“, kuri yra konkrečių problemų priežastis ar pasekmė. Toks grupinės diferenciacijos būdas veda prie priešiškos grupės, sistemos įvaizdžio sukūrimo kaip „draugas“ ar „priešas“.

Pasitelkta konstruktyvistinė teorija ir strateginių naratyvų analizė leido išanalizuoti, kokius priešo įvaizdžius konstruoja Rusijos propaganda, skirta užsienio rusakalbiai auditorijai, naudojant „rusofobijos“ naratyvą „RT“ portalo naujienose nuo 2022 m. vasario mėn. 24 d. iki 2022 m. lapkričio 30 d.

Kalbant apie Vakarų, pabrėžiama, kad „rusofobiški“ yra politiniai elitai, o šalies gyventojai mėgina pasipriešinti rusų diskriminavimui, pareikšti savo nepritirimą antirusiškoms nuostatoms, priešintis ekonominei krizei, ginklų tiekimui Ukrainai. Tokiais pasakojimais siekiama kurti priešišką įvaizdį konkrečiai žmonėms, priimantiems politinius sprendimus. Tokia konkretika gali padėti propagandai tiksliau paveikti piliečių pasirinkimą ir veiksmus. Taip pat tai galima

paaiškinti siekiu parodyti JAV ir Europos regionus, kuriuose vyksta susiskaldymas tarp politinių elitų ir paprastų gyventojų, naudojant metodą „skaldyk ir valdyk“. Rusijos propagandai būdingas toks politinės vadovybės diskreditavimas.

Taip pat per „rusofobijos“ naratyvą konstruojamos Vakarų šalys, kur klesti ir remiami nacizmas, šovinizmas ir fašizmas. Dažnai kaltinimai „rusofobija“ evoliucionuoja į kaltinimus nacizmu, kaip tai atsitiko ir su Ukraina. Neretai ir Baltijos šalys atskirai minimos kaip palaikančios nacistus, kurie kelia pavojų rusams. Taip Rusijos propaganda sukuria grėsmę, siekia sukelti skaitytojui ypatingas neapykantos emocijas, piešia istorines analogijas.

Pasakojant apie „rusofobiją“, kalbama kad politiniai šalių-priešų eliti visaip mėgina uždrausti viską, kas rusiška, politizuoja sportą, mėgina iškreipti istoriją, pasakojančią apie ryšius su Rusija, plėtoja purviną ir nesąžiningą politiką, diskriminuojančią rusus ir pažeidžiančią jų teises. Taip Kremlius, konstruodamas savo medija realybę, rodo, kad „Kitas“ nori susiaurinti „Aš“ teises, uždrausti jam būti rusu, vadinasi, kelia grėsmę visam „Aš“. Taip kuriami identetai tarp „tėvinainių“ ir „rusofobų“, tai yra priešų.

NATO įvaizdis konstruojamas kaip Rusijos saugumo grėsmė, kaip potencialus agresorius. Taip priešas konstruojamas kaip norintis sunaikinti ar pavergti „Aš“, tai yra Rusiją. Pasakojimai apie tokias grėsmės padeda argumentuoti Rusijos puolimą į Ukrainą kaip preventyvų smugį, veikti pagal principą „sunaikink arba būk sunaikintas“. Galima daryti prielaidą, kad rizikos zonoje yra ir kitos valstybės, kurios turi bendrą sieną su Rusija ir yra NATO narės.

Europa konstruojama kaip regionas be savos politinės valios, kuris paklūsta JAV. Kalbant apie Baltijos šalys, jos aprašomos taip pat kaip neturinčios savo valios, savo balso teises tarptautinėje politinėje erdvėje ir veikia pagal ES interesus. Šios valstybės vaizduojamos kaip silpnos, priklausančios nuo kitų valios, kaip menkos tarptautinio dialogo dalyviai. Tai daroma, kad vietiniai piliečiai jaustųsi bejėgiai, apgaudinėjami ir išnaudojami „Vakarų elito“.

Lenkija vaizduojama kaip sekianti per savo aktyvią „antirusišką politiką“ tapti Europos lydere bei savo veiksmais siekiant užimti Ukrainos teritorijų, kontroliuoti jas. Tokį savotišką Lenkijos įvaizdį galima paaiškinti jos aktyvia pozicija padedant teikti ginklus Ukrainai per bendras sienas. Taip Rusijos propaganda paaiškina tokį Lenkijos motyvą, vaizdojant ją kaip gudrų agresorių, kuri padedant sekia savo revizionistinių tikslų. Tokius budu ropaganda kursto Ukrainos, kaip žlugusios valstybės, įvaizdį, o tai reiškia, kad laikas Lenkijai paimti tai, kas istoriškai priklausė jai.

JAV ir Europa vaizduojamos kaip kariaujančios su Rusija, išnaudojant tam Ukrainos žmonės, teritoriją. Taip JAV ir Europos įvaizdžiai konstruojami kaip vedantys “hibridinį karą” su Rusija. Taip pat propaganda transliuoja mintį, kad Ukraina neva yra ne savarankiškas veikėjas, o greičiausiai tarnas.

Tyrimo metu pastebėta kad naujienose apie „rusofobiją“ daugiausiai kalbama apie Europą ir JAV, bet ne apie Ukrainą, nors “rusofobijos” naratyvo suaktyvėjimo priežastis – karas Ukrainoje.

Iškeltų užduočių įvykdymas padėjo pasiekti pagrindinį šio tiriamojo darbo tikslą – identifikuoti priešų įvaizdžius, konstruojamus Rusijos propaganda.

Tyrimo metu gauti duomenys gali būti panaudoti toliau plėtojant „rusofobijos“ naratyvo tyrimus, Rusijos propagandos instrumentus, naudojamus priešiškų šalių įvaizdžio konstravimui. Šio tyrimo rezultatai gali padėti tyrėjams, analizuojantiems Rusijos tarptautinę strategiją. Taip pat šis tyrimas padės visuomenės atsparumui prieš Rusijos propagandos kuriamą dezinformaciją.

LITERATŪROS SĄRAŠAS:

1. Amnuel, Grigorii, Humanitarian Issue in the Post-Soviet Space: Origins and Solutions. Projects and Prospects for Cooperation in Eurasia. Collection of Articles. (Vilnius: Geopolitinių studijų centras, 2012).
2. Anton Shekhovtsov, RT in Europe and beyond. The Wannabe Elite of the Anti-Elites (Vienna: Centre for Democratic Integrity, 2022).
3. Berger Peter L., Luckmann Thomas, The Social Construction of Reality (England: Penguin books, 1991).
4. Brown, Chris, „Borders and Identity in International Political Theory“ Mathias Albert, David Jacobson, Yosef.
5. Campbell, David, Writing security: United States foreign policy and the politics of identity (Minneapolis: University of Minnesota Press, 1992).
6. Chaban Natalia, Miskimmon Alister, O’Loughlin Ben, “Understanding EU crisis diplomacy in the European neighborhood: strategic narratives and perceptions of the EU in Ukraine, Israel and Palestine”, *European Security*, 28(3) (2019).
7. Comai Giorgio, “Russophobia in Russian official statements and media. A word frequency analysis”, 2021.
8. Czarniawska, Barbara, The Uses Of Narrative In Organization Research (Göteborg University, 2000).
9. Česnakas, Giedrius You shall not pass: the strategic narratives defining Russia’s soft power in Lithuania” *Baltic Journal of law & politics*, volume 14, number 2 (2021).
10. Darczewska Jolanta, Żochowski Piotr, “Russophobia in the Kremlin’s strategy a weapon of mass destruction” *Point of view*, number 56, Warsaw (2015).
11. Denisenko, Viktor, “Rusijos periodinės spaudos požiūris į Baltijos šalis geopolitinių pokyčių kontekste (19910–2009)” (Daktaro disertacija, Vilniaus universitetas, 2016).
12. Detektor media, Resilience to disinformation. Lublin triangle perspective, 2022.
13. Elswah, Mona, N. Howard, Philip, “‘Anything that Causes Chaos’: The Organizational Behavior of Russia Today (RT),” *Journal of Communication* 70 (2020).

14. Feklyunina, Valentina, "Constructing Russophobia", *Russia's Identity in International Relations*, Taras, Raymond (Oxon: Routledge, 2013).
15. Gackowski Tomasz, Brylska Karolina, "Machiavellian Russia' in the Crimean conflict: Clarification of strategic narratives analysis method" *Journalism*, Vol. 23(4) (2022).
16. Hall, Natalie-Anne, "RT UK's Facebook audiences' interpretation of Russia's strategic narrative of the Syrian conflict", *Digital War*, 3, (2021).
17. Hansen, Lene, *Security as Practice. Discourse Analysis and the Bosnian War* (New York: Routledge, 2006).
18. Yablokov Ilja, Chatterje-Doodo Precious N, *Russia Today and Conspiracy Theories. People, Power and Politics on RT* (Oxon: Routledge, 2022).
19. Jakniūnaitė, Dovilė, *Kur prasideda ir baigiasi rusija: kaimynystė tarptautinėje politikoje* (Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2007).
20. Janice Bially Mattern, *Ordering International Politics. Identity, Crisis and Representational Force* (Oxon: Routledge, 2015).
21. Jowett Garth S., J. O'Donnell Victoria, *Propaganda, Persuasion* (Leiden: Sage Publications, 2014).
22. Karpchuk Nataliia, Yuskiv Bohdan, "Dominating Concepts of Russian Federation Propaganda Against Ukraine (Content and Collocation Analyses of Russia Today)", *Politologija*, 2021/2, vol. 102, pp. (2021).
23. Kasčiūnas Laurynas, Vaišnys Andrius, Garbačiauskaitė-Budrienė Monika, Keršanskas Vytautas, Kojala Linas, Legatas Šarūnas, "Rusijos propaganda Lietuvoje: situacijos ir proceso analizė", *Rytų Europos studijų centras* (Vilnius: Rytų Europos studijų centras, 2017).
24. Khaldarova Grigor, Irina, *Strategic narratives of the Ukraine conflict projected for domestic and international audiences by Russian TV channels* (2016).
25. Kohler Riessman, Catherine *Narrative methods for the human sciences* (California: Sage, 2008).
26. Lapid (sud.), *Identities, Borders, Orders. Rethinking International Relations Theory* (London: University of Minnesota Press, 2001).
27. Maliukevičius, Nerijus, *Rusijos informacijos geopolitikos potencialas ir sklaida Lietuvoje* (Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2008).

28. Miskimmon Alister, O'Loughlin Ben, "Russia's Narratives of Global Order: Great Power Legacies in a Polycentric World" *Politics and Governance*, Volume 5, Issue 3, (2017).
29. Miskimmon Alister, O'Loughlin Ben, Roselle Laura, "Strategic narrative: A new means to understand soft power", *Media, War & Conflict*, 2014, 7 (Leiden: SAGE, 2014).
30. Miskimmon Alister, O'Loughlin Ben, Roselle Laura, *Forging the World: Strategic Narratives and International Relations* (University of Michigan, 2017).
31. Miskimmon Alister, O'Loughlin Ben, Roselle Laura, *Strategic narratives: communication power and the new world order* (New York: Routledge, 2013).
32. N. Howard, Philip, Mona Elswah, "“Anything that Causes Chaos’: The Organizational Behavior of Russia Today (RT),” *Journal of Communication* 70 (2020).
33. Nye, Jr Joseph S, "Public Diplomacy and Soft Power" *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, Vol. 616, *Public Diplomacy in a Changing World* (2008).
34. Nye, Jr Joseph S, *Bound to lead: the changing nature of American power* (N.Y.: Basic Books, 1990).
35. Nye, Jr Joseph S, *Soft Power: The Means to Success in World Politics* (New York: Public Affairs, 2004).
36. Robinson, Neil, „Russophobia“ in Official Russian Political Discourse”, *De Europa* Vol. 2, No. 2 (2019).
37. Robinson, Pers, *CNN Effect: Myth of News Media, Foreign Policy and Intervention* (London: Routledge, 2002).
38. Sakwa, Richard, "Can Putinism solve its contradictions?", *Open Democracy*, žiūrēta 2022 m. lapkričio 30 d., <https://www.opendemocracy.net/en/odr/can-putinism-solve-its-contradictions/>.
39. Schmitt, Olivier, "When are strategic narratives effective? The shaping of political discourse through the interaction between political myths and strategic narratives" *Contemporary Security Policy*, 39 (4), (2018).
40. Shekhovtsov Anton, *RT in Europe and beyond. The Wannabe Elite of the Anti-Elites* (Vienna: Centre for Democratic Integrity, 2022).
41. Stefan Titscheris, Ruth Wodak, Michael Meyer, et al. *Методы анализа текста и дискурса* (Харьков: Гуманитарный центр, 2017).

42. Szostek, Joanna, “Nothing is true? The credibility of news and conflicting narratives during “Information War” in Ukraine” *The International Journal of Press/Politics*, 23(1), (2017).
43. Tsygankov, Andrei P., *Russophobia, anti-Russian lobby and American foreign policy* (New York: Palgrave macmillan).
44. van Noort Carolijn, Colley Thomas, “How do strategic narratives shape policy adoption? Responses to China's Belt and Road Initiative”, *Review of International Studies*, 47(1), (2021).
45. Ventsel Andreas, Hansson Sten, Madisson Mari-Liis, *Discourse of fear in strategic narratives: The case of Russia’s Zapad war games* (Latvia: NATO Strategic Communications Centre of Excellence, 2021).
46. Shlapentokh, Vladimir, „Perceptions of foreign threats to the regime: from Lenin to Putin“ *Communist and Post-Communist Studies*, 42 (2009).
47. Wendt, Alexander, *Tarptautinės politikos socialinė teorija*, (Vilnius: Eugrimas, 2005).
48. Wendt, Alexander, „Anarchy is what states make of it: the social construction of power politics“ *International Organization*, Volume 46, Issue 02 (1992).
49. Zhukova Ekatherina, Rosén Sundström Malena, Elgström Ole, “Feminist foreign policies (FFPs) as strategic narratives: Norm translation in Sweden, Canada, France, and Mexico” *Review of International Studies* , Volume 48 , Issue 1 , (2022).
50. Аристотель, „Поэтика“ Аристотеля. Аристотель и античная литература (Moscow: Nauka, 1978).
51. Барт, Ролан, Введение в структурный анализ повествовательных текстов, (Moscow: IG Progress, 2000).
52. Бахтин, Михаил, Вопросы литературы и эстетики. Исследования разных лет (Moscow: Hudozhestvennaja literatura, 1975).
53. Греймас, Альгирдас-Жюльен, Размышления об актантных моделях. Французская семиотика: От структурализма к постструктурализму ((Moscow: IG Progress, 2000).
54. Душенко, Константин, “Понятие «русофобия» у русских авторов XIX–XX вв.” *Философия. Журнал Высшей школы экономики* Т. 6, № 3 (2022).
55. Кравцова, Людмила, “К вопросу о речевой агрессии и инвективах в современных антилиберальных новых медиа”, *Каунасский технологический университет, žiūrėta*

2022 m. lapkričio 30 d.,

<https://www.zurnalai.vu.lt/verbum/article/download/16484/15668/27127>.

56. Леви-Стросс, Клод, “Структура мифов” Вопросы философии, No 7 (1970) 152-164.
57. Пропп, Владимир, Морфология волшебной сказки. Исторические корни волшебной сказки. (Moscow: KoLibri, 2022).
58. Тютчев, Фёдор, Письмо к дочери Анне от 20 сентября 1867 г. (Литературное наследство, 1988).
59. Шкловский, Виктор, О теории прозы. (Moscow: Federacija, 1929).

ŠALTINIŲ SAŽARAS:

60. “Всемирный конгресс соотечественников, проживающих за рубежом”, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. lapkričio 29 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/59003>.
61. “Встреча с лауреатами и финалистами конкурса «Учитель года»”, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. gruodžio 13 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/69519>.
62. “Выступление на пленарном заседании совещания послов и постоянных представителей России”, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. lapkričio 10 d., <http://www.kremlin.ru/events/president/transcripts/22545>.
63. “Заседание Совета по развитию гражданского общества и правам человека”, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. lapkričio 29 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/67331>.
64. “Интервью С.В.Лаврова телеканалу «Блумберг»”, Постоянное представительство Российской Федерации при Европейском союзе, žiūrėta 2022 m. lapkričio 13 d., <https://russiaeu.ru/index.php/ru/novosti/intervu-svlavrova-telekanalu-blumberg>.
65. “Лавров назвал русофобию на Западе «приговором западной цивилизации»”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/world/news/979936-lavrov-rusofobiya-zapad>.
66. “Лавров: Запад объявил всему русскому миру тотальную войну”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/world/news/1008272-lavrov-zapad-mir>.

67. “Международный день памяти жертв Холокоста”, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. lapkričio 10 d.,
<http://kremlin.ru/events/president/news/47529>
68. “Минкульт России объявил конкурс на исследование "россифобии", BBC news, русская служба, žiūrėta 2022 m. lapkričio 14 d., ”<https://www.bbc.com/russian/news-36676191>.
69. “Настоящее и будущее европейской политики”, Известия, žiūrėta 2022 m. lapkričio 12 d., <https://iz.ru/news/326213>.
70. “Обращение Президента Российской Федерации”, Oficialūs Rusijos prezidento interneto šaltiniai, žiūrėta 2022 m. gruodžio 29 d.,
<http://kremlin.ru/events/president/news/67843>.
71. “Обращение Президента Российской Федерации”, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. lapkričio 29 d.,
<http://kremlin.ru/events/president/news/67843>.
72. “Посещение телеканала Russia Today”, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. gruodžio 3 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/18319>.
73. “Президент принял участие в памятных мероприятиях, посвящённых 100-летию геноцида армян”, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. lapkričio 10 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/49332>.
74. “Путин заявил, что убийство Политковской нанесло власти больший урон, чем ее публикации”, news.ru.com, žiūrėta 2022 m. lapkričio 12 d.,
<https://www.newsru.com/russia/10oct2006/pp.html>.
75. “Путин призвал хранить память о Великой Отечественной войне”, РИА новости, žiūrėta 2022 m. gruodžio 13 d., <https://ria.ru/20220325/pamyat-1780095858.html>.
76. “Путин: поддержка исподтишка русофобии на Украине приведет к катастрофе”, ТАСС, žiūrėta 2022 m. lapkričio 13 d., <https://tass.ru/politika/1576273>.
77. “Путин: СМИ должны быть ответственными, а не молот все, что вздумается”, ТАСС, žiūrėta 2022 m. gruodžio 13 d., <https://tass.ru/obschestvo/9648363>.
78. “Сенатор Косачёв прокомментировал ситуацию с русофобией в странах Запада”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/russia/news/993858-senator-kosachyov-rusofobiya>.

79. “Статья Владимира Путина «Об историческом единстве русских и украинцев»”, Официальные сетевые ресурсы Президента России, žiūrėta 2022 m. lapkričio 29 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/66181>.
80. “Статья Владимира Путина «Об историческом единстве русских и украинцев»”, Oficialūs Rusijos prezidento interneto šaltiniai, žiūrėta 2022 m. gruodžio 29 d., <http://kremlin.ru/events/president/news/66181>.
81. Fabrice Deprez, “The Rise of Russophobia (In Russian Media)”, Medium, žiūrėta 2022 m. lapkričio 14 d., https://medium.com/@fabrice_deprez/the-rise-of-russophobia-in-russian-media-546df507682c.
82. Forbes, “Лучшее оружие Путина. Как создавался телеканал RT и кто стал его мишенью после блокировок на Западе – расследование Bloomberg”, žiūrėta 2023 m. sausio 9 d., <https://forbes.ua/ru/war-in-ukraine/naykrashcha-zbroya-putina-yak-stvoryuvavsya-kanal-russia-today-i-khto-stav-yogo-mishennyu-pislya-blokuvan-na-zakhodi-rozsliduvannya-bloomberg-02092022-8067>.
83. <https://www.delfi.lt/ru/news/politics/izvestiya-litva-sredi-yaryh-kritikov-rossii.d?id=18400101>.
84. Yulia Kiseleva, “Russia’s Soft Power Discourse: Identity, Status and the Attraction of Power” POLITICS: VOL 35 (3-4) (2015), 320.
85. RSF, “RSF’s 2022 World Press Freedom Index : a new era of polarisation”, žiūrėta 2022 m. lapkričio 15 d., <https://rsf.org/en/rsf-s-2022-world-press-freedom-index-new-era-polarisation#:~:text=The%202022%20edition%20of%20the,encourages%20fake%20news%20and%20propaganda>.
86. Ru.delfi, ““Известия”: Литва - среди ярких критиков России”, Delfi.lt, žiūrėta 2022 m. lapkričio 25 d.,
87. U.S. department of state Global Engagement Center, Kremlin-Funded Media: RT and Sputnik's Role in Russia's Disinformation and Propaganda Ecosystem (2022).
88. Алексей Закувасин, Владимир Дуюн, “«Нарастает усталость»: почему Италия не торопится с утверждением нового пакета помощи ВСУ”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/world/article/1072271-italiya-postavki-oruzhie-ukraina>.

89. Андрей Рудалёв, „Паны мстят памятникам”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/991234-rudalev-polsha-rusofobiya-pamyatniki>.
90. Андрей Рудалёв, „Вурдалаки на марше”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1002491-rudalev-latviya-monument-osvoboditeli-riga>.
91. Анна Шафран, „Запад был, есть и будет расистским”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1056538-shafran-zapad-rasizm-rusofobiya>.
92. Анна Шафран, „Прибалты мечтают о реванше”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1004561-shafran-gosudarstva-baltiiskoe-more-sovet-rossiya-vyход>.
93. Вадим Левенталь, „Не зайчики, а волки”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1067528-levental-polsha-rusofobiya-sssr>.
94. Владимир Соловьёв, Полный контакт, „Нацизм и русофобия – отличительная черта "высокой" европейской культуры”, žiūrėta 2022 m. lapkričio 30 d., <https://smotrim.ru/audio/2635812>.
95. Владислав Мальцев, „По русофобии ударят государственным ресурсом”, Независимая газета, žiūrėta 2022 m. lapkričio 14 d., https://www.ng.ru/politics/2015-09-22/1_rusufobia.html.
96. Геворг Мирзаян, „Дать Украине ядерную гранату”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 8 d., <https://russian.rt.com/opinion/1014703-mirzayan-polsha-ukraina-yadernoe-oruzhie>.
97. Геворг Мирзаян, „Польская месть, страшная и недалёковидная”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 8 d., <https://russian.rt.com/opinion/989330-mirzayan-polsha-rusofobiya-dipsobstvennost>.
98. Дмитрий Кисилёв, „Русофобия: история и современность”, Вести.ru, žiūrėta 2022 m. lapkričio 30 d., <https://www.vesti.ru/article/2228671>.
99. Игорь Мальцев, „Почти любому желающему”, RT, žiūrėta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1075423-malcev-polsha-stiralnaya-mashina-skandal>.
100. Іра Рябоштан, et al., „Ukrainian Nazis for the Czech Republic, bio laboratories for North Macedonia, and Russophobia for Georgia. Analysis of Russian propaganda in 11 European countries”, Detektor media, žiūrėta 2022 m. gruodžio 29 d., https://detector.media/propahanda_vplyvy/article/202819/2022-09-14-ukrainian-nazis-

for-the-czech-republic-bio-laboratories-for-north-macedonia-and-russophobia-for-georgia-analysis-of-russian-propaganda-in-11-european-countries/

101. Кирилл Бенедиктов, “Одинокий голос разума”, RT, žiūrèta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1063609-benediktov-ssha-smi-konflikt-ukraina>.
102. Левада-Центр, “Конфликт с Украиной: оценки декабря 2022 года”, žiūrèta 2022 m. sausio 3 d., <https://www.levada.ru/2022/12/23/konflikt-s-ukrainoj-otsenki-dekabrya-2022-goda/>
103. Леся Рябцева, “Зашкаливающий al dente”, RT, žiūrèta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1045998-ryabceva-italiya-pasta-nobelevskii-laureat>.
104. Михаил Ростовский, “Игры, в которые играет Вильнюс”, RT, žiūrèta 2022 m. gruodžio 8 d., <https://russian.rt.com/opinion/1033700-rostovskii-litva-blokada-kaliningrad>.
105. Сергей Строкань, “От можа до можа и обратно”, RT, žiūrèta 2022 m. gruodžio 8 d., <https://russian.rt.com/opinion/1029597-strokan-polsha-politika-militarizm>.
106. Татьяна Ефремова, “Новый словарь русского языка. Толково-словообразовательный”, žiūrèta 2022 m. gruodžio 15 d., <https://www.efremova.info>.
107. Фарзона Ширинбек, “«Систематическая дискриминация»: на заседании Совета ООН по правам человека 11 стран выступили против русофобии”, RT, žiūrèta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/nopolitics/article/1056787-rusofobiya-oon-spch-diskriminaciya>.
108. Юлия Витязева, “Казус Штайнмайера”, RT, žiūrèta 2022 m. gruodžio 5 d., <https://russian.rt.com/opinion/1066296-vityazeva-germaniya-shtainmaier-ukraina-vizit>.
- 109.

SUMMARY

THE NARRATIVE OF "RUSSOPHOBIA" AS THE INSTRUMENT OF ENEMY CONSTRUCTION: ANALYSIS OF NEWS FOR 2022 BY "RUSSIA TODAY".

This work assesses Russia's propaganda targeting Russian-speaking audience in other countries - the way it demonstrates hostile countries by utilising the narrative of "rusophobia" in the news of "Russia Today" in the period between February 24th of 2022 and November 30th of 2022.

Propaganda assigns specific characteristics to the character of described events when it narrates certain events and issues. The countries and country unions are often the characters of "Rusophobia" narrative. In order to deconstruct and understand the image of the enemy in the "Rusophobia" propaganda stories starting from the beginning of the war one has to look back at the structure of "Rusophobia" narrative.

The key objective of this work is to analyze the images of the enemy Russia's propaganda constructs that target Russian-speaking audience in other countries, which it aims to achieve it by using "Rusophobia" narrative in the news of "Russia Today" portal in the period between February 24'th of 2022 and November 30'th of 2022. The news directly or in context related to the notion of "Rusophobia" were selected for the analysis. The selection of news was made by using hashtag "rusophobia".

The following objectives are set for the subject work, based on the purpose and problem raised:

1. To critically analyze the ways Kremlin and associated media use the narrative of "rusophobia". The work aims to achieve that by using the theoretical approach of social constructivism and conceptualising its characteristic strategy.

2. To present the practical uses of "rusophobia" narrative and determine the evolution of subject narrative. The Narrative of "Russophobia" as the Instrument of Enemy Construction: Analysis of News for 2022 by "Russia today".

3. To analyze the key narratives in the news of "Russia Today" portal related to "rusophobia" and reveal the ways other countries are represented by using the method of strategical narrative analysis.

The narrative of "rusophobia" was mainly used by Russian propaganda in the conversations related generally to the West. Special emphasis was placed on Baltic countries and Poland. The images of subject countries were constructed by telling about the ongoing "rusophobia" in the countries, which is the the reason and consequence behind specific problems.

PRIEDAS 1

Nr.	Straipsnio pavadinimas	Nuoroda	Data	Veikėjai			Erdvė		Veiksmas ar problema				Sūdomas problemos sprendimas	Dažniausiai naudojami naratyvai					
1	И кто там чей «спонсор»?	https://russian.rt.com/opinion/1077986-rozbavka-evroparlament-rossiya-rezolyuciya-terrorizm	2022.11.24	NATO	Europa		JAV	Europa	NATO arteja prie Rusijos	Europos šalyse veikia neapgalvotai, neracionaliai	Europa savo veikimais nori demonizuoti Rusiją			NATO arteja prie Rusijos sienų					
2	Куплек от евробюрократов	https://russian.rt.com/opinion/1077113-evstafev-evroparlament-rezolyuciya-rosiya-usafobna	2022.11.24	JAV	Rusija	Europa	JAV	Europa	JAV nepripažįsta Rusiją teroristine valstybe, nes nenori atštrinti santykių su Maskva	Europos šalyms nori ir toliau atštrinti santykius su Maskva	Europos šalyms bijo likti be JAV palaikymo			Europos šalyms manipuluojamos JAV					
3	До последнего украинца, но не покая	https://russian.rt.com/opinion/1077598-ryabovaya-zank-polsha-prezident-suda	2022.11.23	Lenkija	Ukraina	Europa	Lenkija	Ukraina	Lenkija bijo Rusiją ir nenori būti manipuluojama Ukraina	Lenkams neužtenka pinigų šildimui, maitinui ir drabužiams dėl sankcijų	Ukraina manipuloja Europą	Lenkijos prezidentas atštrina karą		Lenkija savo antirusiška politika prerenuoja į Europos lydenius	Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė				
4	Победать и дожить	https://russian.rt.com/opinion/1076562-mirzayan-provokaciya-ukraina-polsha-posledstviya	2022.11.21	Ukraina	JAV	Europa	Rusija	Ukraina	Ukraina teigė kad raketos nukreiptos Lenkijoje yra Rusijos, Baltijos šalyms ir Lenkija palaikė Ukrainą	Tiesioginis karas tarp NATO ir Rusijos ves prie branduolinio karo	Zelenskis specialiai provokuoja branduolinį karą, Vakarai jau pradeda vargeti nuo Ukrainos	Rusija nori išskaidyti mišą apie tai kad Rusija gali kapituliuoti	Karas gali būti sustabdytas tik tuo atveju, jei kai kurios Ukrainos teritorijos bus pripažintos rusiškomis ir Ukrainoje bus pakeista valdžia	Tęsti karą Ukrainoje	Rusija kariauja ne su Ukraina, o su Vakarais				
5	Между киевским режимом и «безопасным режимом»	https://russian.rt.com/opinion/1076345-rozstafev-ukraina-polsha-provokaciya-zapad	2022.11.19	Volodimiras Zelenskis	Ukraina	JAV	Europa	Ukraina	JAV galvoja apie tai kad pristabdi paramą Ukrainoje, išelti iš dalyvavimo kare	Lenkijos veiksmus kontroliuoja JAV ir neleidžia Lenkijai įtraukti NATO į karą Ukrainoje	Europos šalyms neturi savo valios, nes jų veiksmus kontroliuoja JAV	Baltijos šalyms yra pačios aktyviausios klausimose karo Ukrainoje	Karas Ukrainoje gali išsiplėsti į Europą, bet NATO neturi jėgų kariauti su Rusija	Rusija kariauja ne su Ukraina, o su Vakarais	Europos šalyms manipuluojamos JAV				
6	Почти любому желающему	https://russian.rt.com/opinion/1075492-malcev-polsha-stranaya-mashin-ikanda	2022.11.18	Lenkai pavargę nuo pabėgėlių	Lenkų intelegencija gyvenanti JAV			Internetas	Lenkijos gyventojams nusibodo pabėgėliai	"Rusofobija" tai dvigubas standartas				Europos gyventojai pavargę nuo pabėgėlių, antirusiškos politikos ir ekonominės krizės					
7	Немного о государственном терроризме	https://russian.rt.com/opinion/1075245-levental-chevha-parlament-rezolyuciya-rossiya	2022.11.17	Čekijos parlamentas	JAV	Rusija	Čekija		Čekijos parlamentas pripažino Rusija teroristine valstybe, bet teroristine valstybe pasauliui tai JAV					Pripažinti JAV teroristine valstybe					
8	Дипломатия из подворотни	https://russian.rt.com/opinion/1075198-postovskis-rosiya-posol-polsha	2022.11.17	Lenkijos URM	Rusijos URM atstovas Lenkijai			Lenkijos URM	Lenkijos URM atstovas yra nemandagus ir neprofesionalus					Reikia greitai prisitaikyti prie situacijos ir būti lanksčiam					

9	СБУ изучает сообщения о песнях про матушку Русь в Киеве-Печерской лауре	https://russian.rt.com/us/news/1073462-gbu-bram-proverka	2022.11.13	SBU	stačiatikių kunigas	popiežius				Ukraina	Ukrainoje giria "Rusų pasali"	Popiežius Franciskus palaiko rusų tautą ir primą apie Dostojevąj								
10	Не менее важно, чем фронт	https://russian.rt.com/opinion/1073313-prilepin-donbass-ukraina-evropa-rusofobija	2022.11.13	Europa	JAV	Ukraina	Ukraina	Krymas, Donbasas, Charkovas nenori būti su Ukraina	Europa palaiko sieki būti panašiu į nacistą, o būti panašiu į rusų neleidžia				Atsisakyti europietiškos kultūros	Europoje siaučia nacizmas/fasizmas/as/sovizmas						
11	Некрасов в плену у идиотов	https://russian.rt.com/opinion/1072958-prilepin-ukraina-kiev-ulica-peremennovanie	2022.11.11	Viktor Nekrasov	Kijevas	Kijevas	Kijevas	Kijevo pervedino gatvė žmogaus vardu, kuris emigravęs į JAV, nusivylę žodžio nelaivė	Europoje nėra laisvės				Nufilmuoti filmai apie klaidingą emigravimą į Europą							
12	«Нарастает усталость»: почему Италия не торолится с утверждением нового пакета помощи БСУ	https://russian.rt.com/world/article/1072271-italija-poveikys-oruzhia-ukraina	2022.11.11	Europa	JAV	Ukraina	Europa	Europos šalys siekia sumažinti neaitygintinos kainės pagalbos Kijevat apimtis	Žmonės pavargo nuo krizės ir nenori padėti Ukrainai	JAV reikalauja, kad Europa teiktų ginklus Ukrainai, Europa labai stipriai priklauso nuo JAV	Italijoje žmonės ar politikai kalba apie nuostoj dėl Ukrainos palaikomo, žmonės mitynguoja prieš to kad Italija palaiko ginklais Ukrainą		Mažiau padėti Ukrainai	Europos gyventojai pavargo nuo pabėgėlių, antirusiškos politikos ir ekonominės krizės	Europos šalys manipulojamos JAV	Europos/JAV žmonės bando prielinta "rusofobija", papasakoti tiesą apie karą				
13	Повесть о настоящем море	https://russian.rt.com/opinion/1072194-rostovskimi-latvija-pamyatniki-snog	2022.11.10	Rezekne meras		Latvija	Latvija	Latvijoje liko veinas tikras politikas - Rezekne meras, kuris pareiškė, kad jis yra prieš paminklo sovietų kariams grovimą	Latvijos draudžia rusų kalba, skraudžia rusus	Didėja plyšys tarp skirtingų Latvijos visuomenės dalių		Reikia priešintis Latvijos politikai	Draudžiama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipulojama istorija	Europos/JAV žmonės bando prielinta "rusofobija", papasakoti tiesą apie karą						
14	Господа и холопы	https://russian.rt.com/opinion/1071341-akcionov-polsha-hara-vas-seba	2022.11.8	Lenkija	JAV	Bzežinakis	Lenkija	Lenkijoje auga JAV ginklių ir kariuomenės skaičius	JAV okupavo Lenkiją, naudoja Lenkijos teritoriją savo tikslams	Lenkija tarnauja JAV	Lenkijos politikai, tarnaujant JAV, pretenduoja į Europos liderių vietą	JAV skilimas	Europos šalys manipulojamos JAV	NATO artėja prie Rusijos sienų	Lenkija savo antirusiška politika pretenuoja į Europos lyderius					
15	Невероятные приключения итальянцев в анти-России	https://russian.rt.com/opinion/1071158-afrokani-italiya-rossiya-ukraina-voennaya-pomosch	2022.11.7	Italija	Ukraina	Italija	Italijos valdžia planuoja ir toliau teikti ginklus Ukrainai	Italai priešinasi ginklių teikimui Ukrainai, vyksta protestai prieš ginklių teikimą	Italai priešinasi ginklių teikimui Ukrainai, vyksta protestai prieš ginklių teikimą			Išgerti rusiškos deginės ir atidaryti akis į pasaulį	Europos/JAV žmonės bando prielinta "rusofobija", papasakoti tiesą apie karą							
16	«Правительство не прислушивается к своим гражданам»: как развивается ситуация с протестами против власти в Молдавии	https://russian.rt.com/us/article/1070726-moldavija-protesty-grazhdanstvo	2022.11.7	Moldova	Rusija	Europa	Moldova	Moldovos gyventojai protestuoja prieš valdžią dėl krizės	Moldovos valdžia mato protestose Kremliaus ranką	Moldova tarnauja Vakarams, kad įstot į Europos sąjungą		Pakeisti politiks kursą iš Vakarų į rytus	Europos gyventojai pavargo nuo pabėgėlių, antirusiškos politikos ir ekonominės krizės	Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė	Europos šalys manipulojamos JAV	Europos šalys manipulojamos JAV				
17	Русофобия как торговля	https://russian.rt.com/opinion/1069652-afrokanov-italingai-polsha-zabor	2022.11.3	Lenkija		Lenkija	Lenkija	Lenkijos valdžia vogia pinigų statant tvorą su Rusiją	Kol kas Rusija neplanuoja užkariauti lenkijos, nors ji ir "prašosi"	Vakarai yra pavaldūs Vadingtonui	"Rusofobija" atneša daug pinigų Europos valstybėms	Pripažinti kad priekas yra ne Rusija o Lenkijos valdžia	Europos šalys manipulojamos JAV							
18	«Людям нужна медицинская помощь»: пораненные в Литве полтора месяца не пропускуают судно с российскими моряками	https://russian.rt.com/russia/article/106908-afrokanov-italingai-polsha-zabor	2022.11.2	Lietuva	Rusija	Lietuva	Lietuva	Dėl politinių priežasčių Lietuvos valdžia nepaleidžia namo Rusijos laivą				Laivui reikia leist plaukti į Rusiją								

19	Посольство России выразило возмущение осколками советских винтов в Латвии	https://russian.rt.com/usir/news/1068360-posolstvo-demontiroz-pamyatnik-latvija	2022.10.31	Latvija	Lietuva			Latvija	Lietuva	Rusijos ambasada išreiškė pasipiktinimą dėl paminklo dekonstrukcijos	Lietuva atėjo paminklo griovimų dėl JTO įskilimo								Draudžiama rusų kultūra, griaujami paminklai, manipuluojama istorija							
20	Не зайчики, а волки	https://russian.rt.com/opinion/1067326-levenko-pobeda-rusofobija-ssr	2022.10.29	Lenkija				Lenkija	Lenkijos valdžia griauia paminklus sovietų kariams	Lenkai nėra fašistų aukos, nes jie patis buvo fašistas	Sovietų kariai išlaisvino Lenkiją nuo fašistų, bet elita taip nemano, nes patis yra fašistinė	Lenkija svaajoje gražinti savo buvusios teritorijas, taip pat ir Ukrainos teritorijas								Draudžiama rusų kultūra, griaujami paminklai, manipuluojama istorija	Europoje siaučia nacizmas/fašizmas	Lenkija nori atimti dalį Ukrainos teritorijų				
21	Казус Штайнмайера	https://russian.rt.com/opinion/1066296-etyazova-germaniya-steinmajer-ukraina-vizit	2022.10.26	Ukraina	Frankas Valteris Šteinmajeris	Vokietija	Ukraina	Ukraina manipuloja Vokietijos prezidentu kad gauti paramą	Dėl krizės Vokietija ruošiasi šaltai žiemai, kurią jiems gali būti paskutinė	Vokietija negali nepažėti Ukrainai, nes yra pavaldė JAV	Vokietijos gyventojus daugiau rūpi šildymas žiema negu Ukrainos palikimas								Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė	Europos šalis manipuluojamos JAV	Europos gyventojai pavargę nuo pabėgėlių, antirusiškos politikos ir ekonominės krizės					
22	Подарок на праздник огней	https://russian.rt.com/opinion/1065673-benediktov-velikobritaniya-otzrasne-sunak	2022.10.25	Rishi Sunakas	Jungtinė Karalystė			Jungtinė Karalystė	Naujas Didžiosios Britanijos premjeras nuolaia sankcijas Rusijai, nes nori atsikratyti pretenzijų dėl jo ryšių su Rusijos verslu	Britanijos politika kuria ne premjeras ir ne parlamentas, o slapti elitai																
23	И Темзы жёлтая вода	https://russian.rt.com/opinion/1064105-otokan-elizabet-trass-platvka	2022.10.21	Jungtinė Karalystė	Liz Truss	Rishi Sunakas	Jungtinė Karalystė	Liz Trass yra pagrindinė Vakarų rusofobė ir ji išeina iš pareigų	Korporatyvinė politika Jungtinėje Karalystėje laimėjo prieš nacionalinius interesus, dėl to Britanijos politinė sistema yra silpna																	
24	Одинокий голос разума	https://russian.rt.com/opinion/1063809-benediktov-szija-emi-konflikt-ukraina	2022.10.20	JAV	Vakarai	Rusija		JAV yra sažiningų žurnalistų, nes jie palaiko Rusiją ir pasako visą tiesą apie karą	Vakarų žiniasklaida neobjektyviai pasakoja apie karą rašydama apie Rusijos pralaimėjimus	Didžioji Ukrainos kariuomenės dalis yra sunaikinta ir tai yra Vakarų projekto "Ukraina - anti-Rusija" griovimas									Pripažinti, kad žurnalisto, rašančio "tiesą" apie Rusiją, balsas yra racionali	Europos JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papsakoti tiesą apie karą						
25	«Особый случай» посла Врублевского	https://russian.rt.com/opinion/1063598-postovyki-ukraina-posol-kazahstan	2022.10.20	Ukrainos diplomatas Vrublevkis	Rusija	Ukraina	Kazahstanas	Ukraina	Ukrainos diplomatas Kazahstane viešai pripažino kad Ukraina bando sunaikinti kuo daugiau rusų, dėl to Kazahstanas atėjo į ją pareigų	Pas Rusijos nėra tikslo sunikinti Ukrainą, nes Rusijos veikimai tai visada pasipriešinimas, atsakymas į kito veiksmus	Ukrainos URM pagrindinis tikslas tai gadinėti santykius tarp Rusijos ir kitų šalių									Pripažinti, kad tai, kas atsitiko, buvo daugelis metų neracionalių Ukrainos diplomatijos pastangų rezultatas						
26	Захарова: исключение треста «Арктиквул» из турассоциации Шлифбергена является русофобией	https://russian.rt.com/world/news/1063582-arktikvul-rusofobija-shlifbergen	2022.10.20	Rusijos URM atstovė Marija Zacharova					Rusijos verslą išvarė iš turoperatorių asociacijos dėl karo																	
27	Четыре с половиной условия	https://russian.rt.com/opinion/1063552-evafilev-evropa-politika-szha	2022.10.20	Europa	JAV	Vokietija	Europa	Kad Europai gražinti savarankiškos tarptautinės politikos dalyvio statusą reikia daug pastangų, bet vienas iš jų atsiskaiti nuo rusofobijos ir nacionalizmo												Europa neturėtų rusofobijos ir nacizmo vertybės priminėti aplinkinėms tautoms	Europos šalis manipuluojamos JAV	Europoje siaučia nacizmas/fašizmas				
28	Эстония должна остаться без всего русского	https://russian.rt.com/opinion/1063162-shafan-estoniya-parlament-rusofobija	2022.10.19	Estija	Rusija	Estija		Estijos parlamentas pripažino Rusiją terorizmo sponsorė, dėl to visus Estijos nusiakalbus reikia evakuoti į Rusiją bei atsiskaiti visų ryšių tarp Estijos ir Rusijos	Nutraukius visus santykius su Rusija, apeista Estija pradės priimti pabėgėlius iš Afrikos ir arabų šalių, dėl ko susidur su kitomis problemomis	Jeigu atsitiks karinis konfliktas tarp Rusijos ir NATO, lietuviai, latviai ir estai gali išnykti										Rusija neturėtų palaikyti jokių santykių su Estija	Europoje pažėdžiamos "tėviniųjų" teisės	Rusija kariauja ne su Ukraina, o su Vakarais				

29	Обозначено в меню, а в натуре нету	https://russian.rt.com/opinion/1063051-sokolov-germany-vizy-rossiyskie	2022.10.19	Vokietija	Rusija	Baltijos šalys		Vokietija	Vokiečiai biurokratiškai apsuntkino kelį gauti vizas nes rusai yra nepageidaujami	Vokiečiai nenori leisti pasakyti kad rusai yra nepageidaujama tauta, kaip tą padarė estai, nes estai nesigėdija savo "nacistinės praeities"	Baltijos šalis tiesiai eina "rusofobijų keliu" o Vokietija prisijungia prie to				leisti rusus dėl europos šalių pajamų nuo turizmo	Europoje pažeidžiamos "tėviniųjų" teisės	Europoje siaučia nacizmas/fasizmas /sovinizmas			
30	Патрушев заявил о выработке дополнительных мер по защите пострадавших от русофобии	https://russian.rt.com/world/news/1063162-patruшев-zajavil-o-ruso-fobija	2022.10.19	Nikoljus Patruševs	Rusija	nukentėję nuo rusofobijos tėviniai	Rusija	Vakarai	Rusijos "tėviniškiai" daug kenčia dėl rusofobijos, todėl reikia paruošti papildomas priemones kad juos apsaugoti					Padėti tėviniškiam	Europoje pažeidžiamos "tėviniųjų" teisės					
31	МИД России вызвал посла Казахстана из-за «Бандеровского эмиссара» Врублевского	https://russian.rt.com/user/news/1057060-rossiya-kazahstan-posol-ukrainy	2022.10.4	Ukrainos diplomatas Vrublevskis	Rusija	Kazahstanas	Kazahstanas		Rusija prašo gražinti į Ukrainą jų ambasadrų dėl jo pasisakymo					Gražinti į Ukrainą jų diplomatą						
32	«Систематическая дискриминация»: на заседании Совета ООН по правам человека 11 стран выступили против русофобии	https://russian.rt.com/politics/article/1057297-suslobyva-son-spch-diskriminacija	2022.10.4	Rusija	JTO				Nuo karo pradžios rusai visame pasaulyje dažniau susiduria su rusofobija	Rusų kultūra susiduria su kancellingu ir tai yra rusofobija	11 (iš 193) šalių JTO narių pasmerkė Vakarų diskriminacinę politiką			Sustabdyti diskriminaciją	Europoje pažeidžiamos "tėviniųjų" teisės	Draudžiama rusų kultūra, gresianami paminklai, manipuliujama istorija	Europos/IAV žmonės bando prieintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą			
33	Запад был, есть и будет расистским	https://russian.rt.com/opinion/1065938-shafran-zapad-rasizm-ruso-fobija	2022.10.3	Vakarai	Sergejus Lavrovas	Ukraina	Ukraina		Vakarai finansuoja Ukrainą ne tam kad padėti ukrainiečiams, o kad sustiprinti Rusiją	Rusija kariauja ne prieš Ukrainą, o prieš Vakarus	Vakarai presidengia demokratijas ir tolerancijos vertybėmis kad kariauti su Rusija				Rusija kariauja ne su Ukraina, o su Vakarais					
34	Путин сравнил русофобию Запада с расизмом	https://russian.rt.com/world/news/105512-putin-zapad-ruso-fobija-rasizm	2022.9.30	Vladimiras Putinas	Vakarai				Vakarai yra rasistiniai, nes dalija lautas į skirtingas rūšis						Europoje siaučia nacizmas/fasizmas/sovinizmas					
35	Россия призвала ВБКПЧ ООН публично осудить русофобию в странах Балтии	https://russian.rt.com/world/news/1054192-rossiya-prizvala-vbkcpc-onn-publi-chno-osudit-ruso-fobiju	2022.9.27	Rusija	Baltijos šalys	JTO	Baltijos šalys		Baltijos šalys ilgus metus palaiko rusofobišką politiką, Baltijos šalys yra pačios aktyviausios rusų "diskriminacijoje"					Pasmerkti Baltijos šalių politiką						
36	Лавров высказался о призывах Запада расчленить Россию	https://russian.rt.com/world/news/1053006-lavrov-zapad-raschlenit-rossiju	2022.9.24	Sergejus Lavrovas	Vakarai		Vakarai		Vakaruose plinta rusofobija, nes jie nori sunaikinti Rusiją											
37	Россию изолировать невозможно	https://russian.rt.com/opinion/1051900-shafran-vizy-ogranicheniya-rossijane	2022.9.22	Rusija	ES				ES šalys nenori išduoti rusams vizas ir tai yra diskriminacija	Daugiausia piktinais Rusijos liberalai, nes žmonės negalėjo pabėgti nuo mobilizacijos, bet tókų norinčiu pabėgti yra mažai				Tiek draugišku, tiek nedraugišku šalių piliečiai turėtų turėti galimybę laisvai stovyti švietimo, verslo ir turizmo tikslais; vystyti vidinį tirimą						
38	Кризис доверия	https://russian.rt.com/opinion/1051450-banadiktov-reforma-son-shita	2022.9.21	NATO	Vakarai	Rusija			Vakarai nori pašalinti Rusiją iš JTO, bet to padaryti nepavyks	JAV veda savo tarprautinę politiką pagal dvigubus standartus	Dėl Vakarų noro primesti savo hegemoniją visam pasauliui NATO gali likviduoti į dvi naujas organizacijas: į Vakarus ir į Rusiją su Kinija	Vakaruose nacizmą jau nebeskato nusikaltimu	JAV bando tikinti Europą veikti pagal JAV interesus	Neinicijuoti Rusijos pašalinimo iš NATO	Europoje siaučia nacizmas/fasizmas/sovinizmas	Europos šalys manipuliuojamos JAV				

59	Ландсбергис играет в райком	https://russian.rt.com/spion/1041089-roskovs-litas-granica-rossiyam-krym	2022.8.25	Gabrielius Lansbergis				Lietuva	G. Lansbergio noras klausyti atvirkščius rusus apie Krymą, yra komunistinis metodas	Lietuva tai totalitarinė valstybė kur draudžiama masyti kitaip									
60	Украина закрывается	https://russian.rt.com/spion/1041081-shifras-ukraina-zapad-pomoshch	2022.8.25	Ukraina	Vakarai		Ukraina	Vakarų ginklą teikimas Ukrainai tik pratęsia konfliktą ir padidina sukų skaičių	Dėl paramos Ukrainai, Europą išiko ekonominė krizė	Ukrainoje ir Baltijos šalyse rusai buvo žeminami daugiau nei 30 metų, priversti pamiršti savo šaknis, tėvynę, tikėjimą, istoriją ir kultūrą			Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė	Draudžiama rusų kultūra, griaujami paminklai, manipuliujama istorija					
61	Дуда-разрушитель	https://russian.rt.com/spion/1040703-kononenko-duda-severny-potok-2	2022.8.24	Lenkija	Rusija		Lenkija	Lenkija siūlo demontuoti Nord streamą nes nori uždirbti iš to											
62	«Предательство собственной истории»: как в Прибалтике уничтожают советское наследие	https://russian.rt.com/ussr/article/1040309-latvija-gamytinkl-nsvooboditei-riga-demonstazi	2022.8.24	Baltijos šalis	Rusija		Baltijos šalis	Baltijos šalyse susaktyvėjo bandymai ištrinti iš istorijos rusišką pėdsaką ir sovietinio palikimo reikšmės įrodymus	Baltijos šalis yra neonacistinės	Baltijos šalyse sudėtinga ekonominė padėtis ir vienintelis būdas Baltijos valdžiai išlikti savo postuose yra kalta stumti rusų bendruomenę prieš baltus, o taip pat atimti iš latvių tikrus istorinius paminklus.			Europoje siaučia nacizmas/fasizmas/asšovinizmas	Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė					
63	Небензя: официальные представители киевского режима открыто призывают убивать русских	https://russian.rt.com/world/news/1040265-kryvskis-razhim-nebenzja	2022.8.23	Ukraina	Rusija		Kazhstanas Ukraina	Kijevas atvirai ragina žudyti rusus	Vakarų šaly vis to ne tik nesmerkia, bet ir padeda Ukrainos specialiosioms tarnyboms mokyti diversiantus, kurie išnaikintų rusus	Kijevo veikia antihumanitiskas režimas									
64	«Единственно верное решение»: Шойгу заявил, что Россия начала спецоперацию из-за непреимлемых угроз своей безопасности	https://russian.rt.com/ussr/article/1039375-shoigu-rossijskaja-specoperacija-ukraina	2022.8.20	Ukraina	Sergejus Šoigu			Karas Ukrainoje buvo pradėtas nes Ukrainoje susiformavo nepriimtinos gresmės Rusijos saugumui	Ukrainoje po 2014 metų buvo suformuoti nacionalistų batalionai, išpažiantys neonacizmo, rasinės netolerancijos idėjas	Baltijos šalis yra nacistinės, jose plinta fašistinė ideologija			Prauoėti tinkama atsakymą	Europoje siaučia nacizmas/fasizmas/asšovinizmas					
65	Эстония убила шенгенскую систему	https://russian.rt.com/spion/1038640-shaffan-es-diskriminacija-vizy-rossiyana	2022.8.18	Estija	ES		Estija	Estija uždraudus visas rusams daro blogai sau	Reikia leisti estams keliauti į Rusiją kad jie pamatytų kokia Rusija gera šalis	Visos ES įvestos antirusiškos sankcijos Europą amogę daug stipriau nei Rusiją			Atsakyti visko Estiškai	Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė					
66	Чудесное преображение профессора	https://russian.rt.com/spion/1038177-sokolov-sport-doping-maklaren	2022.8.17	Rusija	Tarptautinis olimpiados komitetas		Rusija	Nuo karo pradžios rusų dopingas nėra diskutuojama tema, nes atsirado naujas rusų sportininkų draudimo argumentas - karas	Planuojama Olimpiada Paryžiuje bus nuobosi, nes joje nedalivaus Rusija ir Kirija			Atsakyti Olimpiados	Polituojamas sportas, diskriminuojami Rusijos sportininkai						
67	Путин: наш долг — противодействовать распространению неонацизма и русофобии	https://russian.rt.com/russia/news/1037355-putin-dolz-protivodeistvie	2022.8.15	Vladimiras Putinas			Rusija	Rusijos pareiga yra kovoti su bet kokios formos neonacizmu, rusofobijos ir rasizmo plitimu	Rusijos ir Donbaso kariškiai garbingai atlieka savo pareigą specialiosios operacijos metu ir aiškiai vykdo visas pavestas užduotis			Kovoti su nacizmu, rusofobija ir rasizmu	Europoje siaučia nacizmas/fasizmas/asšovinizmas						
68	Табаки западной демократии	https://russian.rt.com/spion/1036236-rudaliev-latvija-rossijskijevneme-terrorizm	2022.8.12	Latvija	JAV	Ukraina	Latvija	Latvija pripažino Rusija terorizmo sponsorė nes pati yra nacistinė ir rusofobiška valstybė	Latvija tarnauja Ukrainai ir JAV				Baltijos šalis yra Vakarų tarnaitė	Europos šaly manipulojamos JAV					

69	«Животная «кенобфия» в Москве отреагировали на решение Латвии объявить Россию «поддерживающим терроризм государством»	https://russian.rt.com/usar/article/1035915-rosiya-strana-terrozizm-latvija	2022.8.11	Marija Zacharova	Latvija	Rusija		Latvija pripazīno Rusija terorizmo sponsorē, tādēļ šīs iniciatīvas autoritāi ir neonacisti	Latvijas rusofobija yra daudzeļu Latvijos problemju priezastis	Latvijos ir visu Baltijos šalju antrusiska politika tai bandimas pateiktint JAV			Primiti grieztas ekonomones ir pilitines priemones	Europoje siaucia nacionalifalozni as/šovinizmas	Baltijos šalys yra Vakarų tarnaltes				
70	Через неделю: Эстония закроет границу для россиян с шенгенскими визами	https://russian.rt.com/world/article/1035944-estonia-shengen-vizy-rossiyane-evropa	2022.8.11	Estija	Rusija		Estija, neleidama įvažiuoti rusams, demonstruoja tarpautinį neleidamumą, pažėdžia ES įstatymus, diskriminuoja žmonės pagal pasas, pėzevėžia žmogaus teises	Baltijos šalis bando pakenkti Rusija					Nutraukia ekonomones ryšius						
71	Депутат Хамазаев назвал русофобией лишние фигуристы Дробышко и Вангаева госгарда Литвы	https://russian.rt.com/sport/news/1035989-hamzaev-rusofofobija-vanagaeva-drobysko-litva	2022.8.11	Gitanas Nausėda	Rusija	Lietuva	Lietuvos prezidento sūlymas atimti šiuoziemo sportininkų Drobjasko ir Vanago Lietuvos valstybių apdovanojimų yra rusofobija	Lietuvos antrusiška politika tai bandimas pateiktint JAV					Politizuojamas sportas, diskriminuojami Rusijos sportininkai		Baltijos šalys yra Vakarų tarnaltes				
72	Кто сбежал за бугор после начала СВО	https://russian.rt.com/opinion/1035774-antonovskii-rusofofobija-podlemigranty	2022.8.10	Rusija	Ukraina		Iš Rusijos pabėgo tie kas nekūrė jokio naudingo produkto ar paslaugos, išskyrus rusofobiskus naratyvus, propagandavo LGBT	Iš Rusijos emigravę žurnalistai nėra talentingi ir yra kvaili						Žmonės paliekantis Ukrainą, palaiko ir LGBT bendruomenę					
73	Лиса и виза	https://russian.rt.com/opinion/1035548-sokolov-rossiyane-viza-evropa	2022.8.10	Eropa	Rusija		Europos šalys uždarė vizų išdavimą rusams, tačiau patys rusai nenori kristi į Europą	Del krizės Europoje kelionės kainuos brangiai					Nekeliauti į Europą	Europoje del antirusiškos politikos siaucia ekonominė krizė					
74	Политолог назвал абсурдным ограничение на посещение Венсенского замка для россиян	https://russian.rt.com/russia/news/1035086-politolog-franciya-rossiyane-zemot	2022.8.9	Rusija	Prancūzija	Prancūzija	Sprendimas apriboti Rusijos piliečių apsilankymą Vinceno rūmuose Prancūzijoje yra rusofobiskas	Rusijos atšaukimo koncepcija vykdoma neapgalvotai, ji yra absurdiška											
75	AFP: гражданам России ограничили посещение Венсенского замка во Франции	https://russian.rt.com/world/news/1035044-rossiyane-franciya-ogranichenie	2022.8.9	Rusija	Prancūzija	Prancūzija	Sprendimas apriboti Rusijos piliečių apsilankymą Vinceno rūmuose Prancūzijoje yra rusofobiskas	Rusijos atšaukimo koncepcija vykdoma neapgalvotai, ji yra absurdiška											
76	Игры, в которые играет Вильнюс	https://russian.rt.com/opinion/1033700-ratovskii-litva-blokada-kaliningrad	2022.8.5	Marius Skuodis	Lietuva	Rusija	Lietuvos politikai yra vaikai, o Rusijos - suaugę, vaikai neturi kišis į suaugusiųjų reikalus	Lietuva nėra tarpitainių klausymų dalyvė	Tranzito į Lietuvą draudimas tai vaikų žaidimai	Tokie žaidimai gerųjų nesibaigia			Tegul klausimus apie Rusijos tranzitą sprendžia ES istitucijos	Baltijos šalys ir Lenkija yra mažos valstybės, kuriu balsas neturi reikšmės					
77	Член ОП Данков осудил планы Латвии уничтожить после сноса памятник освободителям Риги	https://russian.rt.com/rt_events/news/1033627-chlen-op-dankov-osudil-plany-latvii-unichtozhit-posle-snos-pamyatnik-osvoboditeljam-rigi	2022.8.3	Latvija	Rusija	Latvija	Jeigu paminklas sovietų kariškiams po demontavimo bus smaltintas - tai rusofobija ir pasityčojimas iš sovietų karių atminimo	Rusofobija Latvijos politikoje dabar yra valstybės politikos pagrindas					Sukurti "baudžamuosius mechanizmus" prieš Latvijos valstybę	Draudžiama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipuliuojama istorija	"Rusofobija" tapo Vakarų nacionalinė idėja, valstybinė idealogia				
78	Возня политическим лиригитов	https://russian.rt.com/opinion/1032520-ikavcnov-latvija-parlaments-terozizm-rossiya	2022.8.2	Latvija	Rusija	Baltijos šalys	Baltijos šalys yra JAV tarnaltes	Latvijos sprendimas pripažinti Rusiją terorizmo sponsorė yra rusofobiskas	Baltijos šalys yra liliptai					Baltijos šalys yra Vakarų tarnaltes	Baltijos šalys ir Lenkija yra mažos valstybės, kuriu balsas neturi reikšmės				

79	Странная нелюбовь скандинавов к России	https://russian.rt.com/opinion/1031642-kononenko-norvegija-konau-rusofobija	2022.7.30	Norvegija	Rusija			Norvegija	Rusija	Špicbergenas yra Rusų teritorija	Norvegija pavidi Rusijai kad ji yra tokia didinga	Norvegijos diplomatija yra nekompetentiška											
80	Губернатор Мурманской области в России не будут терпеть русофобию	https://russian.rt.com/russia/news/1031604-rusofobija-murmansk-rusija	2022.7.30	Norvegija	Rusija			Norvegija	Rusija	Visi kas nekentia rusus gali išvažiuoti iš Rusijos	Norvegijos diplomatės elgesis yra nacionalistinis									Europoje siaučia nacizmas/fasizmas/sovinizmas			
81	Привет из антиреальности	https://russian.rt.com/opinion/1031219-ukraina-vaizdas-gerai-gerai-terorizmu-rusija	2022.7.29	JAV	Europa	Rusija				Ukraina tarnauija JAV	Ukraina yra nacistinė valstybė	JAV ir Europa palaiko terorizmą											
82	Добровольно ослепшие	https://russian.rt.com/opinion/1031225-porova-francija-dmi-rusofobija	2022.7.29	JAV	Rusija					JAV padarė daugybę tarptautinių nusikaltimų, vienas iš jų - parama Ukrainai	Šalys, kurios skriaudžia JAV prašo pagalbos pas Rusiją, todėl ji yra gera												
83	Хореограф Тутберидзе: русофобия сейчас процветает, и всё это делают марионеты Запада	https://russian.rt.com/sport/news/1030919-zhale-znyakov-rusofobija-zapad	2022.7.28	JAV	Rusija					"Rusofoba" tarnauija JAV, jų tikslas padaryti viską rusišką būtų nekendama	Rusų sportinių pašalinimas tai politinis sprendimas									Polituojamas sportas, diskriminuojami Rusijos sportininkai	Europos šalys manipuojamos JAV		
84	В ГД предложили расширить права россиян на перевод из иностранных вузов в отечественные	https://russian.rt.com/russia/news/1030890-gosduma-vuzy-studenty	2022.7.29	Rusija	Europa	JAV	Europa	JAV		Vakaruose dėl politinių priežasčių studentus išmeta iš universitetų										Primti visus studentus mokintis nemokamai Rusijoje			
85	«Может, в политику метит»: известный вратарь Гашиев осудил за призыв секять в тюрьму игроков в РФ чешских хоккеистов	https://russian.rt.com/sport/article/1030156-gashiev-yasibhin-skak-parahoj	2022.7.26	Čekija	Rusija	Europa	Čekija			Europoje polituoja sportą											Nemašiti politiką ir sportą	Polituojamas sportas, diskriminuojami Rusijos sportininkai	
86	От можа до можа и обратно	https://russian.rt.com/opinion/1029597-afrokan-poleha-politika-militarizm	2022.7.25	Lenkija	Rusija	Ukraina	Lenkija			NATO artėja prie Rusijos	Lenkija yra mažas tarptautinės politikos veikėjas, bet pretenduoja į didelį vaidmenį	Lenkija nori pavergti Ukrainos teritoriją									NATO artėja prie Rusijos sienų	Baltijos šalys ir Lenkija yra mažos valstybės, kuru balsas neturi reikšmės	Lenkija nori atimti dalį Ukrainos teritorijų
87	Экс-депутат бундестага Ойме назвал основные проявления дискриминации русских в Германии	https://russian.rt.com/world/news/1028770-rusofobija-germanijoje-pruva	2022.7.22	Vokietija	Rusija					Vokietijoje užfiksuotas didelis "rusofobijos" atvejų skaičius: darbo įstatymų pažeidimas, chuliganizmas ir kito sutalpinimas, konfliktai ugdymo įstaigose, atsisakymas atidaryti banko sąskaitą	Vokietijoje įsteigė organizaciją organizacija siekianti užkirsti kelią diskriminacijai										Suteikti teisinę pagalbą	Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą	
88	Тупые, бесстыжие и наглые	https://russian.rt.com/opinion/1027940-malcev-es-politika-paslyta-perismotr	2022.7.19	Čekijos URM ministras Jan Lipavski	Rusija			Čekija		Visos įvestos Rusijai sankcijos pablogino padėtį Europoje	Čekija yra maža valstybė, rimtus klausimus turi spręsti kito ES šalys	Vakarai tik vaidimo demokratiją, laisvę									Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė		

89	Российская угроза нужна для мобилизации	https://russian.rt.com/opinion/1027130-nirzayain-usufobiyu-zapad-mobilizacija	2022.7.18	Europa	Rusija	Ukraina	Europa		Europa sako kad Rusija tai grėsmė, nes nori pasitruošti karinei mobilizacijai	Europos šalyis mielioja savo piliečiams	Europoje dabar ekonominė krizė	NATO artėja prie Rusijos				Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė	NATO artėja prie Rusijos sienų				
90	Рада в первом чтении приняла закон о запрете давать объектам связанные с Россией названия	https://russian.rt.com/ua/news/1027228-ukraina-rosiya-nazvaniya	2022.7.18		Ukraina		Ukraina		Ukrainoje uždraudė duoti objektams pavadinimus susijusius su Rusija												
91	Политолог Мезохо обвинил главу МИД Италии Ди Мajo в русофобии	https://russian.rt.com/world/news/1026342-politolog-mezyuhho-di-mao-rusofobiya	2022.7.15	Italijos URM ministras			Italija		Europoje primamami sprendimai JAV interesams							Europos šalyis manipuliuojamos JAV					
92	«Неверное решение»: на Западе продолжают споры об отношении к российской культуре	https://russian.rt.com/world/news/1027104-rossiya-kultura-zapad-bikot	2022.7.4	JAV	Vakarai		Vakarai	JAV	Vakaruose atšaukiama rusų kultūra	Vakaruose yra žmonių kurie gina rusų kultūrą	Europoje vyksta mitingai prieš "rusofobiją"					Draudžiama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipuliuojama istorija	Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoji tiesą apie karą				
93	В ловушка неадекватности	https://russian.rt.com/opinion/1026964-shaifran-nato-sammit-madrid	2022.6.30	NATO			Vakarai		Vakarai bijo pulti Rusiją	NATO artėja prie Rusijos	NATO veikia kaip Hitleris	Baltijos šalyis, Lenkija ir Suomija yra Rusijos raketų taikinis	NATO įtkina Moldova pulti Padnestrę		Imtis veiksmų	NATO artėja prie Rusijos sienų	Europoje siaučia nacizmas/fasizmas /šovinizmas				
94	Время иллюзий закончилось	https://russian.rt.com/opinion/1018624-vivazeva-ukraina-vyrova-terakt	2022.6.28	Vakarai	Ukraina	Rusija	Vakarai	Ukrina	Rusija Ukrainoje kariauja su terorizmu	Vakarai palaiko terorizmą				Demilitarizuoti ir denacifikuoti Ukrainą	Rusija kariauja ne su Ukraina, o su Vakarais						
95	«В качестве ответа на постоянно расширяющиеся санкции США»: МИД России внёс в стоп-лист супругу и дочь Байдена	https://russian.rt.com/world/article/1019843-mid-rossiya-sankcii-doch-baidena	2022.6.28	Rusijos URM	JAV		JAV	Rusija	Rusija įveda naujos sankcijos JAV dėl jų "rusofobiškumo"	JAV bijo Rusijos sankcijų				Įvesti sankcijas JAV							
96	«СТРАНА»: из библиотек Одессы изымают русскую литературу	https://russian.rt.com/ua/news/1018749-odessa-russkaya-literatura	2022.6.25	Ukraina	Rusija		Ukraina		Ukrainoje atšaukiama rusų kultūra							Draudžiama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipuliuojama istorija					
97	Володин посоветовал украинцам сохранить учебники по русскому языку	https://russian.rt.com/ua/news/1018637-xopolin-rusofobiyu-vdne	2022.6.25	Ukraina	Rusija		Ukraina		Ukraina pažeidžia žmonių teises	Ukrainoje atšaukiama rusų kultūra	Ukrainoje jau greitai vėl bus reikalinga rusų kalba					Draudžiama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipuliuojama istorija					
98	«Коалиция для борьбы с РФ»: как в Москве отреагировали на предоставление Украине и Молдавии статуса кандидатов в ЕС	https://russian.rt.com/world/article/1018519-ukraina-moldaviya-es-rossiya	2022.6.25	ES	Ukraina	Moldova	Vakarai	Ukraina		ES ir NATO ruošiasi kariauti su Rusija	Moldovoje yra žmonių kurie priešinasi stojimui į ES	Vakarai vykdo "rusofobiška" politiką	Europoje dabar ekonominė krizė			Europoje siaučia nacizmas/fasizmas /šovinizmas	Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė	Rusija kariauja ne su Ukraina, o su Vakarais			

109	Прощание с Родиной	https://russian.rt.com/opinion/1013640-here-gemany-empiracy-politics-ukraine	2022.6.9	Vokietija	Ukraina			Vokietija	Vokietijoje nėra žodžio laisvės	ES sankcijos prieš Rusiją padarė žalą pačiai ES	Vokietijoje yra daug nacistų yra fašistų kurie kritikuoja Putiną	Vokietijoje yra daug žmonių kurie priešinasi nacistams ir paramai Ukrainai, bet jiems apriboja laisvę			Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė	Europoje siaučia /sovinizmas	Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą			
110	Зевс заблудился	https://russian.rt.com/opinion/1013112-rostovska-bah-mok-rossiya-sportsmen-umbidon-ostanensk	2022.6.9	Tarptautinis olimpinis komitetas	Rusija	Europa	Europa	Europa politizuoja sportą, todėl neleidi dalyvauti sportinėse varžybose Rusijai						Nepolitzuoti sportą	Politzuojamas sportas, diskriminuojami Rusijos sportininkai					
111	Подриды на русофобию	https://russian.rt.com/opinion/1012905-antirusskaya-politika-ukraina-ideologija-zapad	2022.6.8	Ukraina	Baltijos šalys		Ukraina	Baltijos šalys	Ukrainos kariai - nacistai	Ukrainos vakdzia palaiko LGBT	Baltijos šalyse paminklų sovietų kariams dekonstravimo iniciatoriai ir LGBT einių organizatoriai yra tie patis žmonės	Nacistinė ideologija yra artima LGBT ideologijai			Žmonės palaikantis Ukrainą, palaiko LGBT bendruomenę	Draudžiama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipuluojama istorija	Europoje siaučia nacizmas/fasizmas as/sovinizmas			
112	Самоуничтожение	https://russian.rt.com/opinion/1012704-konferencija-politiki-sankcii-valstzhnik	2022.6.8	lenkija	Rusija		Lenkija		Lenkijoje prasidėjo ekonominė krizė dėl antirusiškos politikos					Sustabdyt Lenkijos antirusišką politiką	Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė					
113	Слечи детям не игрушка	https://russian.rt.com/opinion/1012708-spkolov-ir-lyandvya-shveicija-vedemo-puzhle-nato	2022.6.8	NATO	Suomija	Švedija	NATO	Rusija	Suomijai ir Švedijai nepavyks įstoti į NATO nes tuo prėlinasi Turkija	NATO arteja prie Rusijos	NATO nori įrengti branduolinių ginklų prie Rusijos sienų			Neleisti artėjimą NATO prie Rusijos sienų	NATO arteja prie Rusijos sienų	Europos šalys manipuojamos JAV				
114	Такие разные Америки	https://russian.rt.com/opinion/1012240-strokan-balden-sammli-amerika	2022.6.7	JAV	Europa		JAV	JAV kviečia kitas šalis prisijungti prie antirusiškos politikos ir palaiko Rusijos politiką	JAV kviečia kitas šalis prisijungti prie antirusiškos politikos ir palaiko Rusijos politiką	Yra šalių, kurie nenori prisijungti prie antirusiškos politikos ir palaiko Rusijos politiką				Europos šalys manipuojamos JAV	Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą					
115	Отмена тех, кто отменяет	https://russian.rt.com/opinion/1012204-antirusskii-artist-pisatel-rusofobija	2022.6.7	Rusija			Rusija	Rusija atšaukia menininkus, kurie kritikavo karą ir nepalaikė Rusiją	Rusija atšaukia menininkus, kurie kritikavo karą ir nepalaikė Rusiją	Rusų tautą atšaukia tuos kurie atšaukia rusų kultūrą				Nutraukti vius ryšius su menininkais kurie kritikuoja karą	Draudžiama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipuluojama istorija					
116	Схрежет санкции	https://russian.rt.com/opinion/1010987-rudlev-sankcii-es-rossiya	2022.6.3	Rusija	Vakarai		Rusija	Vakarai	Sankcijos padarė Rusija laisva	Pasaulis neapirboja Vakarų civilizacija	Sankcijos - tai Vakarų klaida	Dabartinės Vakarų sankcijos nedaro įtakos Rusijos ekonomikai, nes Rusijos ekonomika dabar stipri ir neprāklausoma	Vakarų sankcijos atneša Vakarams bėdas	Nekreipti dėmesio į sankcijas	Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė					
117	Польско-украинское товарищество	https://russian.rt.com/opinion/1010148-spkolov-poleha-shvede-gnneksiya-ukraina	2022.6.1	Rusija	Lenkija	Ukraina	Ukraina	Lenkai ir ukrainiečiai istoriškai yra labai žiaurus	Ukrainos suverenitetas silpnėja	Ukrainos priklausomybė nuo lenkijos didėja										
118	Нефть щелочку найдёт	https://russian.rt.com/opinion/1010128-strokan-es-sammli-toci	2022.6.1	Rusija	ES		ES	Rusija	ES įveda sankcijas prieš Rusiją lengvabūdiškai	Yra ES šalių kurie priešinasi sankcijoms prieš Rusiją	Vladimiro Putino reitingai auga nes rusai labai į palaiko dėl karo	ES sankcijos prieš Rusiją daugiau padaro žalos ES	ES ateitis kelia abejonių	Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą	Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė					

129	Неслыта Европа	https://russian.rt.com/opinion/1006624-pozov-evropa-rosiya-sankcii-polestiviva	2022.5.24	Rusija	Vakarai		Europa	Be Rusijos prekių ir resursų Vakarų gamyba ir ūkis neišgyvens	Europoje krizė dėl jų įvestų sankcijų prieš Rusiją	Europoje nėra kompetingų politikų	Europoje nėra laisvės ir demokratijos	Europoje žmonės kenčia nuo savo valdžios	Europa turi priimti kompetentingus sprendimus	Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė				
130	Мр Ляова назвал «ещё ещё недостаточной» русофобию на Украине	https://russian.rt.com/world/news/1006726-how-russofobia-ukraina	2022.5.23	Ukraina	Vladimiras Putinas	Livno meras	Ukraina	Ukrainoje siaučia neonacizmas	Ukraina nori sustiprinti savo "rusofobiją"	Vakarai nėra civilizuoti								
131	Прибалты мечтают о реванше	https://russian.rt.com/opinion/1004561-shifra-ty-pasudavate-baltiske-more-svoje-rosiya-vyhod	2022.5.18	Baltijos šaly	Rusija	Baltijos šaly	NATO artėja prie Rusijos	NATO ir Europos Sąjungos valstybės atsisakė lygyavimo dialogo su Rusija, todėl Rusija nenori bendrauti su jais	Baltijos šaly yra didžiųjų Vakarų šalių tarnaitės	Visoms Baltijos šalims konfliktai su Rusija ankščiau geriausiu atveju baigdavosi pralaimėjimu, o blogiausiu – nepriklausomybės praradimu			Kalbėta tik su Vašingtonu	NATO artėja prie Rusijos sienų	Baltijos šaly yra Vakarų tarnaitės	Lenkija savo antirusiška politika pritenuoja į Europos lyderius		
132	Сделайте себе бутерброд с тильзитским сыром	https://russian.rt.com/opinion/1003808-malcov-podshatoriya-rusofoobia-kaliningrad	2022.5.16	Lenkija			Lenkija	Lenkija pritenuoja į Vakarų antirusiškos politikos lyderė	Kadaise Rusiją atkurė Lenkijos nepriklausomybę					Lenkija savo antirusiška politika pritenuoja į Europos lyderius				
133	Чемпионат скандалов: в Финляндии покедавались над Оленчыми, а в раздевалке сборной разглядели военный флаг	https://russian.rt.com/sport/article/1002948-finlandiya-flag-pamestnik-voennogo-boksa	2022.5.15	Rusija				Vakarai politizuoja sportą ir tai yra rusų diskriminacija						Politzuojamas sportas, diskriminuojami Rusijos sportininkai				
134	Лавров заявил о «пещерном всплеске русофобии» в развитых странах	https://russian.rt.com/world/news/1002910-lavrov-rusofoobia-vostok	2022.5.14	Sergejus Lavrovas	Vakarai			Vakarose rusofobijos protoklis, nes jie bando vogti Rusijos pingius						Mokėti už dujos ir naftą rubliais				
135	«Квинтэссенция ненависти»: как в Польше, Прибалтике и на Украине активировалась борьба с российской культурой	https://russian.rt.com/world/article/1002453-ruski-mif-pobeda-pamyatniki	2022.5.14	Baltijos šaly	Lenkija	Ukraina	Rusija	Europa	Europoje atšaukiami rusų kultūra, dekonstruojami paminklai sovietų kariams ir tai yra "rusofobija" ir diskriminacija	Vakarai nori pilnai išnaikinti rusų ideologiją	Lenkijos politika kalba panalį į fašistinės Vokietijos retoriką	Baltijos šalyse nacionalistai užsėma vandalizmu prieš paminklus sovietų kariams	Baltijos šaly ir Ukraina siepia sovietinę istoriją, o "rusofobija" tapo jų valstybingumo pagrindu	Pradėti tyrimai dėl vandalizmo akto	Draudžiama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipuluojama istorija	Europoje siaučia nacizmas/fasizmas /sovinizmas	"Rusofobija" tapo Vakarų nacionalinė idėja, valstybinė ideologija	
136	Вурдалаки на марше	https://russian.rt.com/opinion/1002491-podshatoriya-monument-ovoboditeli-dna	2022.5.13	Latvija			Latvija	Paminklų sovietų kariams griovimas yra nacizmas	Latvija yra maža, nieko nesprendžianti ES valstybė, Vakarų tarnaitė	Europa nėra demokratinė, nes joje diskriminuojami žmonės ir nėra laisvės, siaučia rasizmas	Latvijai yra daug žmonių kurie priešiasi paminklų griovimui, jie palaiko Rusiją	Latvija slepia savo sovietinę praeitį		Europoje siaučia nacizmas/fasizmas/sovinizmas	Draudžiama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipuluojama istorija	Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą		
137	Слуцкий: заявления Мораецкого о русском мире выглядят как подвиге риторики Третьего рейха	https://russian.rt.com/world/news/1002411-slucki-zayavleniya-moravichko	2022.5.13	Lenkija			Lenkija	Vakarai nori pilnai išnaikinti rusų ideologiją										
138	«Часть моды, в том числе политической»: как на Западе культивируются русофобия и приписывание русофобовидных	https://russian.rt.com/world/news/1002447-antonc-pobok-rosiya-rusofoobia-saba-zapad	2022.5.12	JAV	Vakarai	JAV	JAV	"Rusofobija" tapo politinės mados dalimi. JAV žmonės išmėta šį darbo dėl to kad jie yra rusai, Vakaruose yra žmonių kurie aktyviai priešiasi "rusofobijai"	JAV vadovaujasi dvigubai standartais, ten nėra laisvės ir demokratijos	JAV verslininkai nenori atsakyti santykiu su Rusija	Vakaruose atšaukiami rusų kultūra. Nuo "rusofobijos" kenčia tarptautinė švietimo sistema	JAV draudžia santykius su Rusija sporto srityje, o tai yra sporto politizavimas	Priešintis "rusofobijai"	"Rusofobija" tapo Vakarų nacionalinė idėja, valstybinė ideologija	Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą	Draudžiama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipuluojama istorija	Politzuojamas sportas, diskriminuojami Rusijos sportininkai	

139	Антонов сообщает о гонениях на активистов русскоязычной диаспоры в США	https://russian.rt.com/world/news/1001698-antonov-goneniya-diaspora	2022.5.12	JAV					JAV persekiojami organizacija kuri užsiėmė Rusijos ir JAV ryšių palaikimu bei ryšių su istorine tėvyne palaikymu	JAV Rusofobija formalizuojama įstatymškai ir teisiskai	JAV sekia priskirti Rusijai priešų įvaizdį							"Rusofobija" tapo Vakarų nacionalinė idėja, valstybinė idealogija
140	Посол России заявил о волне русофобии в США	https://russian.rt.com/world/news/1001684-siba-rusofobija-posol-vashington	2022.5.11	JAV	Rusija			JAV sekia priskirti Rusijai priešų įvaizdį	JAV siaučia "rusofobija"	JAV nenori klausiti Rusijos reikalavimų dėl vienodo ir nedalyjamo saugumo sistemos kūrimo		Sukurti saugumo sistemą						
141	Курс на русофобию	https://russian.rt.com/opinion/1001392-mir-zavay-makro-parallelno-europaisko-kooschestrvo	2022.5.11	ES			Ukraina	ES nenori priimti Ukrainą į sąjungą, bet ir nenori paliešti, manipuoja ja	Vakarai išnaudoja Ukrainą karui su Rusija	Europoje matomas elftų skilimas	Lietuva yra itin aktyvi "rusofobe"							Rusija kariauja ne su Ukraina, o su Vakarais
142	Русский фронт	https://russian.rt.com/opinion/1001363-aktyvus-joenamaj-operacija-herson	2022.5.11	Europa			Europa	"Pergalės diena" - religinė šventė	Rusijoje yra daugybė patriotų kurie palaiko karą	Vakarai išaugino Ukrainoje nacionalizmą	Europoje yra pilietinė kova prieš "rusofobiją", žmonės priešinasi	Europos piliečių kova už savo teises	Europoje/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą					
143	В Госдуме осудили резолюцию сейма Литвы о якобы террористической деятельности России	https://russian.rt.com/usar/news/1001296-deputat-vodilacki-seim-litva-rossiya	2022.5.11	Lietuva	Latvija	Estija	Lenkija	Lietuva	Latvija, Lietuva, Estija, Lenkija nėra svarbios figūros tarptautinėje politikoje	Latvija, Lietuva, Estija, Lenkija gaus atsaką	Lietuva pripažino Rusija teroristine valstybe kas yra diskriminacija							Baltijos šalys ir Lenkija yra mažos valstybės, kuriu balsas neturi reikšmės
144	Глава МВД Польши «с пониманием» отнёсся к нападению на посла России	https://russian.rt.com/world/news/1000791-polsha-mvd-posol-rossii	2022.5.9	Lenkija			Rusija	Lenkija	Rusijos ambasadoriu Lenkijoj papilė dabaiš - tai yra "rusofobija"									
145	«Хотят выгравить память»: как в Прибалтике пытаются бороться с Днём Победы и советским наследием	https://russian.rt.com/usar/article/1000504-ribaltika-den-robedy-rossiya	2022.5.9	Baltijos šalys			Rusija	Baltijos Šalys	Tarybinės simbolikos ir šv. Jurgio juostelių draudimai yra "rusofobiskai"	Baltijos šalys legalizuoja "rusofobiską" politiką, bet taip kariauja ne su Rusija o su savo piliečiais	Baltijos šalys ištrina sovietinio laikotarpio atminį kad sukurti savo istoriją	Baltijos šalyse yra daug rusų kurie priešinasi diskriminacijai	Baltijos valstybės yra mažos nieko nereiškančios šalys	Priešintis paminklų griovimui	Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą	Baltijos šalys ir Lenkija yra mažos valstybės, kuriu balsas neturi reikšmės		
146	Junge Welt: немцы делают культuru призвали Берлин остановить шокирующую русофобию	https://russian.rt.com/world/news/999959-germaniya-rusofobiya-viatl	2022.5.6	Vokietija				Vokietija	Vokietijoje žmonės priešinasi "rusofobijai", rengia protestus			Akreipti Europos Tarybos dėmesį į "rusofobiją"	Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą					
147	Венгрия пока не пляшет	https://russian.rt.com/opinion/999686-rodalev-vengriya-rossiya-energetika-ase	2022.5.6	ES	Vengrija		Rusija	Vengrija	ES ir JAV bando manipuloti Vengriją energetikos klausimais	Vengrijos politikai yra sąžiningi, ko nepasakisi apie kitus Vakarų politikus	Rusija niekada netampa santykių plytymo iniciatorė, Rusija nori bendradarbiauti	Europos šalys veikia kenkiant savo interesams						Europos šalys manipuliuojamos JAV
148	Россия нанесла ответный удар	https://russian.rt.com/opinion/998759-shafran-rossiya-kontrankcii-zapad	2022.5.4	ES	Vakarai	Vengrija	Rusija	Vakarai	Europos Sąjunga yra neaktyvi ir nuolat žiūoja Ukrainos nausams	JAV manipuoja ES, bet Vengrija pavyksta priešintis tam manipulavimui	Vakarai remė Ukrainą ginklais & metais, remė karą, o Rusija nesprendė tą karą pabarti	Gyvenimo lygis Europoje krenta, Europoje krizė dėl jos antirusiškos politikos	Taikyti sankcijas Vakarams	Europoje siaučia nacizmas/fasizmas	Europos šalys manipuliuojamos JAV	Rusija kariauja ne su Ukraina, o su Vakarais	Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė	

149	Рубикон перейден	https://russian.rt.com/opinion/998410-ekspertov-ukraina-spedoperacivna-rossiya	2022.5.3	Vakarai	Ukraina	Rusija		Ukraina		Rusija sėkmingai demilitarizuoja Ukrainą	Ukrainą galima demontuoti tik kontroliuojant juos teritoriją, kaip buvo su fašistine Vokietija	Vakarai vadovaujasi dvigubai standartais, nes ilgą ir tili dėl nacionalistų Ukrainoje	Rusija kariauja su Vakarais	Vakarai teikia Ukrainai ginklus ir tai nusikaltimas už kurį je trės atsakyti	Demontuoti ir demilitarizuoti Ukrainą	Rusija kariauja ne su Ukraina, o su Vakarais				
150	Предательство элит — главный риск	https://russian.rt.com/opinion/996522-shafan-rossiya-voennaya-operacivnaja	2022.4.28	ES	Vakarai	Ukraina	Rusija		ES diplomatai turi tartis dėl taikos, bet je ragina kar ukrainiečius karsuoti su Rusija	Ukraina skyjs į atsikiras teritorijas	JAV istoriškai visada buvo žiaurus ir sunaikino svetimas tautas	Vakarai - tai melo imperija	Rusijos piliečiai masiškai palaiko karą	Mobilizuoti ir nacionalizuoti elitas						
151	Израцианная русофобия	https://russian.rt.com/opinion/995938-ryabceva-ruskaya-kultura-otmena	2022.4.27	Rusija	Vakarai			Vakarai	Rusijos kritika nėra racionali. Rusija kaltina visose bedose	Baltijos šalys yra mažos ir egalitūri savo balsu	Baltijos šalys tarnauja JAV	Rusijos kultūra yra atšaukiama	Antrusiška politika yra nacionalistinė	Baltijos šalys ir Lenkija yra mažos valstybės, kuru balsas neturi reikšmės	Baltijos šalys yra Vakarų tarnaitės	Europos šalys manipuliuojamos JAV	Europoje siaučia nacizmas/fasizmas/šovinizmas			
152	Политолог Кошкин прокомментировал решение Польши о рассылке антироссийских билбордов	https://russian.rt.com/world/news/994404-politolog-polsha-bilbordov-rossiya	2022.4.23	Lenkija	Rusija		Lenkija	Lenkija	Lenkija kursto tarpvalstybinę, tarpetinę ir tarpetinę neapykantą	Lenkijos politikai veda prie globalaus konflikto										
153	Путин в разговоре с Мишелем отметил русофобскую политику руководителей стран ЕС	https://russian.rt.com/world/news/994094-putin-mishel-es-rusofobija	2022.4.22	ES	Vakarai	Rusija	Vakarai		ES vykdo "rusofobišką" politiką kultūros ir sporto srityse	Gali prireikti evakuoti rusus iš Vakarų, nes jiems gresia pavojus				Evakuoti rusus iš Vakarų	Draudžiama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipuliuojama istorija	Polituojamas sportas, diskriminuojami Rusijos sportininkai				
154	Сенатор Косачёв прокомментировал ситуацию с русофобией в странах Запада	https://russian.rt.com/russia/news/993868-senator-kosachev-rusofobija	2022.4.22	ES	Vakarai	Rusija	Vakarai		"Rusofobija" tapo politinė idealologija Vakaruose	Gali prireikti evakuoti rusus iš Vakarų, nes jiems gresia pavojus				Evakuoti rusus iš Vakarų	"Rusofobija" tapo Vakarų nacionalinė ideja, valstybinė idealogija					
155	The Times: в Ирландии русскоговорящие дети подвергаются травле в школах	https://russian.rt.com/world/news/993281-irlandiya-deti-rusofobija	2022.4.21	Vakarai	Rusija	Vokietija	Vakarai	Vokietija	Vakarai nusakaliai vaikai patiria patyčias	Vokietijoje vyksta daug tyrimų dėl "rusofobijos"	Žmonės vakaruose dėl dezinformacijos tampa "žverėmis"			Atidaryti kriminalinius tyrimus dėl "rusofobijos"	Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą					
156	Посольство России в Мексике назвало русофобией исключение из репертуара Чайковского	https://russian.rt.com/world/news/992242-posolstvo-meksika-rusofobija	2022.4.19	Rusijos ambasada Rusijoje	Viktorija Čmilytė-Nielsen	JAV rusijos šivainių suirinkimas	Meksika	Lietuva	Meksikoje pašalino iš orkestro repertuaro Čaikovskį ir tai yra diskriminacija - rusų kultūros atšaukimas	Viktorija Čmilytė-Nielsen paragino Europą atsibotti nuo Rusijos kultūros srityje	JAV auga "rusofobijos" ligis				Draudžiama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipuliuojama istorija					
157	В Москве представили международный проект «За права соотечественников»	https://russian.rt.com/russia/news/991991-proekt-rossiya-sootchestvenniki	2022.4.18	Rusijos teisininkų asociacija			Rusija	Vakarai	Rusams užsienyje dėl diskriminacijos reikalinga pagalba, todėl jiems bus teikiama teisinė pagalba					Teikti pagalbą rusams užsienyje						
158	МИД России: русофобия становится идеологической основой политики ряда государств	https://russian.rt.com/world/news/991922-rossiya-mid-rusofobija	2022.4.18	Rusijos URM	Marija Zacharova			Vakarai	"Rusofobija" labai auga ir jau tapo valstybine idealogija. šovinizmu Vakaruose	Daugelyje pasaulio šalių vyksta tikras rusų persekiojimas				Ginti rusų žmonių teismus užsienyje	Europoje siaučia nacizmas/fasizmas/šovinizmas					

159	Комисия Совепада 25 апреля обудит нарушение прав россиян за рубежом	https://russian.rt.com/russia/news/991832-komisiya-sovpad-narusenie-prav	2022.4.18	Rusijos federacijos taryba				Pasaulis	Tarptautinės žmonių teisių organizacijos nepakankamai reaguoja į rusų diskriminaciją	Daugelyje pasaulio šalių vyksta tikras rusų persekiojimas	JAV palaikymas Ukrainai tapo Vakarų "rusofobiško" kurso kulminacija			Ginti rusų žmonių teismus užsienyje	"Rusofobija" tapo Vakarų nacionalinė idėja, valstybinė idealogia				
160	Экс-президент Чехии Клаус прокомментировал ситуацию с русофобией в Европе	https://russian.rt.com/world/news/991744-chieh-ya-ruso-fobii-situacija	2022.4.18	Buvęs Čekijos prezidentas	Rusijos URM	Merija Zacharova	JAV	Vakarai	Ukrainos palaikymas yra neapjaukta Rusijai	Šiandieninė meilė ukrainiečiams yra nenuodiri	Daugelyje pasaulio šalių vyksta tikras rusų persekiojimas	Europoje Rusijos piliečius pašaliną iš universitetų							
161	Паны мстят ламитникам	https://russian.rt.com/opinion/991234-odnelye-podshah-ruso-fobii-pamyatniki	2022.4.17	Lenkija	JAV			Lenkija	Lenkijos nacionalinė idėja tapo "rusifobija"	Lenkija priklauso ir tarmauja JAV, todėl paklusta jos interesams	Lenkijos "Rusofobija" - tai kerštas Rusijai už senas traumas, išžeidimai, nes Lenkija norėjo patirti suu Baltijos ir Ukrainos teritorijų daly, bet jai nepavyko	Lenkija nori padaryti savo teritoriją mušio tarp JAV ir Rusijos lauku. Rusija karauja su JAV, ne su NATO	Lenkijoj masiškai grauna paminklus sovietiniams kariams, tai yra nacizmas, pasitydimas iš istorijos, bet tas gali baigtis blogoju	"Rusofobija" tapo Vakarų nacionalinė idėja, valstybinė idealogia	Europos šalys manipulojamos JAV	Rusija karauja ne su Ukraina, o su Vakarais	Europoje slaučia nacizmas/fasizmas/šovinizmas	Dravūžiama rusų kultūra, grūnami paminklai, manipulojama istorija	
162	Лавров: поддержка властей Украины Западом стала кульминацией русофобского курса	https://russian.rt.com/world/news/990240-lavrov-podshah-ruso-fobii-ukraina	2022.4.14	Sergejus Lavrovas			JAV		JAV palaikymas Ukrainai tapo Vakarų "rusofobiško" kurso kulminacija	Europoje Rusijos piliečius pašaliną iš universitetų	Daugelyje pasaulio šalių vyksta tikras rusų persekiojimas				"Rusofobija" tapo Vakarų nacionalinė idėja, valstybinė idealogia				
163	Ось Москва — Пекин станет сторожей	https://russian.rt.com/opinion/989029-shafan-rossiya-kinija-mitroprovadok	2022.4.13	Kinija	JAV	Europa	Ukraina	Kinija	JAV specialiai aština konflikcij Ukrainoje kad sulauktū Rusijos ir Kinijos santykius. Rusija ir Kinija tapa antitarptautinė koalicija, kuria priešinsis jų agresivai politikai	Ukraina niekaip negali rugalėti Rusijos	JAV nebegaila Ukrainos, o visose problemose JAV apkalina Rusiją	Vakaruose palaikomos LGBT ir "rusofobija"	Ukraina - tai rusų kryžius, jų skausmas, kuri tik jems reikia nesti	Stiprini santykius su Kinija	Rusija karauja ne su Ukraina, o su Vakarais	Žmonės palaikantis Ukrainą, palaiko ir LGBT bendruomenę	Slavų tautos turi būti vieningos		
164	Как Брюссель победил Борреля	https://russian.rt.com/opinion/989338-miryanov-borrel-ukraina-konflikt	2022.4.12	ES	Josep Borrell			Ukraina	ES pirma karta istorijoje nori karinio konflikto, jie silū užbaigti karą Ukrainoje kariniu būdu	ES politika panaši į fašistinę Vokietiją	Josep Borrell ura nekompetentiškas politikas	Rusija nežuda ukrainiečius, tai ukrainiečiai žuda ukrainiečius	Rusija karauja su NATO		Europoje slaučia nacizmas/fasizmas/šovinizmas	Rusija karauja ne su Ukraina, o su Vakarais			
165	Польская месь, страшная и недальновидная	https://russian.rt.com/opinion/989330-mirzavan-polshah-ruso-fobii-diplobatvinst	2022.4.12	Lenkija	Manuelis Makronas	Vladimiras Putinas			Lenkija neva yra pati "rusofobiškiausią", kaip ir Rytų Europa	Makronas nori reati dialoga su Putinu	Lenkija padėdavo Ukrainos antirusiškoms eliams, nes pretenduoja į Ukrainos teritorijos dalį	Lenkija tarmauja JAV, todėl ten siaučia "rusofobiška" politika	Atkurti Lenkijos politikams teisėtvarką šalyje	Lenkija nori atimti dalį Ukrainos teritorijų	Europos šalys manipulojamos JAV				
166	Актуálně: в Чехии написали донос на учителя из-за поддержки России	https://russian.rt.com/world/news/988674-chieh-ya-rossiya-podderzhka	2022.4.10	Lenkija	Vokietijos ir Graikijos gyventojai			Lenkija	Lenkijos mokitojas, palaikantis Rusiją, persekiojamas valdžia	Vokietijoje ir Graikijoje vyksta protestai prieš "rusofobiją"					Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą				
167	В Германии проходят демонстрации против дискриминации русскоязычных	https://russian.rt.com/world/news/988600-germaniya-miting-protiv-diskriminacii-ruskojazychnye	2022.4.10		Vokietijos ir Graikijos gyventojai			Vokietija	Vokietijoje ir Graikijoje vyksta protestai prieš prieš neapykantą ir rusakabių diskriminaciją	Esimas prieš "rusofobiją" taip pat ir prieš karą, už taiką					Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą				
168	Завышенные требования: как Украина пытается добиться гарантий своей безопасности	https://russian.rt.com/world/article/988207-zelenskij-garanti-zelenskij-garanti-bezopasnost	2022.4.10		Volodimiras Zelenskis	NATO		Vakarai, Europa, JAV	Volodimiras Zelenskis nori matyti Indiją kaip Ukrainos partnerę, saugomo garantą	Zelenskis atnė Rusijos "demilitarizacijos" reikalavimų ir ragina valstybes teikti ginklus	Valstybės neskauba yeldi ginklus Ukrainoj, nes kol kas Rusijai sekasi "specialiojoje operacijoje"	Kaleta šalių atsisakė teikti ginklus, nes bjo konfrontacijos su Rusija	Rusija užverti kelią brandoliniam ginklui Ukrainai	Toliau "demilitarizuoti" Ukrainą ir blokuoti kelią ginklams į Ukrainą					

169	Ради войны на земле	https://russian.rt.com/opinion/987739-rustalev-nato-cel	2022.4.8	NATO	JAV			Vakarai, Europa, JAV	NATO - diktatoriška struktūra, kuri neša tik chaosą, karus, neapykantą Rusijai	NATO artėja prie Rusijos	Pagrindinis NATO uždavinys – sukurti konfliktines zonas				Visos šalys turi būti atsargios plėtojamoms santykiams su NATO	Rusija kariauja ne su Ukraina, o su Vakarais	NATO artėja prie Rusijos sienų				
170	Фейсбукизация политики	https://russian.rt.com/opinion/987730-makcev-rossiya-golosovanie-spch-izm	2022.4.8	JTO	Vakarai	JAV		Vakarai, Europa, JAV	JTO neteisėtai pašalina Rusiją iš savo organizacijos	Rimtus sprendimus Vakarai ir Europos politikai priima remdamiesi netikra informacija	Vakarų ir Europos politikai yra populiarai	Europoje nėra sąžiningos teisėsaugos		Atsiskirti santykių su nesažiningomis organizacijomis							
171	Посол России Рамишвили заявил об отдельных случаях русофобии в Норвегии	https://russian.rt.com/world/news/987911-rossiya-norvegiya-rusofobiya	2022.4.8	Norvegija				Pasaulis, Vakarai, Europa, JAV	Norvegijoje diskriminuojami rusai	Visame pasaulyje persekiojami rusai, je diskriminuojami				Akreipti vietos valdžios dėmesį į diskriminaciją							
172	Глава МВД ФРГ: с 24 февраля зафиксировано почти 400 преступлений против выходцев из России	https://russian.rt.com/world/news/987178-iz-rossii-germaniya-vyhodcy-rossiya	2022.4.7	Vokietija				Vokietija	Vokietijoje siaučia "rusofobija", užfiksuota daug nusikaltimų; įžeidėjai ir turto sugadinimas, smurto atvejai	Vokietijoje vyko protestai prieš "rusofobiją"				Akreipti vietos valdžios ir gyventojų dėmesį į diskriminaciją	Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą						
173	Обесчашковщина Польши	https://russian.rt.com/opinion/986204-kandolaki-polsha-gimnija-rusavai-kultura	2022.4.5	Vakarai	JAV	Rusija		Europa, Lenkija	Europoje atšaukiami rusų kultūra	Lenkija įveda cenzūrą ir apriboja savo menininkų teisę į saviraiškos laisvę	Atelityje rusiška kultūra grįš, pasaulis atsistaks JAV įtakos ir tapo Rusiškai orientuotas				Draudžiama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipuliujama istorija						
174	Задержанный в Казахстане иностранный агент продвигал антироссийскую пропаганду	https://russian.rt.com/usa/news/985184-kazhstan-irostrannyi-agent-antirossijskaya-propaganda	2022.4.3	Vakarų agentas	Kazachstanas			Kazachstanas	Vakarų agentai planuoja teroristinius išpuolius, kurie visuomenėje rusofobiškai pažūras, platina antrusisėką propagandą												
175	Журова: Симон Фуркад показал всему миру, что не надо поддаваться русофобии	https://russian.rt.com/world/news/984603-zhurava-simon-furkad-rusofobiya	2022.4.2	Rusijos sportininkai	Prancūzijos sportininkas			Prancūzija	Vakaruose politizuoja sportą diskriminuodami rusus sportininkus	Vakaruose yra sportininkų kurie palaiko Rusiją ir krieikuoja "rusobobiją"				Nepolitizuoti sportą ir nedeskromuoti Rusijos sportininkus	Politzuojamas sportas, diskriminuojami Rusijos sportininkai						
176	МИД России готовит доклад о русофобской кампании за рубежом	https://russian.rt.com/world/news/984607-mid-rossiya-rusofobiya-doklad	2022.4.1	Anatolijus Medvedevas	Mateuš Moroveckis			Rusija	Pasaulyje siaučia "rusofobija" dėl "specialiosios operacijos"	Europoje išnaudoja "rusofobiją" kad pasiekti savo tikslų				Paruoti ataskaitą apie "rusofobijos" atvejus visame pasaulyje							
177	Охота на Финляндию	https://russian.rt.com/opinion/984479-nastalev-nalje-finlyandiya-shveciya	2022.4.1	Kolektyviniiai Vakarai	NATO			Vakarai, Europa, JAV	Vakarai daro viską, kad paštrinti karį ir neleisti jam kuo greičiau išspręsti	NATO artėja prie Rusijos	Baltijos šalys, kalbėdamas apie sovietų okupaciją, vykdo represinę politiką ir kovoją su bet kokia "kitą nuomonę" šalies viduje	"Rusofobijos" atributai - nacizmas/fasizmas	Pagrindinis NATO uždavinys – sukurti konfliktines zonas, destabilizuoti padėtį		NATO artėja prie Rusijos sienų	Europoje siaučia nacizmas/fasizmas /šovinizmas	Rusija kariauja ne su Ukraina, o su Vakarais				
178	Отдаёт психушкой	https://russian.rt.com/opinion/983970-makcev-zapad-polsha-rusofobiya	2022.4.1	Mateuš Moroveckis				Lenkija, Vakarai	Rusijoje nėra kitų šalių gyventojų diskriminacijos, o Vakaruose, JAV atvirčiai diskriminuojamos kitos tautos	Europoje ir Vakaruose siaučia "rusofobija", rusai diskriminuojami pagal etnikumą				JAV diplomatai turi būti racionalūs							

179	«Реваншистские рестрикции»: как власти Латвии пытаются запретить празднование Дня Победы	https://russian.rt.com/us/articles/984049-latvija-zakon-9-majya	2022.4.1	Latvija	Latvijas parlaments			Latvijā pieņemta nacionālā, fašizmas, nes Latvijā draudzama atmiņa apie sovietu karus	Didējanti politinē jampā Latvijas santykiuose su Maskva gali smarkiai pabloginti ekonoming situacijā Latvijojē	Latvijojē perrašone istorijā, istorijojē Rusija vadozjoma kaip agresore, Hitlerio ideologija jleido gillas šaknis ir ilisko aktuāli daugelīti Europos politikū	Dēl antirusiškos politikos Latvijā gresia ekonominē krizē	Hitlerio ideologija jleido gillas šaknis ir ilisko aktuāli daugelīti Europos politikū			Europojē siaučia nacionālfašizm as/šovinizmas	Europojē dēl antirusiškos politikos siaučia ekonominē krizē			
180	Вяльбе: иностранцы будут извиняться за свое русофобие	https://russian.rt.com/sport/news/983381-velybe-sportmeny-rusofobya	2022.3.30		Rusijos slidinėjimo lenktynių vadovė Elena Vyalbe			Užsienyje mašio sportū su politikū diskriminudami Rusijos sportininkus	Sprendimai dēl Rusijos sportininkū yra neteisėti, todėl žmonės, kurie priėmė tą sprendimą, dar atsiprašis už klaidas				Ne mašiti sportū su politikū	Politicuojamas sportas, diskriminuojami Rusijos sportininkai					
181	В Крыму привали ООН прекратить дискриминацию русских в странах Запада	https://russian.rt.com/world/news/983067-krvm-coo-diskriminacija	2022.3.29		Marie Zacharova	Rusų mokyklų mokiniai Europojē		Paželdžiamiausios žmonių grupės yra diskriminuojamos, pavyzdžiui, Rusijos moksleivių ir darželių auklėtinių mušimas ir patyčios ES šalyse	JK vaikus prašo paaiškinti Putno veiksmus	Daugelyje pasaulio šalių vyksta bėgas rusų persekiojimas	Vokietijos vidaus reikalų ministrė priesinais rusiškū šaknū turinčių pliečių diskriminacijai	Europojē il universitetū išmetami rusų studentai	Deskriminacijā reikia sustabdi, susieti maksimalią pagalbā	Europos/JAV žmonės bando priesintis "rusofobijai", papasakoti tiesā apie karā					
182	Сегодня им нечего прятать	https://russian.rt.com/opinion/982766-sponovski-rusabe-germaniya-diskriminacija	2022.3.29		Vokietijos kancleris Olafas Scholzcas	Vokietijos rusai		Europojē draudzama rusų kultūra	Vokietijojē vyko mitingai Rusijai palaikimui, Vokietijojē dau rusų	Olafas Scholzcas sakė esąs labai susigipnēs dēl padėties dēl antirusiškū išpuolių	Rusija vokiečiams yra okupantė, o ne karo rugalėtoja	Vokietijojē greit bus apkaltins Rusijā		Europojē dēl antirusiškos politikos siaučia ekonominē krizē	Draudžama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipulojama istorija	Europos/JAV žmonės bando priesintis "rusofobijai", papasakoti tiesā apie karā			
183	Венгерский премьер оказался венгром	https://russian.rt.com/opinion/982279-mrzavan-orban-vengriya-ukraina-rosiya	2022.3.28		Vengrijos premjeras Viktoras Orbanas	ES	JAV	Vengrija	ES sprendimus kontroliuoja JAV	ES liko viena profinga valstybė kuri nepalaiko Ukrainā ir priesinasi sankcijos Rusijai už ką yra kritikuojama	Vengrijojē žmonės taip pat nepalaiko paramā Ukrainai	Vakarai pralaimi dabartinį karā prieš Rusijā – vienintelė galimybė laimėti kasdien tampa vis labiau neveikama. Rusijā laimēs karā, todėl teisinga nepalaikiti Ukrainā	Lenkija pretenduoja į Lvvo teritorijā	Europos lyderiai turi galvoti kaip gyventi toliau, po to kai Rusijā laimēs karā	Europos šalys manipulojamos JAV	Europos/JAV žmonės bando priesintis "rusofobijai", papasakoti tiesā apie karā	Lenkija nori atimti dalį Ukrainos teritorijū		
184	Бандероцы подражают ИГИЛ	https://russian.rt.com/opinion/982270-skvovov-ukraina-banderovcy	2022.3.28		Ukraina	Rusija	Ukraina	Ukrainos kariai žiauriai elgėsi su rusais	Rusija užpuolė Ukrainā nes Ukrainā norėjo užpuolti Rusijā	Rusija tikrai laimēs karā nes yra galingesnė			Pilnas nacistū naikinimas						
185	В Бельгии прошла манифестация против дискриминации русскоязычных	https://russian.rt.com/world/news/982068-belgiya-demonstracija-diskriminacija-rusakovazychny	2022.3.27		Belgijos gyventojai		Belgija	Belgai protesto prieš rusų diskriminacijā					Akreipti dėmėjį rusų diskriminacijā	Europos/JAV žmonės bando priesintis "rusofobijai", papasakoti tiesā apie karā					
186	Торжествующая русофобия	https://russian.rt.com/opinion/981127-bendrievy-ukraina-baiden-politika-rusofobya	2022.3.25		JAV	Bidenas	JAV	Pasaulyje jau nuo senųjų laikū demonizuoja Rusijā, nes buvo gresmė visam pasauliui	Ko stipresnė Rusija, tuo atšresnė "rusofobija"	JAV politika prieš Rusijā yra dvigubų standartu politika, įje patys nusikaltėliai	JAV draudzia rusų kultūrā			Draudžama rusų kultūra, griaunami paminklai, manipulojama istorija					
187	Дубина расового превосходства	https://russian.rt.com/opinion/981075-rudalev-dzhonson-velikobritaniya-rusofobya	2022.3.25		Borisas Džonsonas		JK	Borisas Džonsonas "vyresniasis brolis" JAV prezidentas, jis yra juo manipulojamas	JK politikai yra juokingi ir jų pagrindinis siekis – "rusofobija"	Lenkija gali išskalditi Ukrainā	JK politikai veda nacistinę politikā, nes jų politika patenā į fašistinę Vokietijā			Europos šalys manipulojamos JAV	Lenkija nori atimti dalį Ukrainos teritorijū	Europojē siaučia nacizmas/fasizm as/šovinizmas			
188	Модаеве: европейские политики используют русофобию для достижения внутривнутриполитических целей	https://russian.rt.com/world/news/981018-mechdev-evropa-rusofobya	2022.3.25		Europos politikai	ES	Europa	Europa naudoja "rusofobiskū" retorikā siekdama savo vidaus politinių tikslū	Tarptautinė teisė iš tikrųjų neveikia – šiuo metu yra labai mažai galimybių apginti rusų teises užsienyje				Europojē pažėdžiamos "tėviniški" teisės						

189	Зампред общественного совета при Роспотребнадзоре в ООН направил требование остановить русофобию	https://russian.rt.com/russia/news/980992-rospotrebnaadzor-oon-rusofobiya	2022.3.25	Europos politikai	ES		Europa	Vienintelė priežastis, dėl kurios skiriamos sankcijos, ribotas priėjimas prie įvairių kultūros, mokslų, ekonominių technologijų, prekių pasiekimų, yra tautybė – rusiškumas.	Dabartinė „rusofobija“ Vakaruose padarė žalingą pačiams Vakarams													
190	Гнусный приказ	https://russian.rt.com/opinion/980024-roskov-ukraina-gospital-kastracija	2022.3.23				Ukraina	Ukrainiečiai naudoja žiaurus karo metodus	Ukrainiečiai kankina rusus kalinus													
191	Политолог Светов прокомментировал слова Лаврова о западной русофобии	https://russian.rt.com/world/news/979947-politolog-rusofobiya-zapad	2022.3.23	Vakarų politikai			Vakarai, Europa, JAV	Vakaruose draudžiami Rusijos sportininkai, mokslininkai ir aktorai	Vakarų „rusofobija“ yra išsėdimas dėl II Rusijos laimėjimo pasauliniame kare	Dabartinė „rusofobija“ Vakaruose padarė žalingą pačiams Vakarams									Draudžiama rusų kultūra, griaujami paminklai, manipuliuojama istorija			
192	Лавров назвал русофобию на Западе «триггером западной цивилизации»	https://russian.rt.com/world/news/979936-lavrov-nazval-rusofobiya-zapad	2022.3.23	Vakarų politikai			Vakarai, Europa, JAV	„Rusofobija“ tai pasaulio naujas trendas	Dabartinė „rusofobija“ Vakaruose padarė žalingą pačiams Vakarams											„Rusofobija“ tapo Vakarų nacionalinė idėja, valstybinė idealogia		
193	Кустица: актуальная ситуация является наследием крестоносского слоя истории	https://russian.rt.com/usa/news/979785-justitsiya-istoriya-ukraina	2022.3.23	Vakarų politikai			Vakarai, Europa, JAV	Rusija nori bendradarbiauti su Vakarais, bet Vakarai nenori	„Rusofobija“ tai pasaulio naujas trendas											„Rusofobija“ tapo Vakarų nacionalinė idėja, valstybinė idealogia		
194	Посол России в Бухаресте сообщил о снижении жалоб на русофобию в Румынии	https://russian.rt.com/world/news/979479-rusofobiya-umyniva-zhalyby	2022.3.22	Rusijos ambasadorius Rumunijoje			Rumunija	Rumunai palaiko Rusiją, apgaliausiai dėl „rusofobijos“	Rumunijoje mažėja „rusofobija“												Europos Sąjau žmonės bando priešintis „rusofobijai“, papasakoti tiesą apie karą	
195	В Кремле прокомментировали рост русофобии за границей	https://russian.rt.com/world/news/979468-pekov-mezhdunarodnoe-pravo	2022.3.22	Vakarų politikai			Vakarai, Europa, JAV	Tarptautinė teisė iš tikrųjų neveikia – šiuo metu yra labai mažai galimybių apginti rusų teises užsienyje														
196	Каряин считает, что Дворкович отвернулся от российских спортсменов	https://russian.rt.com/sport/news/979152-karyain-otkrovyech-sport-shahmaty-rusofobiya	2022.3.21	Rusų sportininkas	Sporto federacija				Europoje pašalintas Rusijos sportininkas dėl to kad jis palaiko karą												Pateikti apeliacinį skundą dėl diskvalifikacijos	Polituojamas sportas, diskriminuojami Rusijos sportininkai
197	Песков отметил небывалый уровень навязывания ненависти ко всему русскому в разных странах	https://russian.rt.com/world/news/978931-pekov-navyazivanie-nenavisti-k-russkomu	2022.3.21	Vakarų politikai			Vakarai, Europa, JAV	Rusai susiduria su neapykanta ir grėsmė sveikatai bei gyvybei														
198	Российский дирижер Голиков рассказал о русофобии на Западе	https://russian.rt.com/world/news/978892-rosajiski-dirzhyor-golikov-o-rusofobii	2022.3.21	Rusai, gyvenantis Vakaruose			Vakarai	Rusai Europoje bijo išėiti į lauką, nes jiems grėsia pavojus dėl „rusofobijos“	Europoje draudžiami muzikiniai koncertai rusų muzikantų												Draudžiama rusų kultūra, griaujami paminklai, manipuliuojama istorija	

199	В Марселе прошла акция в поддержку спецоперации России в Донбассе	https://russian.rt.com/world/news/978435-francija-akcija-rossiya	2022.3.19	Europiečiai, palaikantis karą					Marselis	Marselėje vyko akcija kurioje žmonės šlokes palaikamą karą	Taip pat kitose miestose ir valstybėse vyksta panašios akcijos prieš ginklų teikimo Ukrainai								Europos JAV žmonės bando prisilinti "rusofobiją", papasakoti tiesą apie karą
200	Депутат Чена отреагировал на запрет доступа в здание ЕП дипломатам из России и Белоруссии	https://russian.rt.com/world/news/977857-deputat-eno-zapret-rossiya-belorusiya	2022.3.18	Vakarų politikai				JAV, Europa	JAV instaktoja Europa kaip vikiš "rusofobiją"	Daug "rusofobikos" dezinformacijos yra platinama pasaulyje									Europos šalyse manipuliuojamos JAV
201	Посольство России в Чехии сообщило об опасном росте русофобии	https://russian.rt.com/world/news/977550-posolstvo-čehiya-rusofobija	2022.3.17	Čekijoje rusai				Čekija	Čekijoje labai išaugo "rusofobijos" atvejų skaičius										Kreipkitės į vietos teisėsaugos institucijas, taip pat į Rusijos ambasadaį Čekijoje ir "Rosstrudnichestvo" atstovybę Prahoje
202	СК России возбудил дело в отношении украинского ведущего, призвавшего к геноциду русских	https://russian.rt.com/russia/news/977485-upolnoe-delo-ukrainskii-veduschii	2022.3.17	Ukrainos žurnalistas				Ukraina	Ukrainos medijoje keičiama masiškai žuditi rusus, taip pat ir vaikus										Kreipitis į ESBO dėl reakcijos
203	Глава сербского МВД Вулин сравнил гонения на россиян на Западе с возвращением нацизма	https://russian.rt.com/world/news/977383-serbija-ponenyu-rossiyane	2022.3.17	Europiečiai, Vakarų politikai				Vakarai, Ukraina	"Rusofobija" Vakaruose panaši į nacizmą, nes diskriminuoja rusų teisės ir grasią jų gyvybėms	"Rusofobija" augo Ukrainoje jau daug metų	Vakaruose draudžia rusų literatūrą								Europoje siaučia nacizmas/fasizmas/siėkovizmas Draudžiama rusų kultūra, griaujami paminklai, manipuliuojama istorija
204	Россия требует от ОБСЕ реакции на призыв украинского ведущего к геноциду русских	https://russian.rt.com/world/news/97699-sharimai-genocid-priyv-reakcija-obse	2022.3.16	Ukrainos žurnalistas				Ukraina	Rusijoje prašo atiteguoti į Ukrainos žurnalisto kvietimo žuditi rusus										Kreipitis į ESBO dėl reakcijos
205	«С проблемами столкнулись многие»: почему российские студенты оставляют западные вузы	https://russian.rt.com/russia/article/976762-studenty-zarubzhnye-vuzy-germoy	2022.3.16	Rusai studentai				Europa	Europoje diskriminuojami rusai studentai, dėl to jie grįžta atgal į Rusiją										Primiti mokintis diskriminuojamus Europoje studentus į Rusijos universitetus
206	Посольство России назвало ущербной политизацию апаратами США экономических проблем	https://russian.rt.com/world/news/976491-posolstvo-rusofobija-saha	2022.3.16	JAV, Rusija				JAV	JAV nori apkaltinti Rusiją energetinėje krizėje	JAV siaučia ekonominė krizė dėl anirusiškos politikos									Europoje dėl anirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė
207	Российский МИД: Россия продолжит работу по противодействию «оттопелой кампании русофобии»	https://russian.rt.com/world/news/97620-mid-rossiya-berba-rusofobija	2022.3.15	Vakarai				Vakarai	Vakaruose siaučia "rusofobija"										Teikti pagalbą "veiviniams"
208	Песков назвал маловероятным возвращение «заигрывающей с манипуляцией» Meta в Россию	https://russian.rt.com/russia/news/975686-meta-rossiya-berkov	2022.3.14	Meta					Kompanija Meta leidžia raginti smurtuoti prieš rusus										Uždrauditi Meta kompanija, pradėti baudžiamąjį bylą

209	Захарова сообщила о погроме православной церкви в Великобритании	https://russian.rt.com/world/news/975282-valkibritanija-cerkov-pogrom	2022.3.13	Vagys						JK	JK apvogė stačiatikių cerkvė dėl "rusofobijos"																
210	Минюбрнауки России прекращает работу аккаунтов министерства в Facebook и Instagram	https://russian.rt.com/russia/news/974647-miobnauki-instagram-facebook	2022.3.11	Meta							Kompanija Meta leidžia ragini smurtauti prieš rusus ir baltarusus											Pradėti baudžiamąją bylą prieš Metą					
211	СГЧ прекращает использование Facebook и Instagram из-за антророссийской политики Meta	https://russian.rt.com/russia/news/974596-spch-facebook-instagram	2022.3.11	Meta							Kompanija Meta leidžia ragini smurtauti prieš rusus ir baltarusus											Pradėti baudžiamąją bylą prieš Metą					
212	Ряд российских губернаторов покидают Facebook и Instagram из-за антророссийской политики	https://russian.rt.com/russia/news/974581-gubernatory-pokidavut-ploschadki-meta	2022.3.11	Meta							Kompanija Meta leidžia ragini smurtauti prieš rusus ir baltarusus											Pradėti baudžiamąją bylą prieš Metą					
213	«Марионеточная структура»: почему Россия прекращает участие в Совете Европы	https://russian.rt.com/world/article/974019-sovet-evropa-rossiya-vyhod	2022.3.11	Europos taryba					Europos taryba		Rusija šiekna iš Europos tarybos nes patyčia kolektyvinio spaudimo, nelgybės	Rusija norėjo dialogo su Europa, bet Europa nenoti dialogo	JAV transformavo Europos institutus kaip jai patogu									Rusijai reikia išleisti iš tokių tarybų ir aktyviau dalyvauti Vakarams alternatyvių organizacijų darbe	Europos šalys manipuliujamos JAV				
214	На западном фронте	https://russian.rt.com/opinion/972914-gosnovykinie-germaniyay-rusofobiya	2022.3.8	Europos politikai				Europa			Europos politika panašii fasisinė	Europoje siaučia krizė dėl antirusiškos politikos	Europoje šėpisi iš rusų, Žemina juos, grasina jems	Vakanų politikai manipuliuja europiečiais									Europoje siaučia nacizmas/fasizmas/asšovinizmas	Europoje dėl antirusiškos politikos siaučia ekonominė krizė			
215	Захарова сообщила о нападении на представительство Россотрудничества в Париже	https://russian.rt.com/world/news/972563-parizh-sodrudchestvo-papadenie	2022.3.7	Rusijos diplomatai				Europa			Rusijos oficialus atstovai susidūrė su smurtu											Reikalauti, kad Prancūzijos valdžios institucijos užtikrintų tinkamą Rusijos oficialių institucijų saugumą					
216	Захарова: во многих странах мира ведется настоящая травля русских	https://russian.rt.com/world/news/972190-zaharova-ruskiye-travlya	2022.3.6	Rusai Europoje				Europa			Europoje persekiojami rusai	JTO atstovė prašo sustabdyti rusų diskriminaciją										Sustabdyti diskriminaciją	Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą				
217	Глава МВД Фезер выступила против дискриминации россиян в Германии	https://russian.rt.com/world/news/971554-fp-diskriminaciyu-rossiyan	2022.3.4	Vokietijos URM ministrė				Vokietija			Vokietijos ministrė kviečia sustabdyti "rusofobiją"											Sustabdyti diskriminaciją	Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą				
218	Матвиенко: Запад развернул настоящую информационную войну против России	https://russian.rt.com/world/news/971361-rossiyan-informacionnaya-voyna	2022.3.4					Vakarai			Vakarai pradėjo informaciją karą prieš Rusiją											Sustabdyti informaciją karą prieš Rusiją					

219	Депутат сербского парламента Банджур прокоментировап русофобскую истерию на Западе	https://russian.rt.com/ world/news/970703- deputat-serbskogo- parlamenta-steria	2022.3.3	Serbijos parlamentaras				Serbija	Serbijos parlamentaras palaikė karą Ukrainoje	Europoje prasiđėjo fašizmas, naciizmas prieš rusus dėl karo pradžios				Su rusais Vakaruose turime elgtis kitaip	Europoje siaučia naciizmas/faišizm as/šovinizmas	Europos/JAV žmonės bando priešintis "rusofobijai", papasakoti tiesą apie karą			
-----	--	--	----------	---------------------------	--	--	--	---------	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--